



ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație patriotică, de cinstire a eroilor neamului

* Fondată în 1919 sub numele "Cultul Eroilor Noștri" *

Nr. 1-2 (38-39) * Anul XIII * 2010 * Serie nouă



Veteranii ultimului război mondial

p.26

Interviu
cu
generalul
(r) ing.
Niculae
Spiroiu

p.15

Îmbolnăvirea
istoriei

p.28

S.O.S.
Monumentul
Galata – Iași

p.46

Nava
muzeu USS
Constellation

p.52

Devizele
românilor

p.55



Anca Săvulescu

S-a născut în iulie 1929. Absolventă a Institutului de Arte Frumoase „Nicolae Grigorescu”, din București (1955-1963), a studiat și a lucrat alături de renumitul sculptor Ion Jalea.

Lucrările sale au fost prezente în 48 de expoziții de artă la Sala Dalles, Galeria Magheru, Sala Batiștei, Galeria Teatrului Național, Galeria Orizont și galeriile de artă ale Uniunii Artiștilor Plastici. În 1979 a participat la concursul de monumente FIAP de la Carrara (Italia). A avut 3 expoziții personale în București: Sala Eforie (1981), Sala Căminul Artei (2007), Galeria Galateea (2008). Lucrările sale se află în galerii de artă și colecții particulare din Elveția, Statele Unite, Marea Britanie, Italia, Spania, Franța.

„Privirea ce stăruie o clipă pe creațiile Ancăi Săvulescu va descifra, în filigranul bronzului sau în arcuirea fugară a creionului, un halou discret, dar mereu prezent: cel al reverenței. E vorba despre o atitudine ce pare încrustată chiar în materia din care sunt alcătuite lucrările artistei. Astfel, portretele sculptate în bronz reprezintă evocări în reverență ale unor figuri istorice (Decebal, Horia, Crișan, Vlad Țepeș) sau culturale (Andrei Rădulescu, Ion Jalea).” (Din Caietul expoziției *Reverențe în creion și bronz*, 2008)

15 INVITATUL REVISTEI

Gl. (r) ing. NICULAE SPIROIU:

Armatele sunt instituțiile prin care statele își apără, prin forță, drepturile constituționale inalienabile și promovează interesele fundamentale



26 DOSAR ROMÂNIA EROICĂ



Veteranii ultimului război mondial

46 S.O.S.

Monumentul Galata din Iași. Profanare și hoție cu „bunavoință” de la... Primărie!?



- Coperta 1. Veteranii de război aduc Onorul Eroului Necunoscut
- Coperta 2. Vlad Țepeș, ghips patinat, bronz, lucrare realizată de Anca Săvulescu
- Coperta 3. Publicații editate de A.N.C.E.
Foto: cd-or (r) Marius Popescu-Călărași
- Coperta 4. Monumentul Bucovina înaripată, lucrare realizată de Mircea Dăneasă

Redacția României eroice roagă pe toți cei care au fotografii ale celor căzuți pe front sau în prizonierat, în cele două războaie mondiale, să se adreseze redacției!

ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație patriotică, de cinstire a eroilor neamului

Fondată în anul 1919 sub înalta ocrotire a Majestății Sale Regina Maria și a Bisericii Ortodoxe Române.
Serie nouă. Anul XIII. Fondator: general de brigadă (r) Petre Stoica.

EDITORIAL

Paragina din memoria colectivă de Grigore Buciu 03

EVENIMENT

Tânără generație atrasă în acțiunile de cinstire a memoriei eroilor..... 04

PERISCOPE

Basarabia. Impresii de la o mare reamintire de col. (rtr.) Constantin Chiper..... 07

Poșta redacției 08

Scrisori. Plâng eroii la Brusturoasa de Silvia Drumea Balcanu 09

FILIALELE CULTUL EROILOR

București. 90 de ani de la înființarea Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război de dr. Tamara Stoica 10

Iași. Apel la păstrarea integrității monumentelor eroilor de col. (r) ing. Ioan Timofte..... 12

Dâmbovița. Pe urmele ostașilor români de gl. Bg. (rtr.) Constantin Tănase..... 12

Prim-plan. Filiala ANCE Neamț..... 13

Suceava. O sărbătoare de suflet de col. (r) Ioan Acatincai..... 14

REMEMORĂRI

Călugărul Ion Bâscoveanu și faptele sale creștinești de prof. Cornelia Ghinea..... 19

Locotenentul Victor Comșa, eroul de la Dalnic de col. (r) Victor Neghină 20

Frânturi dintr-un caiet de front de gl. Bg. (rtr.) Ioan A. Dobrescu 21

Aripi românești. Eroii de la podul de peste Argeș de prof. Vasile Tudor..... 23

Dragajul fluvial. 1941-1945 de Mastru militar (r) Petre Maravela 24

MERIDIAN

Nava muzeu USS CONSTELLATION de col. ing. (r) Nicolae Mărunțelu 52

STROFE

Să vii, tăticule drag..... 54

MAGAZIN

Devizele românilor de Dan Roman 55

RESTITUIRI

Generalul Radu Rosetti - Sângele apă nu s-a făcut!..... 58

FIȘE DE DICȚIONAR

Sculptorul Dumitru Mățăuanu de cdor av. (r) dr. Aurel Pentelescu 60

VITRINA CU CĂRȚI de Grigore Buciu 61

CARUSELUL PRESEI de general de brigadă (r) Petre Stoica 62



România Eroică

Director: General de brigadă (r) Petre Stoica
Colegiul de redacție

Prof. univ. dr. Nichita Adâniloaei, Valeria Bălescu, academician Dan Berindei, academician Gheorghe Buzatu, academician Florin Constantiniu, gl. bg. (r) prof. univ. dr. Nicolae Ciobanu, Florica Dobre, col (r) dr. Mircea Dogaru, conf. univ. dr. G. D. Iscru, Toma Istrati, prof. univ. dr. Lucian Ștefan Mureșanu, gl. bg. (r) Petre Stoica, gl. bg. (r) dr. Florian Tucă, gl. bg. (r) dr. Constantin Ucrain

Redacția: Redactor șef: Dumitru Roman; **Redactor șef-adjunct:** col. (r) Constantin Chiper; **Redactor șef-adjunct:** prof. univ. dr. Lucian Ștefan Mureșanu; **Secretar de redacție:** col. (r) Mihai Știr; **Redactori colaboratori:** cdor (r) Marius Popescu-Călărași, prof. Cornel Rigler, prof. Cecilia Stoica, prof. Poliu Zorilă, Carla Duță, Emilia Luchian, Teodora Manole, Ana Marinescu.

Art director: S. Angheloiu

Adresa redacției: Bulevardul Ion Mihalache nr. 124-126, Sector 1, București, Cod poștal: 011179, Tel: 224 26 51-3, interior 120; e-mail: kadd2005 yahoo.com
Tiparul: Tipografia FED București

Răspunderea pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorului, conform art. 206 din Codul Penal

I.S.S.N 1453-9659

Copyright: este autorizată orice reproducere fără a se percepe taxe suplimentare, indicând sursa (revista România Eroică), cu excepția textelor și fotografiilor a căror proveniență este specificată expres.

Acest număr a apărut în 2500 de exemplare.

Condiții de colaborare: cititorii din țară și din străinătate pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Manuscrisele nu se înapoiază.

Acest număr al revistei
ROMÂNIA EROICĂ
este editat cu sprijinul ASOCIAȚIEI
NAȚIONALE
A VETERANILOR DE RĂZBOI
și a domnului Vasile Gherasim.

ÎN NUMERELE VIITOARE

DOSAR Veteranii ultimului război mondial (2)



INVITATUL REVISTEI

Istoricul
Neagu
Djuvara



INEDIT

Un covor de
rugăciuni al lui
Osman Pasa!



Camil Petrescu
Liviu Rebreanu

RESTITUIRI



S.O.S.

Cimitirele
Eroilor

În atenția colaboratorilor

România Eroică primește pentru publicare articole, evocări, portrete, note, documente, recenzii, știri despre activitatea filialelor ANCE, fotografii inedite. Materialele propuse redacției vor fi prezentate pe suport electronic (CD, dischetă), însoțite de fotografiile originale sau scanate în format JPEG, cu o rezoluție de cel puțin 300 dpi. În cazuri speciale, vor fi acceptate și texte dactilografiate. Fotografiile vor fi însoțite de explicații corespunzătoare și de numele autorului lor (acolo unde este cazul).

De la caz la caz, redacția poate accepta preluarea unor articole apărute în alte publicații, dacă prezintă un interes deosebit pentru tematica **României Eroice**; în această situație, persoana care propune articolul respectiv are obligația să obțină acordul publicației în care a apărut.

Redacția își rezervă dreptul de a publica materialele în funcție de necesități și, desigur, de a nu le reține pe acelea care nu se înscriu în tematica revistei. De asemenea, își rezervă dreptul de a face, pe textele acceptate pentru tipar, îndreptările socotite necesare, atât în ceea ce privește forma cât și conținutul, firește după consultarea sau avizarea autorilor.

Paragina din memoria colectivă



General de brigadă (r) Grigore BUCIU

Nu cred că există națiune mai indiferentă cu trecutul său decât cea a românilor. Și n-a fost mereu așa. Până în 1945 s-au clădit monumentele prin care memoria colectivă își cinstea eroii. Până în 1990 la fel, chiar dacă a existat o selecție ideologică. Clădirile cazărmilor sunt în cele mai multe cazuri monumente de arhitectură militară. Până și grajdurile și manejele cavaleriei.

A venit revoluția. Am început să facem un capitalism al groazei, polarizând societatea într-un chip nemaivăzut. Ideologia s-a înverșunat. Tot ce s-a construit pe vremea orânduirii socialiste n-a mai fost bun: cartiere, orașe, canale de navigație, apartamente, armată. Nici generația noastră, care le-a făcut după război, pe toate, nu mai este bună. Am fost comuniști. Suntem vinovați. O să plătim această vină începând din vara aceasta.

Armata era vinovată că era prea mare, cu echipamente și tehnică învechită. Trebuia redusă drastic. Occidentul lucrează indirect. Democrația e mare și omnipotentă. Așa că s-a spus că, dacă vrem în NATO și în UE, trebuie să fim freș. Dar nefiind bani, dieta e obligatorie. Și am devenit o armată minusculă. Am părăsit cazărmile. Cazărmile nu sunt proprietatea armatei, ci a statului, adică a poporului suveran, cum zicea domnul președinte. Armata nu a primit bani nici să le conserve, nici să le păzească. N-a fost lăsată să le vândă, ca în Ungaria, ca să nu fie tentați militarii de corupție. Au fost date pe degeaba autorităților locale, care, după putere și dispoziție, fac ce vor cu ele, chiar dacă există condiții în protocoale. Cel mai adesea paragina prăbușește totul. Hoții de tot felul fură tot; cărămizi, lemnărie, până și plăcile de beton de pe pista aeroportului militar (cazul Boteni!). Cine să-i vadă pe hoții? Poliția cu ale ei, autoritățile locale cu ale lor! Poporul suveran e stăpân pe cazărmile nimănui. Memoria eroică a neamului e conservată în ele. Dar pe cine impresionează. În cazarma lui Peneș Curcanul din Vaslui, în care au fost comandanți Constantin Prezan și Ion Dragalina, se năruie totul, odată cu întregul județ. Cui îi pasă, guvernul face săli de fitness la sat!?

Actualii locatari ai cazărmii artileriei din Medgidia, abia

au reușit să smulgă buruienile crescute în fostul birou al comandantului din care a fost furat până și parchetul. Refacerea costă mai mult decât ar fi costat păzirea cazărmii.

Cui îi pasă? E a statului și statul are priorități de moment. Una dintre ele este supraetajarea bordurilor.

Buldozerele oamenilor de afaceri care au beneficiat de mărinișia autorității locale au ras clădirile de patrimoniu ale artileriștilor și tanchiștilor din Bacău. Busturile eroilor militari, plăcile comemorative s-au dus în occident ca fier vechi. Asta e memoria neamului, minimalizată, disprețuită, transformată în deșeu și expusă apoi "exigențelor" europene.

La Turnu Măgurele era cazarma pontonierilor "Eftimie Croitoru" – un erou legendar. Acolo era o statuie de bronz a lui, și patul lui, păstrat de generațiile dinainte ca un artefact prețios. S-au dus toate la depozitul de fiare vechi. Asta e memoria militară a neamului. Au fost furate mobilierul, instalațiile sanitare și de încălzire. Adică averea armatei sărace și a statului ajuns la sapă de lemn.

Ce mai urmează? Să cadă Malmaisonul din București, cazarma făcută de Cuza, în care tânăra armată abia constituită era instruită de ofițeri francezi! Nu m-ar mira să apară blocuri de lux acolo pentru sârmana noastră clasă politică și multa ei clientelă.

Toate vor trece. Criza va trece. Perioada neagră va trece și poate că generația de politicieni și administratori publici mai sănătoasă moral va veni. Se va trezi fără reperatele trecutului într-o Europă destul de fluidă și puțin autoritară. Ce vor arăta lumii și turiștilor pe care ni-i ademenește în țară ministrul turismului? Ce vor ști nepoții și strănepoții noștri despre devenirea în timp a acestui popor, dacă monumentele dispar, clădirile sunt dărâmate, denumirile șterse, memoria colectivă reciclată? Nimic. Dar va fi un nimic "european".

Ajută, Doamne, poporul meu și aprinde lumina în capul celor ce trebuie! ■

Tânăra generație atrasă în acțiunile de cinstire a memoriei eroilor

Suntem, iată, în fața unui eveniment cultural care ne dă speranțe că tânăra generație va fi atrasă mai mult decât până acum în cunoașterea istoriei și cinstirea eroilor neamului românesc. Este vorba despre semnarea, în ziua de 25 februarie 2010, a protocolului de colaborare între Asociația Națională Cultul Eroilor și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, document prin care se recunoaște, de fapt și de drept, existența cercurilor „Cultul Eroilor” în învățământul preuniversitar.

După cum se știe, de ani buni, ANCE, prin filialele sale județene, a dus o muncă neobosită pentru a se înființa Cercuri „Cultul Eroilor” în colegiile naționale și licee, în grupuri școlare și școli generale, în cadrul cărora, elevii, îndrumați îndeaproape de cadre didactice, să desfășoare activități pentru comemorarea și cinstirea eroilor și martirilor neamului nostru, a personalităților și a momentelor importante din Istoria României, să participe la îngrijirea monumentelor și a cimitirelor eroilor, precum și la ceremonialele organizate cu prilejul Zilei Eroilor și al altor sărbători naționale. Nu facem un secret din faptul că multe cadre didactice au privit cu reticență o asemenea inițiativă, întrebând, pe bună dreptate, dacă există vreun document emis de ministerul tutelar care să prevadă înființarea acestor cercuri, după cum, trebuie să recunoaștem, au fost și profesori care au înțeles să dea curs inițiativei, socotind-o ca pe o acțiune binevenită în folosul educației patriotice (fără teama că acest cuvânt sună „comunist”!). Astfel că, la data încheierii protocolului de mai jos, filialele județene ale ANCE aveau în evidență peste 1200 de cercuri „Cultul Eroilor”, numărând peste 20000 de membri.

Revista „România Eroică” a făcut loc, nu o dată, în paginile sale Cercurilor „Cultul Eroilor”, popularizându-le acțiunile de cinstire a eroilor, concursurile, creațiile literare etc. ■

Asociația Națională Cultul Eroilor a încheiat un protocol de colaborare cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului care va permite relansarea tradițiilor cultului eroilor în învățământul preuniversitar

PROTOCOL DE COLABORARE

Asociația Națională „Cultul Eroilor”, cu sediul în București, bd. Ion Mihalache, nr. 124-126, sector 1, instituție denumită în continuare „Asociația”, reprezentată de domnul col. (r) Petre Stoica, în calitate de Președinte,

și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu sediul în București, str. General Berthelot, nr. 28-30, sector 1, instituție denumită în continuare „Ministerul”, reprezentat de doamna Iulia Adriana Oana Badea, în calitate de Secretar de Stat, au convenit la încheierea prezentului Protocol de Colaborare.

Art. 1 SCOPUL:

Scopul Protocolului constă în organizarea și desfășurarea de activități pentru comemorarea și cinstirea eroilor și martirilor neamului nostru, a personalităților și a momentelor importante din Istoria României, la care să participe, în mod benevol, elevii din învățământul preuniversitar.

Art. 2 OBIECTUL:

Derularea unor acțiuni stabilite, de comun acord, prin *Planul anual* întocmit de Asociație și avizat de Minister, care să cuprindă principalele activități care fac obiectul prezentului Protocol.

Art. 3 DURATA:

Acest Protocol se încheie pe o perioadă de 2 ani, putând fi denunțat de una dintre părți sau prelungit de ambele părți, în baza unei notificări scrise.

Art. 4 OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR:

4.1. Obligațiile Asociației Naționale „Cultul Eroilor”:

4.1.1. Elaborează și înaintează la Minister *Planul Anual* cu principalele activități la care se propune participarea elevilor din învățământul preuniversitar, precum și *Calendarul* cu principalele sărbători naționale, date importante din Istoria României și de comemorare a personalităților neamului nostru.

4.1.2. Realizează *Regulamentul pentru crearea și funcționarea filialelor Cultului Eroilor* în unitățile de învățământ din învățământul preuniversitar.

4.1.3. Asigură participarea elevilor la activități publice de depuneri de coroane și jerbe de flori la operele comemorative de război cu prilejul Zilei Eroilor, al sărbătorilor naționale, precum și la comemorarea unor evenimente istorice.

4.1.4. Propune responsabilități pentru elevi, aprobate de Minister, privind îngrijirea și înfrumusețarea monumentelor, operelor comemorative de război și a cimitirelor de onoare unde sunt înhumați atât ostași români cât și ai unor armate străine.

4.1.5. Asigură, contra cost, difuzarea în unitățile de învățământ a revistei „România Eroică”, organul de presă al „Asociației”, care în viitor va avea un capitol special pentru elevi.

4.1.6. Cu prilejul unor evenimente importante din istoria noastră, organizează expuneri tematice pentru elevii din

unitățile de învățământ susținute de personalități de seamă ale istoriei și culturii românești.

4.1.7. Inițiază în parteneriat cu ISJ-urile/unitățile de învățământ vizite la opere comemorative de război și cimitire de onoare, prilej cu care li se va explica elevilor semnificația și importanța obiectivului vizitat.

4.1.8. Transmite anual o informare „Ministerului” referitoare la modul cum au fost desfășurate activitățile de cinstire și comemorare a eroilor organizate de „Asociație” în unitățile de învățământ.

4.1.9. Promovează, prin mijloacele specifice, difuzarea prezentului Protocol către filialele județene ale Asociației Naționale „Cultul Eroilor”.

4.2. Obligațiile Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului:

4.2.1. Avizează *Planul Anual* și cu principalele activități la care se propune participarea elevilor din unitățile școlare.

4.2.1. Avizează *Regulamentul pentru crearea și funcționarea cercurilor Cultul Eroilor* în unitățile de învățământ din învățământul preuniversitar.

4.2.2. Aprobă responsabilitățile pentru elevi legate de îngrijirea și înfrumusețarea monumentelor, operelor comemorative de război și a cimitirelor de onoare unde sunt înhumați atât ostași români cât și ai unor armate străine.

4.2.3. Asigură difuzarea la Inspectoratele Școlare Județene/ al Municipiului București a planului prevăzut la art. 4.2.1. și a *Calendarului* cu principalele sărbători naționale și date importante din Istoria României.

4.2.4. Asigură spații, în unitățile de învățământ, pentru organizarea și desfășurarea unor activități dedicate Zilei Eroilor și a sărbătorilor naționale organizate de Asociație în colaborare cu Inspectoratele Școlare Județene.

4.2.5. Promovează, prin mijloace specifice, difuzarea prezentului Protocol către inspectoratele școlare județene și unitățile de învățământ.

Art. 5. ALTE OBLIGAȚII:

5.1. Prezentul Protocol intră în vigoare la data semnării lui de către ambele părți.

5.2. Completările și modificările la acest Protocol se fac numai cu acordul părților și se consemnează în acte adiționale.

5.3. Părțile sunt exonerate de răspundere în cazuri de forță majoră așa cum sunt acestea definite de legislația în vigoare.

Art. 6. DISPOZIȚII FINALE:

6.1. Părțile vor face publică colaborarea lor la orice eveniment care face obiectul prezentului Protocol.

6.2. Litigiile sau neînțelegerile între părți se vor soluționa pe cale amiabilă.

6.3. Prezentul Protocol de Colaborare a fost încheiat astăzi, 25.02.2010, în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte semnatară. ■



Flori pentru moșii și strămoșii din Tanacu, căzuți pe câmpul de onoare pentru Țară

Educația patriotică a elevilor prin „Cultul Eroilor”

Educația patriotică a generației tinere reprezintă dintotdeauna o preocupare educațională a dascălilor.

Sentimentul patriotic înseamnă dragoste și respect pentru propriul popor, pentru istoria, limba și cultura lui, pentru eroii neamului, așa cum spunea Barbu Ștefănescu Delavrancea, „Patria nu e pământul pe care trăim din întâmplare, ci e pământul plămădit cu sângele și întărit cu oasele înaintașilor noștri.

Ținând seama de potențialul educativ al activităților extrașcolare, cadrele didactice au considerat ca fiind oportună colaborarea și încheierea unor proiecte de parteneriate între școli din municipiul Târgoviște sau județ cu Asociația Națională „Cultul Eroilor”, în scopul modelării personalității elevilor și eficientizării procesului instructiv-educativ.

Adesea monumentele eroilor din comunele județului nostru sunt îngrijite de elevi, prin activități de întreținere, plantare de arbuști și flori realizând astfel nu numai obiective ale educației patriotice, ci și estetice și ecologice.

Manifestările cultural-artistice organizate cu prilejul unor sărbători ca 24 Ianuarie, 9 Mai, 25 Octombrie, 1 decembrie, 22 decembrie, Ziua Drapelului, Ziua Imnului, Ziua Orașului, oferă ocazia unor abordări transdisciplinare. Elevii, alături de dascăli, militari, veterani de război, aduc prinosul lor de recunoștință eroilor prin spectacole, serbări, dezbatări sau expoziții de desene sub diverse genuri.

Elevii participanți la simpoziunile unde a fost lansat un nou număr al revistei „Eroica” au primit cadou exemplare ale acestei reviste care, timp de 11 ani, a făcut posibilă evidențierea faptelor de arme ale domnitorilor Țării Românești, dar mai ales a celor care au avut reședința la Curtea Domnească din Târgoviște. Elogiat a fost și eroismul ostașilor ce s-au jertfit în cele două războaie mondiale, în evenimentele din Decembrie 89 și chiar al militarilor ce îndeplinesc misiuni departe de țară, în Kosovo, Afganistan sau Irak.

În multe școli din județ s-au constituit cercuri „Cultul Eroilor”, unde, îndrumați de cadre didactice se preocupă de cunoașterea istoriei locale, participă la activități închinare unor mari evenimente din istoria și cultura națională. ■

Prof. Marioara PAVEL
Târgoviște



Dâmbovița.
A apărut revista „EROICA”!

5.6. Prezentul Protocol de Colaborare a fost încheiat astăzi ..29.02.2010 în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte semnatară.

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
„CULTUL EROILOR”

PREȘEDINTELE A.N.C.E.

Colonel (r)

Petru STOICA

Vicepreședinte A.N.C.E.,

J. Todariu

Ioan TODERICIU

Secretar General,

Dr. Ing.

Luminița ZUGRAVU

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI

SECRETAR DE STAT,

Iulia Adriana Oana BADEA

DIRECTOR GENERAL D.G.E.T.S.P.P.,

Liliana PREOTEASA

DIRECTOR GENERAL D.G.J.C.,

Gabriel Liviu ISPAS

AVIZ DE LEGALITATE,

Olivia Alina

SE

Semnatarii protocolului de colaborare (facsimil)

La Pechea, în memoria mareșalului

Știați că mareșalul Alexandru Averescu a primit pământ la Pechea, localitate din județul Galați? Pentru faptele sale de arme, a fost împrăprietărit de Rege. Alte vremuri! Mareșalul a donat pământul său la 20 de familii! Ba le-a dăruit, de la el, și bani pentru pluguri și vite. Cum era să se numească, deci, acest sat, dacă nu Averești? Astăzi, doar vreo trei case au mai rămas din vechiul sat.

În memoria mareșalului, anul trecut, în ziua de 23 octombrie, la Pechea, s-a constituit subfiliala "Mareșal Averescu" a Asociației Naționale Cultul Eroilor. Biroul de conducere este format din ing. Iancu Boldea, primarul localității; profesorii Vasile Dinu și Nela Crișan, vicepreședinți; profesor Georgeta Fusaru, secretar executiv; preotul Ioan Lungeanu, veteranul de război Emil Constantinescu, directorul Căminului cultural, Eugen Dănăilă – membri. Toți, unul și unul!



La doar două săptămâni de la constituire, au fost înființate și șapte Cercuri "Cultul Eroilor". Aceste cercuri școlare, care urmează să cultive respectul pentru eroii neamului nostru, pentru istorie și cultură, să îngrijească monumentele din localitate, sunt constituite în special pe lângă școli, dar și pe lângă Protoeria "Covurlui" a Pechei (președintele cercului fiind părintele Ionuț Glăvan) și pe lângă Centrul socio-medical din localitate, având ca președinte pe dr. Liliana Lăzărescu. Ceilalți președinți de cercuri "Cultul Eroilor" sunt profesori, directori de școli: Ramona Armencea (Gr. Școlar "Costache Conachi"); Irina Damian (Școala Gimnazială nr. 1); Luiza Melinte (Școala Gimnazială nr. 2); Mariana Olga Păun (Școala Gimnazială nr. 3); Veronica Pațilea (Școala Generală nr. 4).

La Pechea există monumente, plăci memoriale, troițe care au nevoie de îngrijire pentru a trece mai departe prin timp. Tot aici se găsește cripta lui Alexandru Moruzi și familia, pașoptist și înflăcărat unionist, ministru în guvernul de la Focșani (1859-1862) și primar al Galațiului.

Victor CILINCĂ



Clipe memorabile alături de Armată

Nu este greu să realizăm, noi, "cei mari", cât de fascinați sunt "cei mici" de armată, de armele și uniformele soldaților. M-am convins încă o dată de acest adevăr la întâlnirea pe care au avut-o, de curând, elevii Școlii generale "Lucian Grigorescu" din Medgidia cu reprezentanți ai Asociației Naționale Cultul Eroilor (ANCE), filialele zonale Constanța și Medgidia. Pe parcursul a două ore, domniile colonel în rezervă Remus Macovei, comandor de aviație Oțelea Pavel, locotenent colonel Calin Tudorel, locotenent Nichita Traian, locotenent colonel Badea Marin-Victor, locotenent colonel Dobrescu Ion, preotul Zgura Gheorghe, reprezentant al Protoieriei Medgidia în filială, au ținut treaz interesul copiilor vorbindu-le despre faptele de arme ale ostașilor români pe meleagurile dobrogene, despre monumentele ridicate în memoria celor căzuți pentru patrie și răspunzând întrebărilor și curiozității acestora legate de valorile armatei române.

Această întâlnire s-a concretizat în baza protocolului de colaborare încheiat între ANCE – Filiala Constanța, reprezentată de președintele acesteia, colonel în rezervă Remus Macovei, și ANCE – Filiala Medgidia, reprezentată de locotenentul Nichita Traian, președinte, și Școala cu clasele I-VIII "Lucian Grigorescu", reprezentată de doamna profesoară Diana Clinciu.

Domnul Remus Macovei le-a vorbit copiilor despre ceea ce și propune să facă Asociația "Cultul Eroilor" în sprijinul elevilor. Asociația are o bogată activitate în parteneriat cu școala, ca instituție educativă, și cu elevii, ca beneficiari ai educației. ANCE își propune să-i informeze pe elevi despre

valorile istorice ale Armatei române, să le cultive respectul pentru eroii căzuți pe front pentru apărarea hotarelor țării și a neamului românesc.

Comandorul de aviație Pavel Oțelea i-a încântat pe copii cu informații despre aviație și lumea fascinantă a zborului. De data aceasta copiii au scos artileria grea a întrebărilor, fiind foarte curioși. Domnul comandor a răspuns tuturor provocărilor atât cu detalii tehnice din domeniul aviației, cât și cu motivații de natură personală. Cel mai emoționant moment a fost atunci când la întrebarea unui elev, "Ce va îndemnat să vă faceți aviator?", domnul Oțelea și-a reamintit momente din copilărie, când călărea caii în satul natal. El a spus că senzația pe care ți-o dă strunirea calului o poți avea și în momentul decolării unui avion, dar, bineînțeles, la alte dimensiuni.

La această activitate, părintele Zgura Gheorghe a evidențiat faptul că Biserica a conlucrat întotdeauna cu armata, existând preoți atât pe front, cât și în regimente, și că la toate slujbele preoții se roagă pentru eroii neamului "căzuți pe câmpurile de luptă, în lagăre sau în închisori".

La finalul acestei întâlniri, copiii și-au luat angajamentul că vor participa la activitățile organizate de ANCE, iar reprezentanții fiecărei filiale le-au promis "clipe memorabile alături de Armata Română".

Noi le mulțumim tuturor membrilor ANCE pentru implicare în viața școlărilor și așteptăm cu nerăbdare viitoare provocări... ■

Profesor DIANA CLINCIU

BASARABIA.

Impresii de la o mare reamintire

În zilele de 26 și 27 martie 2010, o delegație a Asociației Naționale „Cultul Eroilor” din România, compusă din colonelii în rezervă Constantin Chiper și Valeriu Severin, precum și profesorul Nicolae Petrescu-Redi, președintele Asociației Pro-Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, au participat la festivitățile prilejuite de împlinirea a 92 de ani de la unirea Basarabiei cu România la 27 martie 1918.

Uniunea Scriitorilor și Asociația Istoricilor din Republica Moldova, Institutul Cultural Român, Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Republicii Moldova, Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova, Ambasada României în Republica Moldova, Mitropolia Basarabiei și alte instituții și asociații obștești de dincolo de Prut au desfășurat o paletă largă de activități educative dedicate acestui eveniment.

Conducătorii acestor instituții au apreciat și acțiunile organizate în capitala României și alte localități din țara noastră, între care Iași, Ploiești,

Vălenii de Munte, Brașov, Cluj-Napoca, Sibiu și Timișoara. Ne-au bucurat mult aceste aprecieri.

În prima zi, delegația noastră s-a întâlnit cu cadre didactice și elevi din prestigiosul liceu „Costache Negruzi” din Chișinău. Colonelul (rtr.) Constantin Chiper a evocat momentul Unirii Basarabiei cu România; cu această ocazie, a prezentat și revista „România Eroică”, organul de presă al ANCE. Colonelul (r.) Valeriu Severin a dăruit bibliotecii liceului 500 de cărți de literatură beletristică și istorică (colectate de la cadrele militare în rezervă din garnizoana Galați), iar profesorul Nicolae Petrescu le-a dăruit ultima sa creație, „Mușcă îngerul din măr” (epigrame și madrigaluri).

În ziua a doua am participat la un Te deum închinat înaintașilor care au înfăptuit Unirea de la 27 martie 1918, condus de un sobor de 10 preoți, condus de mitropolitul Petru.

Invitați la masa rotundă cu tema „Hotărârile istorice ale Sfatului Țării și integrarea Basarabiei în sistemul

interbelic de valori europene”, organizată de Uniunea Scriitorilor și Asociația Istoricilor din Republica Moldova (moderator, profesor Valeriu Matei), la sala de festivități a Uniunii Scriitorilor, am ascultat cu mari emoții, împreună cu participanții din Basarabia, Bucovina de Nord și România, prelegerile susținute de Roberta Anastase, președinta Camerei Deputaților din Parlamentul României, Mihai Urechianu, președintele interimar al Republicii Moldova, academicianul Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, profesorul Ion Negrei, viceprim-ministru al Republicii Moldova, academicianul Alexandru Moșanu, profesorul Ion Agrigoroaie, de la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, profesorii doctori Gheorghe Cojocar, Gheorghe Negru, Alexandru Burlacu și Gheorghe Palade, de la Universitatea din Chișinău, precum și alți specialiști în domeniul istoriei.

O adunare solemnă la care au participat personalități și colective



Sfatul Țării,
1918

artistice din cele două țări a fost organizată la sala Teatrului „Ginta Latină”. Debutând cu imnurile de stat ale României și Republicii Moldova, programul a intercalat prelegeri și creații artistice. În cuvântul său, academicianul Nicolae Dabija, președintele Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova, a subliniat: „*Cei 22 de ani din perioada interbelică au fost anii cei mai frumoși din istoria Basarabiei. Anul 1940 a fost catastrofal în istoria Basarabiei și a României. Anii 1990 și 1991 au reprezentat o rază de lumină în istoria Basarabiei. Anul 2012 va fi un an hotărâtor în istoria Basarabiei, unirea cu patria mamă; se va constitui Comisia Băsescu-Ghimpu pentru a lichida, în 2012, prevederile Pactului Ribbentrop-Molotov. Problema Basarabiei este a ei și a României. 27 martie, 27 august și 31 august sunt zilele naționale ale Basarabiei.*” Frumoasă și optimistă speranță!

Ion Negrei, istoric și viceprim-ministru în guvern, a vorbit despre realitățile trecute și prezente, iar atașatul cultural al României la Chișinău, P. Lițiu, a adus un omagiu bunicilor care au înfăptuit unirea cu patria mamă.

Academicianul Ion Ungureanu a susținut unitatea de limbă într-un eseu mai mult decât sugestiv: „Limba română este liantul populației din România și Basarabia. Ștefan cel Mare și Sfânt - temelia românismului. Necesitatea lichidării Tratatului Ribbentrop-Molotov. Aportul președintelui României, Traian Băsescu, pentru impulsivitatea acordării cetățeniei române”.

Profesorul Nicolae Petrescu, președintele Asociației Pro-Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herței,

colonelul (rtr.) Constantin Chiper, vicepreședinte al Asociației Naționale „Cultul Eroilor” din România și președinte al ANCE, filiala Prahova, precum și reprezentanții filialelor cadrelor militare în rezervă din Iași și Onești au prezentat mesaje de felicitare.

Secvențele artistice, cântece și poezii, de o emoționantă încărcătură patriotică, au fost susținute de corul „Prometeu”, Ninela Caramfil, artistă a Teatrului „Mihai Eminescu”, de elevii Liceului „Vasile Alecsandri” din Chișinău – pe ideea dispariției sârmei ghimpate de pe Prut, de elevi ai școlii din Criuleni, ai Liceului „Lucian Blaga” din Tiraspol, conduși de profesorul Ion Iovcev, de ansamblul etno-folcloric „Edera” și formația „Catarsis”.

Atmosfera de mare entuziasm frățesc a fost accentuată în mod fericit de corul din Inești, dirijat de preotul lor, de familia Cazangiu din Bălți și de grupul celor patru fete din Bucovina condus de Ion Paulencu.

Cu alte cuvinte, la sărbătoarea Unirii a fost prezentă întreaga Moldovă de peste Prut, oaspeții din Bucovina de nord și noi, cei din România. Toți ne-am dat mâna în final și am dansat Hora Unirii, ca într-un ritual sacru premergător speranței și difinitivei uniri.

Delegația noastră, condusă de avocatul Gheorghe Viță, președintele Uniunii Românilor din Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herței, și profesorul de istorie doctor Ion Buga, s-a recules în Cimitirul Eroilor din Chișinău. Cimitirul, amenajat în anii 1918-1942, este o necropolă a împăcării pentru cei 1645 de militari originari din șase state beligerante (România, Rusia, Franța, Austria, Cehoslovacia și Polonia)

căzuți în primul război mondial. Aici au fost înmormântați 365 de militari români căzuți în primul război mondial și 95 de militari români căzuți în iulie 1941, în operațiile militare pentru eliberarea Chișinăului. În anul 1944, după reocuparea Chișinăului de către armata sovietică, cimitirul a fost distrus și nivelat cu buldozerele, iar peste o parte din morminte a fost construit, în 1959, un spital cunoscut azi sub denumirea de Spitalul de Tuberculoză. Clădirile spitalului au fost distruse în anii recenti, însă administrația locală preconizează să vândă spațiul fostului cimitir, pentru a se construi un complex comercial modern pe osemintele ostașilor căzuți în primul și al doilea război mondial. Credem că ambasaderele României, Rusiei, Austriei, Germaniei, Franței, Ungariei, Cehiei și Poloniei, de la Chișinău, ar trebui să se implice pentru a reface acest cimitir internațional. Altfel, cei 1645 de soldați ce-ar trebui să se odihnească aici vor fi condamnați să moară a doua oară, înghițiți de uitare și nepăsare.

La Cimitirul Central, situația este cu totul altfel. Admirăm ordinea și curățenia și, înflorați de o pioasă recunoștință, depunem flori pe mormintele ostașilor români, din parcela eroilor de la intrarea în cimitir.

Nu se putea să nu ne reculegem și la mormintele poetului Grigore Vieru, ale artiștilor Doina și Ion Aldea Teodorovici, precum și la cele ale lui Ion Costin și Gheorghe Ghimpu.

Am adus cu noi, în Țară, reîmprospătata speranță de unire într-o lume mai bună. ■

Colonel (rtr.) Constantin CHIPER

Poșta redacției

Lt. col. (ret.) Vasile Ilica, Bd. Decebal 62, Bl. C 21, ap. 11, Oradea, Bihor. Am reținut pentru publicare evocarea dvs. consacrată artileștilor români căzuți la porțile Herței în ziua de 29 iunie 1940, în urma Ultimatumului sovietic. Au trecut 70 de ani de la împrejurările tragice în care au murit căpitanul Ion Boroș, sublocotenentul Alexandru Dragomir și soldatul lăncu Solomon. Să nu uităm niciodată jertfa lor!

Colonel (ret.) Dumitru Răducanu, farmacist primar, București. Vă mulțumim pentru dăruirea cu care v-ați angajat în acești ani în ceea ce numiți “lucrarea ziditoare de cinstire a memoriei celor căzuți pe câmpurile de luptă”. Suntem onorați de cuvintele frumoase pe care ni le-ați adresat, citez din scrisoarea dvs: *Într-o vreme în care viața ne este agresată și de unele non-valori, în care se propagă nerespectul față de tradiții, în care se desființează creațiile strămoșești, ANCE nu pregetă să-și amintească de cei care, cu prețul vieții, și-au apărât neamul și glia străbună. Felicitări pentru tot ceea ce faceți pentru eroii noștri!*

Nicolae Dărăbanț, Brașov. Articolul despre colonelul Ioan Iosif, cavaler al Ordinului “Mihai Viteazul”, va fi publicat într-un număr de revistă, din acest an, dedicat ultimilor veterani de război în viață distinși cu cel mai înalt ordin militar românesc.

Colonel (ret.) Victor Neghină, Sibiu. În sfârșit, “Eroul de la Dalnic” va vedea lumina tiparului chiar în acest număr de revistă. Vă mulțumim pentru colaborare și ne cerem scuze pentru întârzierea cu care publicăm medalionul dedicat locotenentului Victor Comșa, căzut la datorie în luptele pentru luarea Odesei.

Scrisori primite la redacție



Silvia DRUMEA BALCANU,
profesor, Milano, Italia

Așa se numește comuna mea natală: Brusturoasa. Dar, aproape nimeni nu o cunoaște, în afara celor ce locuiesc în acele împrejurimi. Și totuși, pentru cât a pățimit, ar merita să fie trecută în manualele școlare de istorie.

Așezată la doar 10 km de fosta graniță cu Austro-Ungaria, comuna a suferit pierderi mari în cele două războaie mondiale. În Primul Război Mondial, a fost, timp de doi ani, sub ocupația trupelor maghiare. În al Doilea Război Mondial, fiind zonă de front, a fost ștearsă de pe fața pământului.

Retrăiesc cu nostalgie momentele când tatăl meu îmi povestea despre acele vremuri. Era copil, pe atunci, când armatele germane au năvălit peste sate, pe străzi, pe calea ferată. Totul avea o singură direcție, Ghimeș, unde au fost concentrate forțe uriașe, în speranța de a opri Armata Roșie, aflată în plină ofensivă. Sătenii, femeii, copiii și bătrânii, s-au ascuns prin păduri. N-au coborât nici când s-a dat la radio comunicatul cu întoarcerea armelor. În strategia lor de retragere, armatele germane au incendiat

localitățile Palanca și Brusturoasa, au aruncat în aer poduri, calea ferată și tunelele. De pe dealuri, sătenii asistau neputincioși la drama ce se întindea sub ochii lor. Aud și acum ecoul cuvintelor tatălui meu: "Ei, ei, măi copii, măi, ce știți voi... încă nu se stinsese jarul caselor, când pe cerul întunecat, dinspre Șugura, au început a se vedea semnale luminoase... cineva strigă: vin ai noștri, vin vânătorii de munte, vin românii, sunt la Sulța..."

Și a venit Regimentul 4 artilerie; și au venit și vânătorii de munte. Și au atacat trecătoarea Ghimeș. Nemții s-au opus cu disperare. Au fost pierderi

comemorarea eroilor căzuți pentru Patrie. Grupuri de elevi, într-un șir ordonat, străbăteau drumul de la școală la monument. Atmosfera de sărbătoare se simțea cu o săptămână înainte. Băieții pregăteau în atelier suporturi din fier pentru coroanele de flori; noi, fetele, confecționam, din hârtie creponată, florile, care frumos îmbinate peste crenguțe de brad, alcătuiau coroanele. După programul artistic, special pregătit, așezați pe pajiștea verde, luam câte o gustare. Totul impunea un respect mut, sacral. Cred că, în acele clipe, înșiși voinicii secerăți de gloanțe ne priveau

Plâng eroii la Brusturoasa

Din Italia am primit o scrisoare. Este și acesta un semn că, oriunde s-ar afla, românii trăiesc cu gândul la țara lor, la înaintașii lor.

mari. S-a ordonat încercuirea frontului și a cazarmilor de la Păltiniș, unde se aflau concentrate o divizie maghiară și una germană, dotate cu muniții, armament, cu cazemate din beton pe toată zona trecătorii.

În memoria ostașilor căzuți în acele lupte a fost ridicat, chiar la intrarea în Brusturoasa, pe dealul de la Cuchiniș, un monument pe care a fost prinsă o placă din bronz reprezentând România Mare. La poalele acestui monument impunător, străjuit de un leu cioplit în piatră, aliniat într-o ordine perfectă, se întindeau mormintele celor căzuți...

Grupul didactic al școlii generale de la Brusturoasa, în frunte cu directorul ei, Ion Stoian, organiza în fiecare an

mulțumiți, știind că jertfa lor nu a fost zadarnică.

Acum, însă, totul e pustiu. Nici măcar crucile de pe mormintele soldaților nu mai sunt. Iar leul, doborât la pământ, este demn de milă... Nici de Ziua Eroilor nu se mai văd elevii, doi câte doi, înșiruiți într-o coloană unică, îndreptându-se spre Monument. Ecoul cântecelor, cu acel minunat îndemn – Presărați pe-a lor morminte/Ale laurilor foi... – s-a stins de mult, iar Troțușul, susurând trist, pare că duce la vale tânguielile celor uitați.

Da, plâng eroii înmormântați la Brusturoasa!

Eu sper doar ca cineva să audă ecoul plânsetelor lor!... ■

Prof. Cornelia Ghinea, Pitești. Redăm în întregime scrisoarea dvs. fără alte comentarii: Am primit revista *România Eroică* nr. 2 (35) și mare mi-a fost bucuria și mulțumirea pentru stilul elegant în care m-ați primit în rândul colaboratorilor publicației pe care o editați cu har, evlavie și recunoștință pentru românii care și-au pus dragostea de țară mai presus decât viața. Vă mulțumesc! Și pentru că m-ați onorat cu statutul de colaborator vă și expediez un studiu despre călugărul Ion Băscoveanu de la Mănăstirea Frăsinei și faptele sale creștinești săvârșite la anul 1920. Nicolae Iorga ne sfătuia să culegem informații, fapte și de la oamenii simpli, de la oameni

fără rezonanță de nume de familie, politicieni etc. Cercetând filele îngălbenite de vreme ale dosarelor de arhivă am descoperit faptele unui ostaș român din comuna argeșeană Moșoia, pe nume Băscoveanu Ion, care după terminarea războiului a devenit călugăr la Mănăstirea Frăsinei, vestită tuturor pentru interzicerea accesului femeilor în lăcașul sfânt. Ceea ce a făcut acest om simplu, dar cu suflet mare, mă determină să cred că a fost un precursor al acțiunii desfășurate cu câțiva ani mai târziu – alegerea Eroului Necunoscut. Statutul meu de trudit în lumea arhivelor peste 30 de ani mă obligă să valorific documentele și să le transmit întocmai.

Octavian Cerchez, Tecuci. Medalioanele dedicate aviatorilor tecuceni, maior Gheorghe Cocebaș și adjutant șef Gheorghe Sgabercea, își vor găsi locul la rubrica *Aripi românești*.

Colonel (r) George Gheorghiu, Bacău. În numărul viitor al revistei vom face loc și evocării eroului căpitan Ioan Cernea, din Regimentul 2 care de luptă, căzut în anul 1943 în luptele din Crimeea. Poate că, în acest răstimp, veți reuși să găsiți și o fotografie a acestui erou. ■

D. ROMAN

BUCUREȘTI

90 de ani de la înființarea Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război

În ziua de 17 septembrie 2009, în Sala de Spectacole a Cercului Militar Național a avut loc adunarea festivă prilejuită de împlinirea a 90 de ani de la înființarea, la 12 septembrie 1919, a Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război, primul organism al statului care s-a ocupat de cinstita eroilor căzuți în Războiul de Reîntregire Națională. Societatea a avut ca preșdinte executiv pe patriarhul Miron Cristea, iar ca preșdinte de onoare pe M.S. Regina Maria.

Pregătită cu mare fast de Biroul Executiv Central al Asociației Naționale "Cultul Eroilor", împreună cu conducerea instituției gazdă, Cercul Militar Național, activitatea s-a constituit într-o emoționantă sărbătoare. Solemnitatea a fost amplificată și de prezența unui grup de militari ai Inspectoratului Jandarmeriei Române echipați în ținută de paradă.

La adunare au participat personalități marcante din cadrul Parlamentului României, Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, Statului Major General, Statului Major al Forțelor Terestre, Inspectoratului General al Jandarmeriei, Asociației Naționale a Veteranilor de Război, reprezentanți ai filialelor ANCE din teritoriu, ai Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere, Asociației Diplomaților Militari, Ligii Navale Române, Universității Hyperion, Academiei de Poliție "Al. I.



Cuza", cadre didactice și membri ai cercurilor Cultul Eroilor din colegiile și liceele bucureștene (Colegiul Național Bilingv "George Coșbuc", Colegiul "Ion Minulescu", Colegiul Național "Gheorghe Șincai", Liceul "Eugen Lovinescu", Liceul "Grigore Cerchez"), reprezentanți ai mass media.

După intonarea Imnului de Stat și a Imnului Eroilor, președintele ANCE, col. (r) Petre Stoica, a deschis Adunarea festivă și a prezentat comunicarea "90 de ani de la înființarea Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război". În continuare au fost prezentate comunicările: "Personalitatea

Medalia Jubiliară

"90 de ani de la înființarea SMECR, 1919-2009"

- **Gl. A. (rtr) Marin Badea Dragnea**, președintele ANVR;
- **Gl. (r) Nicolae Spiroiu**, fost ministru al Apărării Naționale;
- **Prof. dr. Vasile Gherasim**, deputat;
- **Col. (r) Ioan Mija**, membru de onoare al ANCE;
- **Col. (r) Corneliu Chirieș**, postmortem, fost membru al Consiliului Director ANCE;
- **Dr. ing. Zugravu Luminița**, secretar al Consiliului Director;
- **Col. (r) Valerian Timofte**, președintele filialei Bacău;
- **Ec. Dănuț Voicu**, prim-vicepreșdinte al filialei Bacău;
- **Col (r) Dumitru Roman**, redactor șef al revistei "România Eroică";
- **Col (r) Moise Ghiță**, cenzor șef al ANCE.

Diplome de merit:

- **prof. Corneliu Riegler**, Colegiul Național Bilingv "George Coșbuc";
- **Cercul "Cultul Eroilor"** din Colegiul Național Bilingv "George Coșbuc";
- **Prof. Paula Claudia Riegler**, Colegiul Național "Gheorghe Șincai";
- **Cercul "Cultul Eroilor"** din Colegiul Național "Gheorghe Șincai";
- **Prof. Viorel Tudor**, directorul Liceului "Eugen Lovinescu";
- **Cercul "Cultul Eroilor"** din Liceul "Eugen Lovinescu";
- **Cercul "Cultul Eroilor"** din Colegiul Național "Grigore Cerchez";
- **Prof. ing. Luminița Toderici**, Școala Generală nr. 96;
- **Institutoare Viorica Roșca**, Școala Generală nr. 96;
- **Cercul "Cultul Eroilor"** din Școala Generală nr. 96.

Medalie jubiliară

Mitropolitului Primat Miron Cristea, devenit Patriarh al României, președintele executiv al SMECR și contribuția sa la acțiunile de cinstire a eroilor neamului” – preotul militar Mocanu Georgian din Statul Major General; “M.S. Regina Maria, președinte de onoare și ocrotitoare SMECR” – prof. univ. dr. Ștefan Lucian Mureșanu; “Asociația Națională Cultul Eroilor, continuatoare a tradiției de cinstire a eroilor neamului” – gl. Bg. (r) Constantin Tănase, prim-vicepreședinte al ANCE; “Mormântul Ostașului Necunoscut, simbol al onoarei și eroismului armatei și poporului român” – col. (r) Constantin Chiper.

Au fost transmise mesaje de salut din partea veteranilor de război – dl. gl. C.A. (rtr.) Teodor Halic, vicepreședinte al ANVR și președintele Asociației Cavalerilor Ordinului “Mihai Viteazul”; a cadrelor militare în rezervă și în retragere – dl. gl. Mr. (r) Aurel Dănescu, prim-vicepreședinte al ANCMRR. Un salut călduros a transmis și deputatul Vasile Gherasim.

Grupul vocal “Clopoștii de Argint” de la Școala generală nr. 96, sub conducerea doamnei institutoare Viorica Roșca, acompaniat la pian de prof. Petre Ștefănescu, a susținut un program de cântece și poezii adecvat momentului.

În încheierea adunării, col. (r) Petre Stoica a înmănat diplome și medalii comemorative, în baza hotărârii Biroului Executiv Central al ANCE. Manifestarea a scos în evidență preocuparea tuturor membrilor ANCE de a cinsti eroii români și ai altor state căzuți pe teritoriul țării noastre, de a educa tânăra generație în spiritul respectului față de jertfele înaintașilor. ■

Dr. Tamara STOICA



La 12 septembrie 1919, Regele Ferdinand semna Decretul Lege nr. 4106, prin care se recunoștea calitatea de „persoană morală a Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război.” Conducerea Societății era asigurată prin Adunarea generală și Comitetul Central, care-și avea sediul în București; ca organe de conducere, în teritoriu, erau Comitetele regionale, județene și comunale. Din Comitetul central al Societății făceau parte: Regina Maria, președinta de onoare; cinci doamne, soții ale unor generali în viață sau căzuți la datorie; I.P.S. Mitropolitul Primat Miron Cristea, președinte activ al Comitetului; personalități din conducerea Statului.

La împlinirea a 90 de ani de la înființarea Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război, Asociația Națională Cultul Eroilor a emis o medalie jubiliară care să amintească, în timp, generațiilor viitoare, de această nobilă și prestigioasă societate.

Medalia se prezintă astfel:

Este confecționată din cupru (aramia), cu diametrul de 70 mm, bifată, având avers și revers, și o grosime de 4 mm. Realizatorul machetei grafice este domnul colonel (ret.) Petre Stoica, aflat la cea de-a opta piesă de acest gen, adevărate documente în metal închinare evocării unor momente importante din istoria românilor. Realizarea sculpturii aparține artistului plastic George Hristea.

Medalia a fost „bătută” la S.C. TEKART TRADING S.R.L., într-un tiraj de 100 de exemplare.

Aversul

Câmpul central al medaliei este ocupat de efigia reginei Maria, în semiprofil stânga, cu coroana pe cap. În partea de sus apare înscrisul cu majuscule: **M.S. REGINA MARIA**. În partea din stânga efigiei, pe două rânduri, sunt înscrși anii de viață: **1875-1938**. În partea din dreapta, pe cinci rânduri, înscrisul: **Președinta de onoare și ocrotitoare a Societății**.

În exergă, în partea de sus, găsim înscrisul cu majuscule: **SOCIETATEA MORMINTELE EROILOR CĂZUȚI ÎN RĂZBOI**. În partea de jos – în exergă, semicircular – înscrisul cu majuscule: **1919-12 SEPTEMBRIE 2009**.

Reversul

Câmpul central este ocupat de o cruce cu patru brațe, ușor stilizată. În centrul crucii este o pastilă cu **Semnul aducerii aminte** – casca de război din perioada 1916-1919, care are pe fundal dispus pe diagonală: în stânga, un stilet (semnul onoarei) cu vârful în jos, iar în dreapta o frunză de laur din care se desprinde o decorație a vremii, semnul învingătorului. În partea de sus a brațului crucii găsim însemnul cu majuscule: **S.M.E.C.R.** (Societatea Mormintele Eroilor Căzuți în Război). În partea de jos a brațului crucii, tot cu majuscule, se află însemnul: **A.N.C.E.** (Asociația Națională Cultul Eroilor). Între cele patru brațe ale crucii, stilizate, găsim înscrisul: **RECUNOȘȚINȚĂ, PATRIE, ONOARE, EROISM**.

Toată această superbă compoziție, inspirat elaborată, este înconjurată circular, în exergă, cu înscrisul cu majuscule: **ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ CULTUL EROILOR ROMANIA**.

Medalia este așezată într-o frumoasă cutie de plastic, fiind însoțită de un Certificat de autenticitate, cu o scurtă notiță tehnică și cu numele celui căruia i-a fost acordată, semnată și parafată de președintele ANCE, colonelul în retragere Petre Stoica. Medalia face parte din bijuteriile numismatice românești și a intrat de mult în patrimoniul cultural național. Este singura medalie închinată acestui eveniment jubiliar.

Cinste și onoare Asociației Naționale Cultul Eroilor pentru sânguința adusă la elaborarea și apariția acestei medalii unicat. ■

**Comandor (r) aviație
Marius POPESCU-CĂLĂRAȘI**

IAȘI



Apel la păstrarea integrității monumentelor și cimitirelor eroilor

Conferința anuală a Asociației Naționale "Cultul Eroilor", filiala județului Iași, a avut loc în cocheta sală de festivități a Cercului Militar din garnizoană și s-a bucurat de o prezență numeroasă, atât din partea membrilor proprii, cât și a invitaților, printre care: gl. Bg. (rtr.) Constantin Bucos, președintele ANVR "Ștefan cel Mare și Sfânt" județul Iași; gl. Bg. (r) Constantin Bărhală, consilier local Iași; prof. univ. dr. Mandache Leocov; comisar șef Constantin Petros, locțiitorul Comandantului Poliției județului Iași; subcomisar Lucian Mursa, comandantul Poliției municipiului Iași; colonel (r) Gheorghe Pancu, președintele ANCMRR "Henry Coandă"; preot Adrian Morțun; locotenent colonel Doru Pogoreanu, din partea comandantului Garnizoanei Iași.

După intonarea Imnului de Stat și a Imnului Eroilor, colonelul (r) Ioan Timofte, președintele ANCE, filiala Iași, a prezentat Darea de seamă, din care se

poate concluziona că, într-o vreme când sentimentul patriotic este estompat de tendințe agresive, românii fiind îndemnați să-și uite trecutul istoric și mândria națională, cinstirea memoriei eroilor rămâne unul din puținele mijloace de educare a tinerei generații.

În anul 2009, efortul membrilor Consiliului Director s-a materializat în atragerea la toate acțiunile omagiale, organizate de filiala ANCE, a unui număr cât mai mare de profesori de istorie și religie, știut fiind că aceștia au o mai mare disponibilitate în educarea elevilor în spiritul respectului eroilor, al valorilor morale și spirituale ale poporului nostru. Au fost apreciate efortul, entuziasmul și pasiunea colectivului redacțional al periodicului *Eroii Neamului*. A fost remarcat faptul că este o datorie de onoare, cetățenească, să păstrăm integritatea monumentelor eroilor, pentru că ele vorbesc generațiilor viitoare despre gloria vremurilor de altădată.

În condițiile unui buget insuficient, membrii ANCE și-au propus, totuși, să se concentreze pe desfășurarea activităților de educație patriotică și de cinstire a memoriei celor ce s-au jertfit pe câmpurile de luptă; să găsească resursele necesare pentru întreținerea și protecția operelor comemorative de război din tot județul.

În cadrul adunării au fost aduse argumente în favoarea extinderii activității de evocare a figurilor reprezentative din istoria neamului în cât mai multe comune, întrucât majoritatea cercurilor "Cultul Eroilor" sunt constituite în orașe. De asemenea, s-a propus să se organizeze o întrunire anuală a reprezentanților acestor cercuri; s-a evidențiat necesitatea colaborării cu organele locale, la nivelul întregului județ, în acțiunile de întreținere a monumentelor și cimitirelor eroilor, având în vedere cazurile de vandalism din ultima vreme; au fost nominalizate monumente cu semnificații deosebite care, în prezent, se află în locuri fără acces, "ascunse" privirii cetățenilor și s-a cerut să se urgenceze acțiunile de mutare a acestora pe platforme vizibile, pentru a fi puse în valoare. Doamna profesoară Olga Rusu, cunoscută autoare de monografii ale lucrărilor de artă, a arătat că activitatea sa zilnică este axată în mod deosebit pe aceleași probleme care frământă și ANCE și că, în perioada următoare, își propune să realizeze o lucrare despre toate operele comemorative de război din județ. Domnia sa a propus, aducând și argumente în acest sens, să facă demersurile necesare pentru includerea Cimitirului Galata, din Iași, pe lista obiectivelor protejate de UNESCO. ■

Colonel (r) ing. Ioan TIMOFTE,
Președintele ANCE, filiala județului Iași

DĂMBOVIȚA

În perioada 6-10 mai 2010, o delegație a județului Dâmbovița a participat, în Slovacia și Cehia, la manifestările dedicate evocării memoriei militarilor români căzuți în luptele pentru eliberarea celor două țări. La această acțiune, derulată sub genericul "Pe urmele ostașilor români", au participat reprezentanți ai Consiliului Județean, Complexului Național Muzeal "Curtea Domnească", Asociației Naționale "Cultul Eroilor", Fundației "Renașterea Pietroșitei-Ruralia", precum și veteranul de război Petre Iliescu, născut la Pietroșița, fost combatant pe Frontul de răsărit, unde a fost rănit, dar și pe Frontul de Vest, în cadrul Regimentului 38 Artilerie.

Delegația dâmbovițeană a participat în Piața Centrală din Zvolen, la manifestările ocazionate de cea de-a 65 aniversare a eliberării orașului de către armatele română și sovietică, la Cimitirul Central al Armatei Române din aceeași localitate, precum și în orașul Brno, la cimitirul în care sunt înhumați mare parte dintre militarii români căzuți pe pământul Cehiei. ■

General de bg. (rtr.) Constantin TĂNASE

Pe urmele ostașilor români



PRIM-PLAN

Noua rubrică pe care o deschidem în acest număr de revistă este dedicată prezentării filialelor județene ale ANCE. Au trecut 20 de ani de la înființarea ANCE, timp în care această organizație non-guvernamentală și non-profit a reușit să se consolideze și să se facă prezentă, prin filiale proprii, în toate județele țării.

Începem Prim-planul cu Filiala județului Neamț, una dintre organizațiile puternice din teritoriu.

Repere interbelice

- În 1920, în Piatra Neamț, ia ființă Societatea Mormintele Eroilor Căzuți în Război. Primul Comitet de conducere este format din: prefectul județului (președinte); comandantul Garnizoanei (vicepreședinte); primarul orașului Piatra Neamț; protoereul județului; comandantul Companiei Jandarmi; inginerul județului; doamnele: Elena colonel Calmuschi, Cecilia colonel Niculescu, Aneta colonel Dragu, Elvira maior Leca și Letiția locotenent Adamescu.

- În acest moment se aflau în evidență și în îngrijire mormintele eroilor din: *comuna Bicaz*: 8 morminte împrejmuite cu sârmă ghimpată și având cruci cu inscripții; *comuna Hangu*: 21 de morminte rusești, care au fost

ANCE – Filiala Neamț

împrejmuite cu sârmă ghimpată, toate având cruci din lemn; *comunele Râpciuni și Bistricioara*: 120 de morminte rusești, care au cruci și împrejmuire din sârmă ghimpată; - comuna Bălțătești: 460 de morminte ale eroilor români; *comuna Filioara*: 16 morminte de eroi români; - *comuna Dumbrava Roșie*: 750 de morminte (cimitir în curs de amenajare).

monografia tuturor monumentelor, cu numele eroilor; biografii ale unor eroi nemțeni.

- În 2008 apare cartea colonelului (r) Octavian Mancu, intitulată: *Monumente și însemne memoriale din județul Neamț*.

- În prezent, filiala are în evidență: 178 de monumente comemorative de război; 90 de troițe; 70 de cruci memoriale; 45 de monumente individuale ale eroilor.

- Din 1991 până în 2010, prin grija ANCE, s-au construit 51 de opere comemorative de război, cele mai recente fiind ridicate în localitățile Piatra Neamț – Biserica Sf. Ioan Botezătorul; Bahna, Tg. Neamț; Bălțătești; Poiana și Groși din comuna Brusturi; Complexul memorial Cordun, Magazia și Chetriș din comuna Crăcăoani; Grumăzești; Ruginoasa; Războieni; Borca; Ion Creangă; Simionești; Vânători Neamț.

- Cartea de Aur a fost realizată la cele 84 de comune,

- În județ funcționează 100 de Cercuri "Cultul Eroilor", astfel: 35 în Liceele din Piatra Neamț, Roman, Tg. Neamț, Bicaz și Roznov; 15 în Grupurile școlare; 50 în școlile primare. ■

Un nou început

- În decembrie 1991, din inițiativa unui grup de ofițeri în rezervă, în frunte cu colonelii Octavian Mancu și Mihai Irimia, se constituie **Comitetul Național pentru Restaurarea, Îngrijirea Monumentelor și Cimitirelor Eroilor**, filiala Neamț, devenit în 1997 Asociația Națională Cultul Eroilor, din nevoia de a interveni pentru protejarea operelor comemorative de război, multe aflate într-o stare de degradare avansată.

- Din 1991 până în prezent, Consiliul Director a reușit să inventarieze toate operele comemorative de război din județ, inclusiv Pomelnicele Eroilor, pentru care s-au întocmit: fișe personale,



Colonel (ret.) Mihai Irimia, primul președinte ale Filialei Neamț. Ofițer de infanterie, respectiv grăniceri. Veteran de război. Născut la 12 septembrie 1923 în comuna Dobreni, județul Neamț. Absolvent al Școlii de Ofițeri, promoția 1952, și al Academiei Militare (1960). A lucrat într-un Batalion de grăniceri din județ. În prezent este președinte de onoare al ANCE Neamț. A decedat în anul 2000.



Colonel (ret.) Octavian Mancu. Este al doilea președinte al ANCE Neamț. Ofițer de vânători de munte. S-a născut în comuna Tăcuta, județul Vaslui, la 13 septembrie 1932.

Conducerea filialei

Absolvent al Școlii de Ofițeri „Nicolae Bălcescu” Sibiu, promoția 1956, și al Academiei Militare. A fost comandantul unității de vânători de munte din Târgu Jiu (1971-1978); comandant al Unității de vânători de munte din Vatra Dornei (1978-1983); comandantul Centrului Militar Județean Neamț (1983-1990); comandantul Comandamentului Militar (1990-1992).

Este autorul lucrării *Monumente și însemne memoriale din județul Neamț* (2008).



Locotenent-colonel (r) Vasile Murariu. Este actualul președinte al ANCE Neamț. Ofițer de tancuri. S-a născut la 11 septembrie 1950, în comuna Crăcăoani, județul Neamț. Absolvent al Școlii

de Ofițeri de Tancuri și Auto (1972) și al Facultății de Drept. A fost șeful Cercului Militar din Piatra Neamț (1983-1998).

Din actuala conducere a ANCE Neamț mai fac parte: preot dr. Tușcanu Florin – prim-vicepreședinte (*foto centru jos*); colonel (r) Miluță Aniculesei – vicepreședinte; căpitan (r) prof. Gheorghe Amaicei – vicepreședinte (*foto stanga jos*); colonel (r) Alexandru Onu – secretar (*foto dreapta jos*); prof. Mihai Șurubaru (*foto dreapta sus*)



SUCEAVA

0 sărbătoare de suflet

Asociația Națională „Cultul Eroilor”, filiala Suceava, a sărbătorit, în ziua de 19 septembrie 2009, în localitatea Păiseni, comuna Cornu Luncii, împlinirea a 90 de ani de la înființarea Societății Mormintele Eroilor Căzuți în războiul pentru întregirea neamului românesc 1916-1919. Cu acest prilej a fost sfințit Monumentul eroilor din localitate, precum și monumentul ridicat în memoria eroului sublocotenent post-mortem Ioan Grosaru, căzut în luptele din Irak în septembrie 2007.

La ceremonii au participat parlamentarii Gavril Mirza, Ioan Stan și Cătălin Nechifor; Vasile Ilie, vicepreședintele Consiliului județean Suceava; maior Liliana Popescu, purtătorul de cuvânt al ministrului Apărării Naționale; locotenent-colonel Cristian Dinulică, comandantul Batalionului 32 Infanterie „Mircea” Timișoara, însoțit de douăzeci de militari, participanți la misiunea din Irak (între ei s-au aflat și cei patru militari cărora Ioan Grosaru le-a salvat viața, cu prețul vieții lui), general de brigadă (ret.) Marin Badea, președintele Asociației Naționale a Veteranilor de Război Suceava; locotenent-colonel Mugurel Anton, comandantul Centrului Militar Județean Suceava, locotenent-colonel Luigi Blezniuc, șeful de stat-major al C.M.J., membri ai Asociației „Cultul Eroilor”, filiala Suceava, reprezentanți ai administrației locale și un numeros public din comună și împrejurimi.

După intonarea Imnului României și slujba religioasă susținută de un sobor de zece preoți, condus de preotul-consilier Gheorghe Brădățan, vicar-administrativ al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, au prezentat alocuțiuni: vicepreședintele

Consiliului județean, Ilie Vasile, președintele ANVR Suceava, general de brigadă (ret.) Marin Badea, președintele ANCE Suceava, colonel (ret.) Nicolae Niga, vicepreședintele ANCE din România, colonel (ret.) Constantin Chiper, comandantul C.M.J., locotenent-colonel Mugurel Anton, comandantul Batalionului 32 Infanterie „Mircea” Timișoara, locotenent-colonel Cristian Dinulică, purtătorul de cuvânt al ministrului Apărării Naționale, maior Liliana Popescu, preotul consilier Gheorghe Brădățan și primarul comunei Cornu Luncii, Petru Vodă. Vorbitorii au omagiat eroii patriei și pe eroul din Irak. S-au adus sincere mulțumiri maestrului militar principal Dumitru Davidel, primarului comunei Păiseni, cadrelor

didactice și preoților din comună, conducerilor locale ale CMJ, ANVR, ANCE, sponsorilor Romtehnica București, Top Construct Suceava, SUT Suceava, Nova Optic Suceava, Simetria Verești, SC Paine Co, precum și maestrului militar principal Dumitru Davidel, Radu Cârștiuc, Gheorghe Roșu, Petru Gușă, Gheorghe Fron și alții, care au susținut financiar și prin muncă fizică realizarea acestui monument, suprapus cu monumentul eroilor din localitate.

În acordurile Imnului Eroilor au fost depuse coroane de flori și s-au aprins lumânări la cele două monumente. În încheiere, primarul Petru Vodă a înmănat o diplomă veteranului centenar Petru Avarvarei. Elevii Școlii primare din Păiseni, conduși de învățătoarea Maria Constantinovici, și veteranul de război Grigore Constantinovici au prezentat un program artistic. ■

Colonel (r.) Ioan ACATINCĂI
vicepreședinte al ANCE Suceava



Mormântul eroului Ioan Grosaru, căzut în Irak

Monumentele eroilor din Bălțătești

Primul monument, ridicat în memoria eroilor Războiului de Independență (1877-1878), se află amplasat în curtea bisericii din centrul comunei. Tot aici s-a construit – cu sprijinul material al familiei Ion și Aglaia Popescu – un monument în memoria eroilor căzuți în cele două războaie mondiale. Monumentul este realizat în manieră tradițională.

Un alt monument se află în cimitirul satului, fiind ridicat, în 1980, în memoria eroilor căzuți în cele două războaie mondiale. Și acesta este rodul unei inițiative particulare, respectiv a domnului Constantin Pasat.

În cimitirul bisericii din satul Valea Seacă se află o cruce monumentală întru cinstirea memoriei eroilor căzuți în războaiele mondiale. A fost

construită între anii 1925-1930, din inițiativa lui Ioan Agapescu și a preotului Pavel Dănilă. Înaltă de 2 metri, crucea este realizată din piatră șlefuită și marmură.

Un alt monument, dedicat celor morți în al doilea război mondial, a fost înălțat în 2004, în centrul comunei, în parcul din fața CEC. Inițiativa construirii acestui monument aparține familiei Tănăsescu din satul Bălțătești. Înalt de 3,5 m, monumentul este realizat din beton, pe care a fost fixată o cruce din marmură albă.

La Ziua Eroilor și de Ziua națională a României, principalele instituții de pe raza comunei noastre sunt prezente la cele patru monumente, unde comemorează, prin slujbe, depuneri de coroane de

flori, prin programe artistice, eroii căzuți la datorie. Nelipsiți de la aceste momente solemne sunt elevii din școlile de pe raza comunei, care susțin, de fiecare dată, programe artistice în memoria eroilor.

Valentina FLORICEL,
bibliotecar comunal

Precizare. În ziua de 20 aprilie 2010, Asociația Națională Cultul Eroilor a încheiat un protocol de colaborare cu Sanatoriul de Balneofizioterapie și Recuperare Medicală “Dr. Dimitrie Cantemir” din Bălțătești, care are ca scop principal organizarea de acțiuni comune pentru cinstirea eroilor din această zonă a țării. ■

“Armatele sunt instituțiile prin care statele își apără, prin forță, drepturile constituționale inalienabile și și promovează interesele fundamentale”

Interviu cu generalul (r) ing. Nicolae Spiroiu, fost ministru al apărării naționale



Născut la 6 iulie 1936 în București. A absolvit Școala Militară de Ofițeri de Tancuri și Auto (Pitești, 1960), Academia Tehnică Militară (1970) și Cursul postacademic superior, profil unic – strategie, artă operativă și doctrină militară (Academia Militară Generală, 1984). Doctorat la Academia Tehnică Militară (1994). În decembrie 1989 a fost avansat la gradul de general maior (cu o stea).

A îndeplinit funcții de specialitate în domeniul tehnicii blindate și auto, devenind, în mai 1990, șeful Direcției Tehnice Tancuri-Auto din Comandamentul Trupelor de Uscat. Secretar de Stat la Ministerul Apărării Naționale și șef al Departamentului Înzestrării Armatei (1990-1991). Este ultimul ministru militar al Apărării Naționale (1991-1994). Copreședinte (partener al dr. William Perry) al Comisiei de Acțiune România-SUA (Center of Strategic&International Studies, Washington, 1997-1999), ministru consilier – consilier militar la Misiunea Permanentă a României la ONU (New York, 1994-2000).

În prezent este președinte al Colegiului Național de Apărare, director al Fundației „General Ștefan Gușă”, director executiv al Consiliului Euroatlantic România (Casa NATO)

- Vă propun să începem discuția noastră de la starea patrimoniului istoric al Armatei. În cei 20 de ani de tranziție, patrimoniul militar a fost supus degradării, multe clădiri istorice (cazărmi) au fost lăsate în paragină sau chiar au fost distruse (cazul cazărmilor din garnizoana Bacău), altele sunt pe punctul de a fi demolate (cazărmile geniștilor din Giurgiu și din Turnu Măgurele etc.). Ce ar trebui făcut pentru a stopa acest dezastru și pentru a proteja valori care fac parte din istoria Armatei și a Țării?

- Fenomenul defacțării cazărmilor s-a produs pe fondul redimensionării Armatei și s-a accentuat datorită profesionalizării acesteia. De la efective de 280 000-290 000 de militari – dintre care 180 000-190 000 de militari în termen, s-a ajuns în decurs de 10-12 ani la un total de 80 000 de militari profesioniști. Cam câți ofițeri, maiștri militari, subofițeri și personal civil contractual avea armata

în 1990-1996. Ceilalți 200 000 erau militari în termen, pentru care cazărmile asigurau “casa, masa, locul unde trăiau, erau educați și se instruiuau 12 luni, cât era durata serviciului militar obligatoriu.” Dintr-odată, dormitoare, blocurile alimentare, spălătoriile, băile, atelierelor de reparații și de întreținere a cazărmii, cluburile etc. dimensionate pentru 200 000 de recruți au devenit inutile. Fenomenul era previzibil și ar fi trebuit făcut un **plan de refolosire** a patrimoniului disponibilizat, clădiri, terenuri, poligoane, ca parte a programelor de reducere și profesionalizare a efectivelor. Cazărmile cu arhitectură și trecut istoric remarcabil – o destinație cultural-educativă. Cele standard modern, transformate în locuințe pentru militarii profesioniști – gen locuințe pentru nefamiliști sau în așezăminte pentru militarii rezerviști rămași singuri, fără familii – cu facilități specifice (cantine-restaurant, dispensare cu medici de familie, spălătorii etc). Cele depreciate și lipsite de valoare istorică, demolate și

pe terenul respectiv construite, în parteneriat public-privat controlat de MAPN, nu de primărie “politice”, cartiere de locuințe pentru militari. Se putea, dar frecvențele schimbări de guverne, cu miniștrii de la apărare civili, cu ochii pe patrimoniul militar nu pentru a-l administra responsabil, ci pentru a-l face cadou clientelei politice “de partid și de stat”, a dat cursul distructiv al patrimoniului armatei la care asistăm. Nu cred că vestita clădire “a Marelui Stat Major” de pe strada Știrbei Vodă, din București, este cea mai potrivită locație pentru DNA. Vedeam acolo Statul Major al Forțelor Navale, spre exemplu. Ce ar trebui făcut? Măcar de acum să aplicăm o asemenea politică față de ce a mai rămas. Iar ce am dat să se considere “în custodie”. Poligonul istoric de la Mihai Bravu – Dadilov – nu avea la ce să folosească pompierilor. Ce s-o fi făcut cu suprafețele de teren aferente?

- Nu știu cum se face că în această țară, în



“Nu cred că vestita clădire a Marelui Stat Major, de pe strada Știrbei Vodă, din București, era cea mai potrivită locație pentru D.N.A.”

acești ani de democrație, totul a fost lăsat la cheremul hoților și al celor cu bani mulți, care își închipuie că își pot permite orice, chiar și profanarea mormintelor eroilor! Sunt zeci de cazuri de monumente și cimitire ale eroilor care au fost profanate. S-a mers până acolo, încât au fost desființate mormintele eroilor, iar în locul lor potențaii locali, cu “bunăvoiața” autorităților locale, și-au construit cavouri, osemintele eroilor fiind aruncate la groapa de gunoi. Cum este posibil așa ceva, în ce țară trăim, domnule general? Oare eroii sunt ai nimănui?

– “Țară este asta, măi Costache?”, parcă se întreba un erou al lui Caragiale. Este DE NEADMIS să se întâmple asemenea fapte abjecte. Indiferent ce aprobări s-au dat și indiferent de cine, ar trebui o inițiativă legislativă care să le anuleze. Să fie dați afară profanatorii, impostorii, uzurpatorii calității sacre de erou. Și pedepsiți exemplar iresponsabilii din autoritățile locale care au facilitat aceste fapte de neimaginat, strigătoare la cer. Ar trebui să se implice **Oficiul Național pentru Cultul Eroilor**, care a trecut de la Guvern în subordinea Ministerului Apărării Naționale – măsură corectă, în opinia mea – mai ales că este condus acum de militari, nu mai este cu “dedicație politică” pentru lipitorii de afișe pe la alegeri. Nu trebuie să fie lăsat totul pe seama unui ONG de toată cinstea, dar lipsit de mijloace materiale și financiare, cum este **Asociația Națională “Cultul Eroilor”**, care a făcut și face lucruri extraordinare prin filialele sale locale, cu oameni entuziaști și

dedicați, în pofida vârstei înaintate. Dar n-are forța de influențare și pătrundere ca a unei structuri executive, guvernamentale. ONG-ul ar trebui să monitorizeze și să sesizeze, iar Oficiul să acționeze. Nu democrația este vinovată de ce s-a întâmplat și se întâmplă, de abuzurile pe față, neruşinate deci, ale derbedeilor și îmbogățiților de tranziție. Restaurarea democratică de după decembrie 1989 ar fi trebuit să fie însoțită de măsuri ferme de **repunere în drepturi a ordinii naturale a lucrurilor și valorilor**, grav afectată de modul în care se desfășoară, în general, revoluțiile. Așa a fost și după Revoluția Franceză și în Rusia, după cea bolșevică. Cu cât se face aceasta mai repede și mai ferm, cu atât prejudicierea valorilor morale este mai suportabilă. La noi, din păcate, n-a avut loc restaurarea ordinii naturale și nonvaloarea a metastazat toate segmentele societății. Ne sufocă și ne râde în față. La francezi a făcut-o Napoleon. Cu tunurile, dar a făcut-o. Este și la noi Ministerul Public cu DNA-ul, instanțele judecătorești... dar se compară? La ruși a încercat Gorbaciov, după 70 de ani. Prea târziu și s-a ales praful.

- Este fără precedent în istoria neamului românesc cazul când politicienii de la putere au ajuns să declanșeze o campanie de denigrare a Armatei, de asmuțire a populației civile împotriva pensionarilor militari și a “pensii lor nesimțite”. Cui folosesc toate aceste atacuri împotriva militarilor, minimalizarea rolului armatei în societate,

terfelirea simbolurilor militare?

- Caut prin ungherele memoriei și, într-adevăr, nu găsesc nimic care să se asemece cât de cât cu campania abjectă, criminală, desfășurată în termeni suburbani, de discreditare ofensatoare la adresa armatei și a militarilor, declanșată și susținută pe toate canalele de comunicare de mai bine de doi ani de către șeful guvernului – care, culmea ironiei, este principalul responsabil pentru organizarea apărării țării – și de alți politicieni din coaliția de la guvernare. Nici un guvern sau parlament românesc, fie și cele totalitare, n-au cutezat la așa ceva până acum. Cred că indivizii care au instrumentat-o și pus-o în aplicare nu-și dau seama ce fac. Și nu pot fi iertați pentru aceasta. Și nu vor fi iertați! Sunt ori ignoranți într-ale istoriei ori iresponsabili. Și-atunci n-au ce căuta în funcțiile publice pe care le ocupă. Ei nu știu, sau se prefac că nu știu că Armatele sunt instituțiile prin care statele își apără prin forță drepturile constituționale inalienabile și-și promovează interesele fundamentale. Că armatele sunt generatoare și susținătoare de statalitate. Așa ceva nu poate folosi decât celor mai înverșunați dușmani ai României și ai Poporului român. Răul făcut conceptului de militar, ca cetățean care-și pune capacitățile intelectuale și fizice, viața în slujba apărării țării, va fi greu de vindecat în conștiința publică. Va veni și judecata pentru a preveni dezastrul național la care s-ar putea ajunge dacă se va persevera în iresponsabilitate și în trădarea intereselor apărării țării. Cei care au inițiat și promovat Legea 119/2010 “nici nu știu ce au pierdut”, ca să folosesc o expresie uzitată pe la Televiziuni.

- Appreciați că, după 1990, s-a făcut suficient pentru cunoașterea acelor eroi ai armatei care au căzut pe Frontul de Est, a generalilor și ofițerilor care, multă vreme, au fost trecuți la index ori au fost aruncați prin pușcării?

- Și DA, și NU. **Da**, pentru că au fost și mai sunt publicații – săptămânalul armatei, reviste de istorie sau buletine științifice departamentale – în special de la Trustul de Presă al Ministerului Apărării Naționale, pagini și rubrici permanente în unele produse din media scrisă și audio – mai puțin domeniul “vizualului” –, care încă de la începutul anilor 90 (Revista de Istorie Militară, spre exemplu) au început să abordeze fosta temă tabu a Campaniei eliberatoare din Est desfășurată de Armata Regală a României în 1941-1944. Au fost descrise destine de ofițeri prizonieri de război în lagărele din fosta URSS, generali eroi, victime ale terorii staliniste instaurate în România prin procese ale așa-zisilor criminali de război. Și revistele unor ONG-uri, în special “România Eroiă”, “Rezerva Oștirii” au o contribuție constantă

la redarea adevăratei istorii glorioase și tragice în egală măsură a acelei Campanii desfășurată pentru readucerea în trupul țării a teritoriilor răpite prin samavolnicie în fatidicul an '40. Importante investiții a făcut Fundația Europeană Josif Constantin Drăgan în elaborarea și publicarea de cărți de memorii despre perioada respectivă, în special în legătură cu Conducătorul Statului. Un punct de onoare pentru Societatea Română de Radio, care a conservat și prelucrează digital tezaurul audio de care dispune. Este un domeniu de cercetare început deja, cu sprijinul Fundației "General Ștefan Gușă", de către "Trustul de Presă al Ministerului Apărării Naționale" prin publicarea volumelor "70 ani de Radiofonie Militară".

Nu, pentru că preocupările instituțiilor academice de stat – Academia Română, Universitățile cu tradiție în studiul istoriei – București, Cluj, Iași –, confruntate cu o acerbă lipsă de fonduri, nu au fost și nu sunt pe măsura importanței științifice și morale a unei asemenea restituiri de valori. Nu au susținut decât conjunctural cercetări documentare și publicarea de studii bazate pe accesul la arhivele naționale și internaționale de după 1990, inclusiv la materialul documentar filmat care, ca și documentarele pe suport electronic audio-vizual de la Televiziunea Română, au încăput pe mâna unor profitori ai jafului generalizat asupra așa-zisului "patrimoniu comunist", ajunși între timp magnați de media, care pretind sume exorbitante pentru acces la acestea. Ar trebui naționalizate și trecute în patrimoniul public de care au aparținut.

- Ce monumente lipsesc din forul public al românilor, ce personalități credeți că ar trebui redede, la adevărata lor valoare, prezentului, conștiinței noastre de neam?

- Lipsesc două categorii de monumente. Cele ridicate de înaintași, care au fost demolate în perioada dictaturii comuniste sau din Ardealul de Nord desființate de administrația ungurească după Dictat. Câteva exemple în capitală: statuile oamenilor politici care au guvernat Statul Român modern care străjuiau Bulevardul Magheru din dreptul fostului bloc Casata până în apropiere de Piața Romană, Statuia lui I.C.Brătianu – salvată ca prin minune și reinstalată într-o altă locație pe Bd. Dacia, Statuia de la Izvorul Rece a lui Pache Protopopescu, pe bulevardul omonim, primarul care a sistematizat Bucureștiul ș.a. În provincie, statuile lui Mihai Viteazul, a regelui Ferdinand și a Reginei Maria de la Târgu Mureș.

Și cele pe care ar fi trebuit să le ridicăm și n-am făcut-o: o statuie, în București, a gloriosului rege Decebal, a regelui Ferdinand cel loial, Întregitorul, și a Reginei Maria, a regelui Carol al II-lea – mare susținător al culturii și animator al dezvoltării industriale a României –, a lui Nicolae Iorga – nu numai un bust la Institutul de Istorie – a lui Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Dr. Paulescu, descoperitorul insulinei, a filozofului Petre Țuțea, a inginerului Anghel Saligny, a Martei Bibescu, a lui Horia Hulubei, a lui Grigore Moisiu sau Traian Lalescu. A lui George Emil Palade, singurul român laureat al

Premiului Nobel. A marelui inventator în aeronautică și în mecanica fluidelor, Henri Coandă, apoi Eugen Ionescu, Haricleea Darclee și alți creatori și păstrători ai conștiinței noastre de neam. Și monumente ale unor momente astrale din istoria noastră națională, cu eroi subînțeleși: Monumentul rezistenței anticomuniste din munți, Monumentul strămutaților în Bărăgan, monumente „in memoriam” ale celor ce au căzut victimă accidentelor de muncă la „Transfăgărășan”, „Casa Poporului”, Metroul, Canalul Dunăre-Marea Neagră”, București - Dunăre.

- Faptul că s-a pus eticheta de "criminal de război" în dreptul numelui mareșalului Ion Antonescu credeți că a rezolvat definitiv acest caz atât de complex și atât de controversat din istoria modernă a românilor?

- Exclus! Istoria nu poate să rețină etichetări de conjunctură, puse de tribunale care judecă cu verdictul pe masă, impus politic sub amenințarea forței. Istoria acelei perioade trebuie scrisă corect, pe bază de documente din arhivele de stat și particulare, de lucrări memorialistice și de mărturii ale contemporanilor încă în viață. Români sau străini. Câți mai sunt. Un asemenea proiect a fost dus la bun sfârșit de profesorul J. C. Drăgan împreună cu șeful de cabinet al Mareșalului, colonelul Gh. Magherescu. A rezultat o carte document de valoare inestimabilă, de o rară veridicitate și pragmatism. "Cazul" Mareșal Antonescu este, într-adevăr, complex, ca și fenomenele geopolitice ale perioadei care l-a generat. Dar n-ar trebui să fie controversat. Ca ofițer român, sunt categoric împotriva controversării pe baze politice. A fost victima politicienilor. Cum este acum Armata, ofensată de niște nulități politice de "doi bani".

- Și acum o întrebare pe care o adresez, de obicei, tuturor invitaților revistei: aveți un erou, o personalitate istorică sau militară pe care ați îndrăgit-o, la care țineți foarte mult? Ce v-a impresionat în mod deosebit în destinul acesteia?

- Dintre români, **Ștefan cel Mare**, care este, în opinia mea și nu numai, cel mai mare conducător politic și militar pe care l-a dat neamul nostru. Dintre străini, Napoleon Bonaparte. Am apreciat la Ștefan faptul că, într-un secol dominat de ascensiunea imperiului Otoman care sub Mahomed al II-lea a ajuns în Europa și la hotarele de sud ale Moldovei, în condiții de maximă afirmare a altor două state vecine, aflate sub sceptrul unor regi capabili și ambițioși – Ungaria și Polonia – a stabilit precis obiectivele politice ale domniei, le-a urmărit și impus când manevrând diplomatic, când cu sabia. A ridicat



Cazarma Regimentului 27 din Bacău (foto 1902) mai poate fi văzută astăzi doar în fotografii. În anii din urmă, clădirile acestei cazărmi – aparținând patrimoniului istoric al Armatei – au fost rase de pe fața pământului...



"Ștefan cel Mare este, în opinia mea, cel mai mare conducător politic și militar pe care l-a dat neamul nostru".

crediția în Dumnezeu și Morala Creștină la rang de doctrină absolută și a exercitat atributele domniei la contact direct cu supușii, obligându-i pe curteni să-l însoțească în târguri și cetăți, să-i cunoască poporul. A făcut din Moldova o țară despre care se vorbea cu respect în marile cancelarii Europene și și-a pus amprenta personalității sale legendare asupra generațiilor de români timp de peste cinci secole, până în zilele noastre.

- Ca director al Fundației "General Ștefan Gușă", spuneți-ne ce face această organizație pentru cunoașterea tradițiilor militare, a personalităților Armatei, pe scurt – pentru cinstirea eroilor? În această perioadă tulbură, în care nimic din ceea ce este românesc nu mai este bun, în care valorile naționale sunt luate în derâdere, terfelite și mănjite cu noroi – culmea, chiar de către oameni plătiți cu bani grei și puși în funcții de mare răspundere!? – cum credeți că ar trebui să acționeze, ce ar trebui să facă organizațiile non-guvernamentale – de cele mai multe ori lipsite de fonduri financiare corespunzătoare?

- Fundația "General Ștefan Gușă" a făcut încă de la înființare, în 1997, și face mult și în prezent pentru restituirea adevărului din istoria politică și militară recentă și contemporană a Poporului Român prin susținerea proiectelor editoriale care au ca obiect memorialistica militar-patriotică și culegerile de documente de arhivă, prin suportarea cheltuielilor etnic-editoriale pentru unele numere din reviste

ca "România Eroică", "Rezerva Oștirii", monografii cum sunt – "70 ani de Radiofonie Militară", Regimentul 30 Gardă "Mihai Viteazul" 1860-2010 –, prin sponsorizarea manifestărilor științifice ale studenților din facultățile de istorie, a Școlilor de Vară ale acestora și acordarea de premii pentru lucrările originale de cercetare în domeniu ale specialiștilor din Universitatea Națională de Apărare și din Academii militare. Au fost editate pe cheltuiala Fundației, prin sponsorizarea autorilor și tipărire, 21 de titluri de carte de memorialistică și istorie militară în tiraje de peste 50 000 de exemplare, cum sunt: cele 5 volume din seria "Atașajii militari transmit", "Preoți militari în luptă pentru Marea Unire", „Preoți militari în tranșee 1941-1945”, "Calvarul prizonierilor români din Primul Război Mondial", General Vasile Ienceanu, "Memorii 1941-1945" etc. Sute de asemenea lucrări au fost donate bibliotecilor universitare militare și civile, unor elevi, studenți și cercetători. ONG-urile ar putea face mai mult dacă ar acorda mai multă atenție străngerii de fonduri de la companii private productive și de la membrii

susținători persoane fizice. Fundațiile, la rândul lor ONG-uri cu finanțare sponsorizată, au posibilități mai limitate să le susțină.

- Și pentru că acest interviu apare în numărul de revistă dedicat veteranilor de război, vă rog să ne spuneți câte ceva și despre acești oameni care au sângerat pe câmpurile de bătaie, despre condiția lor în zilele noastre.

Ei, veteranii, din ce în ce mai împovărați de ani și tot mai puțini de la zi la zi, mențin vie printre noi istoria unor timpuri de crâncene înțeleștări, care într-altfel ar fi fost demult închisă în pagini aride de arhive și manuale. Acele timpuri, când glorioase, când marcate de indescritibile suferințe umane și tragedii naționale ne privesc peste decenii din ochii lor în care unor contemporani ar trebui să le fie rușine să privească. Dumnezeu, în mare mila Sa, să-i țină cât mai mult printre noi.

Interviu realizat de Dumitru ROMAN



"Mareșalul Ion Antonescu a fost victima politicianilor. Cum este acum Armata, ofensată de niște nulități politice de "doi bani"..."

Călugărul Ion Bâscoveanu și faptele sale creștinești



Arhivele sunt marea bogăție a istoriei noastre. Între copertele dosarelor create de-a lungul vremii de Armata Română se păstrează cele mai diverse informații care, adunate, studiate și evaluate, întregesc istoria țării, istoria oamenilor săi.

Cu plăcută surprindere am descoperit câteva mărturii despre călugărul Ion Bâscoveanu de la Mănăstirea Frăsinei.* Ion Bâscoveanu s-a născut în localitatea Moșoia, județul Argeș. Deși nu consemnează anul nașterii sale și numele părinților, documentul precizează că Ion Bâscoveanu a participat la Războiul pentru independența țării din 1877 și la Primul Război Mondial, fiind decorat, pentru faptele sale de arme, cu medaliile "Avântul Țării", "Bărbăție și Credință" cu Spade, clasa a III-a, și "Virtutea Militară". A ajuns până la gradul de caporal.

După război s-a retras la Mănăstirea Frăsinei, îmbrăcând haina monahală. În această postură, primul lui gând a fost acela de a-și căuta frații de arme răpuși pe coclaurile munților și în prăpăstii de gloanțele dușmane. A participat mai întâi la "facerea cimitirului din comuna Porumbacu", apoi s-a pus la dispoziția Societății Mormintele Eroilor Căzuți în Război, filiala Pitești, "pentru deshumarea osemintelor eroilor de pe Valea Oltului și îngroparea lor în Cimitirul Căineni." Astfel, din aprilie până în iunie 1920, cu concursul șefului de post din Căineni, care i-a pus la dispoziție oamenii din garda postului, a făcut "cu brazde de pământ 74 de morminte care fuseseră surpate de vitele satului, a împodobit cu flori cele patru morminte de ofițeri români aflate la biserica din Căineni, a deshumat 37 de eroi gășiți

în Munții Coți (Gropile Turcilor) și i-a înmormântat în ziua de 20 mai 1920, Ziua Eroilor, în cimitirul bisericii vechi a satului Greblești; a deshumat încă 57 de eroi din Munții Coți și Suru, osemintele lor fiind depuse în biserica nouă a satului Greblești. Pentru tot efortul său, călugărul a cerut "o cămașă, o pereche de izmene de schimb având numai un rând și o sumă de bani pentru întreținere."

Așa cum reiese dintr-un raport al Parohiei Căineni, ceremonia înmormântării celor 57 de eroi gășiți în Munții Coți a avut loc în ziua de 12 septembrie 1920. Iată cum descrie parohul Hagi Negoescu acest moment:

"Muzica și trupa Regimentului 90 infanterie Sibiu a fost în această comună la 12 septembrie 1920 dând onorurile convenite unei așa de mari zile. Toată lumea asistentă a rămas mirată așa de mult și câtă bucurie și mulțumire sufletească a tuturor, a fost atât de mare, încât nu avem cuvinte să arătăm gradul de satisfacțiune din toate punctele de vedere. Asistența a fost primită cu muzică militară. În biserica cea nouă, unde erau depuse osemintele muzica a intonat: Ruga și Imnul Regal. A doua zi s-a oficiat Sfânta Liturghie apoi s-a făcut un Te-Deum pentru Măria Sa Regele, pentru întregul guvern, pentru comandanții oștirii, pentru binele și propășirea patriei, pentru curajul și bărbăția Armatei Române. Apoi s-a slujit parastasul Eroilor căzuți în război. După terminarea slujbei religioase soldații Regimentului 90 infanterie au purtat pe umerii lor 4 sicrie cu osemintele eroilor, înaintea cărora mergea steagul bisericii purtat de un mobilizat, sfetnicele bisericii purtate de băieți, preotul, cântăreții,

muzica, trupa și un numeros public din satele: Robesci, Căineni, Greblești, Boșoara-Argeș.

Convoiul așa format a trecut prin mijlocul satului în armoniile cântecelor muzicii, în sunetul clopotelor, apoi s-a îndreptat spre biserica veche, unde erau aranjate mormintele. S-au ținut discursuri, s-au tras salve cu care s-a încheiat ceremonia.

Ținuta, moralul trupei a rămas pentru localnici o veșnică amintire pentru armată și comandanții ei...

Nu puțin a lucrat fratele călugăr Bâscoveanu Ion pentru deshumarea osemintelor."

Acest modest român născut pe plaiuri argeșene merită din partea noastră, a celor de azi, tot respectul și admirația din lume. El și-a slujit țara cu credință în două războaie. Bucuros că idealul pentru care a luptat a fost împlinit – înfăptuirea României Mari – a hotărât să slujească Lui Dumnezeu, intrând în lumea monahală, și-a căutat tovarășii de luptă și i-a înmormântat creștinește.

M-aș fi bucurat să-i știm mormântul și să-i aprindem o lumânare, să-i mângâiem crucea cu o floare și să-i slăvim faptele creștinești. Să înălțăm rugă către Dumnezeu pentru liniștea sufletului său bun, spre veșnică amintire și exemplu pentru generațiile viitoare. ■

Profesor Cornelia GHINEA
ANCE Pitești

* Arhivele Ministerului Apărării Naționale – Centrul de Păstrare și Studierea Arhivelor Militare Pitești, Fond Garnizoana Pitești, nr. crt. 2, filele 171; 176; 178; 195; 197; nr. crt. 1, filele 1-20.



Locotenentul Victor Comșa, eroul de la Dalnic

22 iunie 1941. Zi istorică pe răbojul sfânt al patimilor și sacrificiilor românilor. În acea zi, șeful Statului și comandantul oștirii române, mareșalul Ion Antonescu, adresa Armatei un ordin care a rămas în eternitatea istoriei: "Ostași, vă ordon: treceți Prutul! Zdrobiți vrăjmașul din răsărit și miază-noapte, dezrobiți din jugul roșu al bolșevismului pe frații noștri, cotropiți, reîmpliniți în trupul țării glia străbună a Basarabilor și codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile noastre." Un ordin care afirma idealul mareșalului Ion Antonescu: dezrobirea pământului românesc! Un ordin care a însuflețit oastea și poporul român pentru reîntregirea patriei.

Eram în clasa a IV-a și îmi amintesc cum acest ordin a ajuns și la noi, însă în formă de cântec. L-am învățat foarte repede, sub bagheta unui învățător, sublocotenent în rezervă Virghezan, refugiat din Basarabia și încadrat la școala noastră, pentru că învățătorul nostru, V. Costescu, și el sublocotenent în rezervă, plecase pe front. Îl cântam cu mare entuziasm și defilam prin curtea școlii: "Azi noapte la Prut,/Războiul a început,/ Români trec dincolo iară,/Prin arme și scut,/Să ia înapoi moșia pierdută astă vară..."

În acea dimineață eroică, în frontul de atac și în vârtejul luptelor Armatei noastre se afla și tânărul locotenent Victor Comșa. Comanda o companie de vânători de tancuri dintr-un regiment de gardă. Abia împlinise 30 de ani. Absolvisse Școala de Ofițeri de Infanterie "Carol I" din Sibiu. Era vlăstarul unei familii de memorandiști sibiieni. Dimitrie Comșa (1846-1931), luptător pentru drepturile românilor transilvăneni, profesor agronom, etnograf, memorandist, condamnat de autoritățile ungare

la trei ani de închisoare, muzeograf, membru de onoare al Academiei Române, decorat cu Marea Cruce "Regele Ferdinand I".

...În ziua de 17 august 1941, într-o luptă cu tancurile rusești, în zona localității Dalnic, pentru străpungerea cetății de foc și fier a Odesei, este grav rănit de o schijă de proiectil inamic. Internat într-un spital de campanie, se stinge din viață în ziua de 20 august 1941, ca un brav erou. Înainte de a închide ochii pentru totdeauna, a fost decorat cu Ordinul "Mihai Viteazul", cea mai înaltă distincție de război acordată ofițerilor. Autoritățile germane l-au decorat cu "Crucea de fier" germană. Corpul său neînsuflețit a fost adus în țară și înhumat în cimitirul militar din Ghencea, București, unde își doarme somnul de veci alături de alți eroi, stând pildă generațiilor de azi și de mâine.

Ceremonia înhumării s-a constituit într-o adevărată zi de doliu pentru bucureșteni, iar fapta sa eroică a avut un larg ecou, fiind evocată în presa vremii, la posturile de radio, în ordinele de zi, în jurnalele și comunicatele de război ale armatei. Și tot ca un impresionant mesaj adus faptelor sale, în acele zile de biruințe și de doliu, în fața Palatului Regal au fost expuse, de o parte și de alta a statuii regelui Carol I, două tancuri rusești, capturate de curajosul ofițer în luptele de la Dalnic.

Acestui erou, ca și multor altora din plaiuri sibiene care zac în neuitarea timpului, i s-ar cuveni măcar o placă comemorativă, aplicată pe fațada casei în care a văzut lumina zilei, dacă nu chiar un bust în incinta cetății, care să reamintească generațiilor viitoare că noi nu avem morți, ci eroi!

Colonel (r) Victor NEGHINĂ

Jurnalul începe cu însemnări din martie 1943.

Pe fila care s-a păstrat stă scris:

Luni. Am fost atacați de ruși cu tancuri și numeroase tunuri anticar. Au fost pierderi sângeroase de ambele părți, dar am reușit să menținem poziția.

Marti. Inamicul ne-a tăiat retragerea în orașul Cerkeschi, ocupând ambele capete de pod peste Kuban. Aici se pierde în luptă și mașina mareșalului.

Miercuri. Pe un ger de -56 grade, ne retragem peste podul de cale ferată spre comuna Rozdâlnaia, unde am cantonat trei zile, având ariergardă trupe germane.

Joi. În zorii zilei, inamicul încearcă în mai multe rânduri să forțeze trecerea Kubanului în direcția colhozului Stain-hart, dar este respins, lăsând în mâinile noastre 42 tunuri anticar, 28 mitraliere, numeroși prizonieri și o bogată pradă de război.

Vineri. La ora două din noapte, rușii încep un puternic atac cu foc de artilerie, care ține până la orele 10,00 când pleacă infanteria la atac.

Sâmbătă. Moare în luptă căpitanul Balint Eugen, trăgând ochit într-un soldat rus care fugea îngrozit pe câmp.

Duminică. Am luat parte la înmormântarea vestitului căpitan, la care generalul Dumitrache i-a adus cele mai calde omagii.

Luni. Schimbăm poziția, ocupând alta în niște mlaștini foarte mari. Gerul ne pătrunde la oase.

Marti. Ziua e mai caldă și mai liniștită, stingherindu-ne numai câteva raiduri de avioane Starmovic.

Miercuri. Începem marea vânătoare contra paraziților, inamici care trăiesc cu noi și prin noi și care ne chinuiau fără nici o milă...

Aici se încheie prima filă din jurnal. Iată, mai jos, și celelalte însemnări care s-au păstrat.

Joi. Am mâncat slănină de porc din sacul de merinde al unui rus mort, i-am zis "bogdaproste" și "Dumnezeu să-l ierte". Era numai trupul, capul fiind aruncat departe, retezat de un proiectil dintr-un tanc. Așa-i moartea pe front, nemiloasă.

Vineri. Din cauza marelui atac întâmpinat, nici nu mi venea să cred că mai trăiesc sau că sunt în chinurile iadului! Am zis atunci: "Dacă tot așa ar fi și în iad, toți diavolii l-ar părăsi, găsindu-și scăparea în fugă".

Sâmbătă. Ca întotdeauna, cu ceasuri și bune și rele, am scăpat de la moarte ca printr-o minune. Numai Dumnezeu este puternic.

Duminică. Ne retragem spre aerodromul Kalabtko, unde am cantonat o noapte, mâncând conserve de pește, goale, fiind o mare lipsă de pâine.

Luni. În loc să ne imbarcăm în marile avioane care ne așteptau cu elicele puse în mișcare, încă o nouă misiune. Ce să-i faci, noroc și nenoroc!

Marti. Am petrecut aproape ca cei în agonie.

Miercuri. Sunt mai vesel, căci promisem de la Ștefania Mărgăriteanu din Vlădești, elevă în clasa a IV-a de liceu, o scrisoare de acasă. Avea un frate de suferință cu mine.

Joi. Cu toate că eram obișnuit mai mult cu suferința, supărarea totuși, de multe ori, te duce

pe litoralul Mării de Azov. Incursiunea ne-a reușit de minune. În loc de inamic, trei căruțe de conserve răsturnate din care ne-am umplut sacii de merinde.

Vineri. Făcând o nouă incursiune, am găsit mult pe comandantul Diviziei nr. 77; la percheziția făcută dau de o fotografie cu cei patru copii, câte doi de fiecare sex. L-am compătimit mult.

Sâmbătă. Ducându-mă cu ordin de la General la cartierul general al Mareșalului, găsesc aducând pe brațe pe colonelul Boldișor, care amuțise, iar căpitanul Dimax înnebunise de groaza luptei.

Duminică. Intrăm în acțiune în sectorul unui batalion german de schiori alpini, respins de inamic

A fost rănit grav sergentul Tufă Vasile, cu care eram prieten bun și ne ziceam unul altuia "șogore".

Vineri. Ne retragem în comuna Krimskaia, unde ne urmăreau cinci armate sovietice și stabilim numitul cap de pod Kuban.

Sâmbătă. Ne stabilim poziția săpată încă din iarnă și primim fiecare câte patru cărți poștale, la ce ce ne așteptau cu dor să ne vadă.

Luni. Am trecut peste duminică, nimic deosebit. Pe când scriam acasă, pe micuța masă individuală, un obuz greu mă vizitează fără să explodeze, era la un metru de mine. Am fugit iar el a explodat și m-a acoperit cu bulgări înghețați.

Marti. Am reușit după mai multe luni, să trimit acasă în patrie o carte poștală, printr-un căpitan aviator, acesta având un suflet nobil și cunoștea la fel de bine ca și mine greul luptelor și viața de tranșee.

Miercuri. Deși eram flămând, am cântat un cântec care a emoționat chiar pe comandantul grupului nostru de comandă, colonel Vasile Cărlan.

Joi. În această zi, primim și noi vestea că ne-am îndeplinit misiunea și în curând vom trece cu avioanele în Crimeea, de unde unii vor pleca și pe acasă, pentru a-i bucura pe cei ce îi așteaptă de atâta amar de vreme. Totodată, am primit și o scrisoare din patrie, pe care o așteptam cu multă nerăbdare.

Vineri. După ploaie și furtună, în loc de a trece în Crimeea, generalul ne solicită cu Divizia din nou voluntară. Am pierdut orice speranță de revedere cu cei dragi.

Sâmbătă. Suntem atacați puternic de unitățile celor 76 de divizii rusești și respinși, gata de a fi aruncați în mare.

Duminică. Contraatacăm în forță și ne recuperăm poziția. Uitasem că este zi de duminică.

Luni. Noaptea, m-am visat ginere și credeam că voi rămâne a doua zi fără viață și Dumnezeu s-a îndurat de mine nepăiind nimic, în afară de cască pe care mi-a spart-o o schijă de brand.

Marti. Am fost mai liniștiți și ne povesteam unul altuia viața petrecută pe meleagurile natale. Așa ne omoram timpul între un atac și altul.

Miercuri. Am ajunat (am răbdat de foame – n. r.) toată ziua, neputând să vină hrana din cauza tirului artileriei ruse...

* * *

De aici, caietul a fost făcut ferfeniță și nu s-a mai putut reface jurnalul.

Sincere mulțumiri fiului eroului, învățător Ilie I. Taraș, din Rucăr, care a pus la dispoziție caietul cu însemnările tatălui său de pe front. Onoare și recunoștință! ■

Frânturi dintr-un caiet de front

Am intrat în posesia a patru foi dintr-un caiet al eroului rucărean Ilie F. Taraș, care a luptat pe frontul de est, în anii 1943-1944, în Regimentul 30 Dorobanți Muscel, și a căzut la Stalingrad. S-a aflat sub arme 9 ani, 8 luni, 21 de zile, reprezentând stagiul militar, concentrarea și războiul.

Un camarad de-al său, tot rucărean, care a supraviețuit, povestea că seara, când era puțin liniște, Ilie scria, la lumina unui felinar, cu un creion, în caietul pe care îl ținea la piept, sub veston. Dar, într-o zi, un proiectil l-a sfărtecat odată cu caietul. Au fost recuperate doar câteva foi, pe care camaradul rucărean le-a predat familiei, ca ultimă mângâiere de la fiul lor.

Așa am ajuns și eu în posesia lor. Cred că merită să fie puse în paginile revistei. Cu onoare, general de brigadă (r) Ioan A. Dobrescu, Câmpulung Muscel, 12 martie 2010.

la deznădejde. Fata de la Dragoslavele, cu care mă simpatizam atât de mult, îmi trimite veste că se mărită. Vai, Ilie! De ce nu te-ai rugat cerului să se termine războiul mai repede... cum te mai chinuiește și gândul acesta...

Vineri. Pe când mă gândeam cu durere la satul Dragoslavele fără a mai ține seama că sunt cu moartea în față, un avion Rata îmi face cadou patru bombe. Uitasem atunci toate gândurile.

Sâmbătă. Am 29 de ani. Pe o ploaie torențială, am făcut un marș de 68 km, fără să mă simt cătuși de puțin obosit, doar cu nădejdea în suflet și co dorul de acasă. Câteva zile nu mai pot să scriu, o să văd!

Joi. Am fost băgat în grupa de sacrificiu, cu misiunea de a aduce prizonieri din linia inamicului, când acesta era în apărare, având flancurile sprijinite

pe un viscol de nedescris. Am câștigat lupta și am mâncat dovleac copt.

Luni. Am fost foarte vesel, deși ploua. Eram uzi până la piele, iar urșii trăgeau cu anticarele grindină de oțel.

Marti. Mă întâlnesc cu Gheorghe Cosma și ne-am sărutat camaradereste, ca omul când moartea îi râde în față.

Miercuri. O zi foarte norocoasă. Merg cu un camarad spre o casă și descoperim o groapă cu cartofi și dovleci, cu care ne-am potolit foamea vreo două zile.

Joi. Primim ordin să prindem un post fix de la inamic. Am împușcat un comisar, cu cartuș trasor și pe care l-am dus în agonie la postul de comandă, prin ploaie de gloanțe a rușilor care ne-au descoperit.

IN MEMORIAM

La 23 iunie 2010 a încetat din viață contraamiralul Traian Anderson, președintele Asociației Naționale a Veteranilor de Război, filiala Galați.

S-a născut la 20 ianuarie 1920, în Slobozia Conachi, fostul județ Covurlui, fiind al cincilea copil al familiei lui Neculai Anderson. Bunicul său, Frantz Anderson – originar din orașul german Ulhm – a venit în România prin anul 1850 și s-a instalat în Bărăgan, în jurul localității Fetești, ca reprezentant tehnic al unei firme germane de mașini agricole. Curând se căsătorește cu o româncă din localitatea Murgeanca (azi aparținătoare de comuna Valea Ciorii – lalomita) și se stabilește definitiv pe aceste meleaguri. Soția Catinca îi dăruiește opt copii, toți botezați cu nume românești și în religia ortodoxă.

Neculai, tatăl contraamiralului de mai târziu, devenit, prin naștere, cetățean român, participă la Primul Război Mondial ca infanterist și datorită meritelor sale este împroprietărit cu cinci hectare de teren arabil.

Traian, ultimul din cei cinci copii, a urmat



clasele primare în comuna natală, apoi a plecat la Galați, la un liceu industrial. După absolvirea liceului, în 1940, se înscrie la Școala de Specialități a Marinei Militare. Cunosător al limbii germane, este trimis, în iunie 1942, în anul doi de studii, în Germania, la o specializare de un an în tehnica submarină. Reîntors în țară, își încheie studiile și este îmbarcat, în octombrie 1943, pe distrugătorul „Mărășești”. Participă, ca șef de compartiment mașini nr. 2, pe nava „Regina Maria”, la luptele din zona Sevastopol, Odessa și Bosfor. La 1 noiembrie 1943, este îmbarcat, ca șef compartiment motoare termice, pe submarinul „Marsuinul”, apoi pe „Delfinul”, cu care participă la luptele din Marea Neagră.

Ziua de 23 august 1944 îl găsește pe submarinul „Delfinul”, trăind alături de ceilalți marinari tristele momente ale capturării și dezarmării, de către trupele sovietice, deși forțele române trecuseră de

Amiralul Traian Anderson

partea Națiunilor Unite. După ce, „Delfinul” este restituit flotei românești, tânărul Traian Anderson este reîmbarcat ca „șef mecanic comandant unitate de luptă nr. 5”.

În anul 1948, ca urmare a absolvirii Școlii Navale, este avansat la gradul de sublocotenent. Urmează Școala de comandanți și specialiști, pe care o absolvă ca șef de promoție (1951-1952), fiind repartizat în Statul Major al Divizionului de vedete blindate. Ocupă funcții de răspundere la Flotila de Dunăre până în anul 1960, când, aceasta fiind desființată, este mutat în portul militar nr. 13 Tulcea, în statul major, ca locțiitor al comandantului portului militar. A trecut prin mai multe garnizoane: Galați, Constanța, Tulcea, Sulina, Giurgiu, Mangalia.

Pentru profesionalismul și devotamentul său, a fost distins cu ordine și medalii românești și străine.

În 1990, este membru fondator al filialei Galați a Asociației Naționale a Veteranilor de Război, fiind ales, în 1995, președintele acesteia.

În anul 2001, prin decretul Prezidențial nr. 99/27.11., a fost avansat la gradul de contraamiral de flotilă navală.

Octavian CERCHEZ

IN MEMORIAM

La începutul acestui an, mai precis la 16 ianuarie, a plecat dintre noi **colonelul Constantin Vână**, genistul care a bătut țara de-a lungul și de-a latul, pe marile șantiere ale Transfăgărășanului și Canalului Dunăre-Marea Neagră, unde a condus lucrările în calitate de inginer șef, dar și la sistemele de irigații la care Armata a participat ani de-a rândul. Ofițerul acesta, ridicat dintr-o familie de oameni nevoiași din Scornicești, s-a dăruit ca nimeni altul profesiei pe care și-a ales-o, uitând de sine, trăindu-și aproape toată viața pe șantiere, departe de marile orașe, departe de familie, de părinți, de frați, locuind în aceleași barăci cu ostașii săi. Apogeul lui a fost la Canalul Dunăre Marea Neagră, o lucrare de importanță internațională care, după 1990, a fost lăsată de izbeliște, ca atâtea alte construcții industriale și agricole ridicate în anii regimului



comunist. Din care se vede că românii nu învață nimic din istorie.

Colonelul inginer Vână, așa cum o spune și numele, avea în el o energie și o tenacitate ieșite din comun, deși înfățișarea-i blândă și privirea caldă nu lăsa să se vadă tumultul său interior. Era omul care nu accepta nimic fără argumente bine întemeiate. Se dăruia cu toată ființa sa șantierului, murea pe lucrare, cum se spune, uita și de familie și de toate. Apropiat de ostașii și ofițerii săi, era în stare să se bată și cu Dumnezeu pentru a le asigura drepturile și condiții de muncă omenești. A fost iubit și respectat de militari tocmai pentru că nu s-a folosit niciodată de poziția și gradul său pentru a le impune orgoliile și pretențiile celor de sus.

Generalul în retragere ing. Otto Breuer, fost director general adjunct la canalul Dunăre-Marea Neagră, care l-a prețuit și l-a stimat pe inginerul

Colonelul ing Constantin Vână

Vână, deplângea moartea prematură a prietenului său, dar și faptul că a fost uitat și nedreptățit după 1990, fiind marginalizat pe motiv că Nicolae Ceaușescu i-a acordat titlul de Erou al Muncii Socialiste. Probabil că și asta i-a grăbit sfârșitul. A fost înmormântat la Cimitirul Ghencea 3 Militar București, înconjurat doar de familie și de câțiva prieteni și foști camarazi de armă.

Măhnit și întristat de faptul că la înmormântare n-a fost nimeni din partea oficialităților Armatei, generalul Breuer m-a rugat să scriu în revistă despre acest om care și-a făcut datoria de ostaș cu un devotament rar și a cărui dispariție, la doar 73 de ani, reprezintă o mare pierdere pentru arma Geniu și pentru Armată.

Când se va scrie istoria participării Armatei la lucrările în economia națională, în dreptul numelui colonelului ing. Constantin Vână se va nota doar atât: un erou al Transfăgărășanului și al Canalului Dunăre-Marea Neagră! **(D. ROMAN)**

4 aprilie 1944. Americanii și englezii încep sistematica serie a bombardamentelor asupra României. În ziua de 4 iulie 1944, americanii s-au năpustit asupra Brașovului și a Piteștiului. Cele șapte valuri de avioane B-17 care au bombardat Brașovul au reușit să avarieze gara și triajul principalului nod de cale ferată, au incendiat rafinăria Vacuum Oil, au lovit fabricile Mărășești, Voinea, Metrom și altele.

La ora 9.25, s-a dat ordinul de decolare a avioanelor noastre de vânătoare disponibile. Grupurile 1 și 6 au decolat pentru luptă, dar nu au luat contactul cu iamicul, ci au aterizat pe alte aerodromuri. Se pare că, din ordinul Sectorului 2 Vânătoare, au fost dispersate din calea americanilor, ascunzându-se cât mai bine avioanele pe alte terenuri. Pentru interceptarea avioanelor inamice au decolat numai zece avioane de la Grupul 7 Vânătoare și trei de la Escadrila 58 Vânătoare. Escadrila de alarmă a Școlii de vânătoare de la Ghimbav-Brașov a decolat cu cinci avioane IAR-80 și trei Me-109, obținând câteva victorii probabile. Slt. av. Radu Emil a fost rănit ușor, reușind să aterizeze cu avionul avariât. Toți aceștia au luat contactul cu avioanele invadatoare, luptându-se la mare înălțime, la sud-est de Pitești. Ca și altă dată, americanii au încercat să ducă în eroare forțele noastre de apărare, trimițând un număr de avioane de vânătoare în zona Ploieștiului și a Bucureștiului, însă această manevră le-a reușit în mică măsură, deoarece itinerariul bombardierelor a fost cunoscut din timp. S-a apreciat numărul de 40-50 de avioane Lightning și 60-70 Mustang. Cele de tip Mustang

aveau de asigurat protecția apropiată a propriilor bombardiere, iar Lightningurile pe cea îndepărtată. Ele au rămas în zona Ploieștiului și Bucureștiului mai multă vreme după plecarea celor cu patru motoare, insistând să zboare în preajma mai multor aerodromuri.

Trecuseră două ore și jumătate de la intrarea lor în spațiul românesc, când două formații de 4 și 12 avioane Lightning au atacat aerodromul de la Petrești, Dâmbovița, incendiind 4 avioane. Probabil

rezerviști, fiind dotată cu 9 tunuri de 20 mm, 6 PM ZB de 7,92 mm, 119 arme cu baionetă, 6600 cartușe.

Bateria Oerlikon de la Podul CFR de peste râul Argeș a deschis focul, dar a fost lovită în plin, având mari pierderi în oameni și material: 18 artileriști morți, printre care locotenentul Predatu N., comandantul Bateriei, plutonierul Nedeș Dinu, sergentul major Stănescu Vasile. Alți 14 militari au fost răniți. Au fost distruse două tunuri și doi

Aripi românești

Eroii de la podul de peste Argeș

că acolo au așteptat să surprindă avioanele noastre de vânătoare pe când veneau la aterizare, însă nu au reușit. În schimb, au atacat cu armele de la bord posturi de pândă și terenul de dispersare de la Glavacioc, aflat nu prea departe de București. Atacul a fost dat de două patrule a câte 4 avioane care trecuseră cu puțin mai înainte la aproximativ 3000 m înălțime. Folosindu-se de valea din apropierea terenului și pădurea vecină au trecut o singură dată, la joasă înălțime, în linie. Cum atacul a durat doar zece sau cinsprezece secunde, riposta apărării antiaeriene a fost nulă, în urma lor rămânând două avioane incendiate și alte șase ciuruite mai mult sau mai puțin.

Este sigur că aceleași avioane americane au atacat și trenul de călători 1001, care plecase din stația Găești, antrenându-se conștienți într-un act de crudă teroare aeriană. Numai în jurul trenului s-au numărat 77 de cadavre, iar 65 de răniți grav au fost transportați la spital. În realitate, numărul morților și răniților a fost mult mai mare.

În aceeași zi a fost atacat și Piteștiul. Cu acea nefericită ocazie, câteva valuri de avioane cu patru motoare au bombardat partea dreaptă a râului Argeș, prelungindu-l de-a lungul văii până în satul Bănăniș, din apropierea podului de cale ferată de peste Argeș, pe care au intenționat să-l scoată din funcțiune. Amplasată pe un deal din apropiere, în timpul bombardamentului a fost distrusă și Bateria ușoară de 20 mm Oerlikon, amplasată pe un deal din apropiere, care intrase pe poziție încă de la 6 iunie 1944, pregătită să riposteze la un eventual atac asupra podului c.f. Bateria sosise de la Brașov cu următorul efectiv: un locotenent, doi sublocotenenți, trei subofițeri, 19 soldați și 99 de



pivoți p.m., unitatea rămânând cu o singură secție, care ar mai fi putut acționa împotriva atacatorilor americani.

În urmă cu câțiva ani, în amintirea victimelor bombardamentelor asupra Piteștiului, municipalitatea a amplasat o cruce de marmură albă în preajma Cercului Militar din Pitești (foto). Poate ar fi cazul să fie ridicat un astfel de monument și în memoria eroilor apărători ai zonei, care să fie amplasat chiar pe dealul unde aceștia și-au dat viața. S-ar repara, astfel, o mare nedreptate! ■

Prof. Vasile TUDOR

EROII de la podul c.f. de peste Argeș

1. Predatu Dinu, locotenent A.A.,
2. Nedeș Dinu, plt. A.A.
3. Stănescu Vasile, serg. maj. A.A.
4. Bujoru Tudor, serg. A.A.
5. Ifrim Dumitru, serg. A.A.
6. Untaru Haralambie, caporal A.A.
7. Chioasu T., caporal A.A.
8. Neașcu Nicolae, caporal A.A.
9. Păduraru Aurel, soldat A.A.
10. Donica Petre, soldat A.A.
11. Ionescu Damian, soldat A.A.
12. Petcu Tudor, fruntaș A.A.
13. Ciobotaru ??, soldat A.A.
14. Ion Constantin, soldat A.A.
15. Munteanu Dumitru, fruntaș A.A.
16. Petcu Dumitru, fruntaș A.A.
17. Petcu Andrei, soldat A.A.



Dragajul fluvial 1941 – 1945

Ultima conflagrație mondială a fost și un uriaș poligon de experimentare și încercare a noi arme. Printre acestea s-au aflat și **minele** magnetice, acustice sau flotante. Acestea puteau fi lansate în apă de pe nave, dar și din avioane. La trecerea unei nave cu corp metalic, închiderea unui circuit electric sau o presiune exercitată asupra unei membrane provocau explozia celor 200-400 kg. de trotil. Baraje de mine limitau libertatea de mișcare a inamicului, apărând anumite zone.

1941. Divizia de Dunăre, comandată de contraamiralul Alexandru Gheorghiu, avea misiunile:

- ◆ Limitarea acțiunilor Flotei sovietice aflate la Ismail și Reni, cu 5 monitoare, 22 vedete blindate, 7 vedete dragoare (dotate cu mine moderne), nave auxiliare, baterii de coastă, Divizionul 46 Art. a.a., Escadrila 96 Aviație de vânătoare.

- ◆ Cooperarea cu flota germană de dragaj „Donau Flotille” – comandant lt.cdor. Petzel, staționată la Brăila, cu 9 vedete dragoare și nava bază „Bechelaren”.

Forța Navală Fluvială Română era formată din:

- ◆ Gruparea tactică Galați – 4 monitoare, 2 vedete de siguranță, nava „Maican”, grup ASA (arme sub apă);

- ◆ Gruparea tactică Tulcea – 2 monitoare, 2 vedete de siguranță, 2 vedete blindate (V.Bl.), nava „Avram Iancu”, secție ASA.

Detășamentul Maritim nr. 1 compus din:

- ◆ Batalionul 16 Inf. Marină, grupuri de artilerie (Sulina)

- ◆ Bat. 17 Inf. Marină (Periprava)
- ◆ Bat. 15 Inf. Marină și grupuri de artilerie (Chilia)

- ◆ Secția de șalupe de patrulare cu misiunea de a împiedica pătrunderea inamicului în Deltă.

În iunie 1941, vedetele românești lansează baraje de mine la Chilia Veche, Periprava (și pe 12/13 iulie), Reni, Cotul Pisicii, gura Sulina, Pătlăgeanca (gura br. Chilia), pentru întreruperea legăturii între navele sovietice de la Reni și Ismail. S-a recunoscut că multe dintre mine nu au funcționat.

Și sovieticii încearcă în noaptea de 25/26 iunie lansarea unui baraj, cu 3 V.Bl., dar sunt atacate de vedetele românești.



Cu toate acțiunile dure de pe Dunăre, Flotila sovietică reușește să părăsească delta, începând cu noaptea de 19/20 iulie 1941.

După ocuparea orașului Reni, se începe dragajul general pentru degajarea căii navigabile Chilia - Galați.

Odată cu trecerea Diviziei 10 la nord de Dunăre, se încheie prima etapă.

Se înregistrează și primele victime: se scufundă, cu echipajele lor, remorcerele „Cerna” (24 iulie, Mila marină 69); „Bicaz” (25 iulie, Mm. 61,5); „Helidon” (Mm. 42,5); un barcaz (30 august, Mm. 43).

În cinci zile au fost dragate, în zona Reni, mal drept, 16 mine. În luna august românii scot minele Hertz de la Periprava, iar germanii pe cele de la gura Sulina.

La 1 septembrie se înființează **Flotila de dragaj fluvial**, comandant - căpitanul Constantin Uceanu, având în componere:

- ◆ remorcherul cu zbuturi „Gherdap” – comandat de aspirantul Cornel Zlatian.

- ◆ V.Bl. nr. 5 și nr. 6, dotate pentru dragaj magnetic.

Se scot aproape toate minele, constatându-se și deficiențele.

1942. Dragajul continuă, nu fără pierderi: șlepul „Ardeal” (24 martie, km. 176); rem. hidrografic „Smârdan” (28 august, gura Potapov, brațul Chilia; mor trei ofițeri și echipajul); barja „Grigore Seci” (31 decembrie).

1943. Retragerea trupelor germane din zona sovietică (febr. 1943) a apropiat și pericolul minărilor aeriene pe Dunăre.

La Brăila se construiesc dispozitive de dragaj magnetic, unele nave fiind prevăzute cu centuri antimagnetice.

Germanii instalează la Brăila și Rusciuc (Ruse de azi) 2 stații de demagnetizare pentru navele fără centură (eficiență 30 - 40 de zile).

Flotei de dragaj i se repartizează remorcerele: Haralambos, Machis, Motrul, Basarab, Amurgul și 12 MR (șalupe de dragaj). Sunt amenajate V.Bl. nr. 7 (capturată de la sovietici) și V.Bl. nr. 8 (livrată de germani).



Pentru blocarea transporturilor fluviale, sovieticii încep minarea Dunării, toate navele de dragaj au misiuni zi și noapte, controlează șenalul navigabil, însoțesc convoaiele. Cu toate acestea, se scufundă navele de pasageri „Ismail” și „Mihai Viteazul” (27 mai la Mm. 48,5); șlep „Caliopei” și barja „Dunărea” pe 12 iun. la Isaccea; pasagerul „Lidia” se scufundă cu pasageri la bord pe 22 sept. - br. Măcin km 50; remorcherul „Gheorghiu” pe 4 dec. la km 301 (4 dispăruți și 5 răniți).

Germanii acționau cu avioane de dragaj magnetic (prevăzute cu antene speciale fixate sub fuzelaj, în care se introducea un curent ondulatoriu, creându-se câmpul necesar explodării minelor), spărgătorul de baraje nr. 193, care avea montată centura electromagnetică în prova.

În perioada iulie - septembrie, aviația sovietică își extinde zona de minare până la Cernavoda, controlul magnetic și mecanic continuă, Dunărea „se ară” de la Sulina la Giurgiu, pe toate brațele.

Bilanțul anului 1943, mine distruse: 37 (24 de aviația germană, 9 de dragoarele românești, 4 de navele germane, 4 genistic).

Cooperarea Flotei românești de dragaj fluvial cu Divizia X siguranță germană a decurs în bune condițiuni.

Anul 1944 va fi greu și complicat.

Maistru militar de marină (r) Petre MARAVELA

Bibliografie:

Cpt. cdor. (r) Nicolae Koslinski, cdor. (r) Raymond Stănescu, *Marina română în al doilea război mondial*, Editura Modelism, București 1998
Colecția revistei *Marea Noastră* ■



Cetățean de onoare

Continuăm să prezentăm membri ai ANCE, care, pentru activitatea desfășurată de-a lungul anilor, au fost răsplățiți cu titlul de **Cetățean de onoare**. După cum se știe, autoritățile unei localități pot acorda titlul de **Cetățean de Onoare** unor personalități din domeniul culturii, artei, științei, învățământului, sănătății, sportului, afacerilor a căror activitate este legată în mod deosebit de viața așezării respective.

Printre cei distinși cu acest titlu onorific se numără și **comandorul de aviație (r) Marius Popescu-Călărăși**. (foto)

La 13 august 1995, când s-au împlinit 400 de ani de la celebra bătălie de la Călugăreni, autoritățile acestei localități istorice i-au acordat titlul de Cetățean de Onoare și membru de onoare al Fundației cultural-științifice Mihai Viteazul-Călugăreni “pentru deosebita contribuție la cinstirea memoriei domnitorului Mihai Viteazul și a oștenilor săi care au luptat la Călugăreni și pentru strădania de a menține vie iubirea de neam a românilor”.

La 1 decembrie 2001, la propunerea municipalității Călărăși, i se acordă titlul de Cetățean de Onoare, diploma fiindu-i înmănată de primarul municipiului, profesorul Daniel Mirel Tutuianu, în prezența senatorului Doru Ioan Tărăcilă (azi, prefectul județului Călărăși), “ca recunoaștere a întregii activități de publicist, organizator de expoziții de numismatică la nivel național și pentru colecția de 180 de cărți poștale ilustrate ale vechii urbe, precum și pentru pasiunea cu care își iubește orașul natal.” ■



Veteranii ultimului război mondial



În anul în care s-au împlinit 65 de ani de la încheierea ultimului război mondial, Asociația Națională a Veteranilor de Război din România a sărbătorit împlinirea a două decenii de existență.

Astăzi, veteranii de război au vârsta de cel puțin 85 de ani. Din ce în ce mai împovărați de ani și tot mai puțini de la o zi la alta, veteranii de război mențin vie printre noi istoria unor timpuri de crâncene încleștări. Prin ei, acele timpuri, când glorioase, când marcate de suferințe individuale și tragedii naționale, ne privesc peste decenii.

Revista România Eroică le dă Onorul în paginile sale!

Dosar realizat de
general de flotilă aeriană Petre Bână



Îmbolnăvirea istoriei

General de brigadă (r) Grigore BUCIU

Nu mai este pentru nimeni o noutate că țara și poporul român trec printr-o gravă criză. Este o criză multiplă, nu numai economică. Dacă ar fi numai aceasta, am avea motive să fim optimiști, chiar și numai cu moderație, deoarece știm din istorie că astfel de crize trec în cele din urmă.

Oamenii au trecut prin multe vremuri de sărăcie și le-au învins. Cu pierderi, desigur. Dar în cele din urmă, la capătul uliței înnămolite a răsărit soarele. A fost pe deasupra de toate speranța în Dumnezeu și credința în puterea de regenerare. Nefiind atâtea mijloace de informare, mințile oamenilor nu erau intoxicate cu minciuni și discuții sterile, cu dezbinări și o cultivare insistență a neputinței, inutilității și imbecilității.

Foamea este stânjenitoare, însă te adaptezi, mănânci mai puțin și mai prost. Reziști în speranța că în vara viitoare va fi mai mult grâu. Dar ce spun eu acum este credința țărănească tradițională din vremea când grâul creștea sub privirea lui Dumnezeu, nu din grija guvernanților.

Criza morală îi macină pe români mai mult decât sărăcia. Ea durează de douăzeci de ani, intrând dintr-o etapă în alta și agravându-se cu trecerea anilor și scăderea calității liderilor de opinie.

Valorile în lumina cărora am crescut și am trăit și care ne-au ținut uniți, indiferent cât de greu ne-a fost, sunt coborâte până la cel mai jos nivel. Parcă ar exista un plan diabolic de destructurare și înlocuire cu surrogate date cu sclipici.

Ziua Națională nu mai este una a Marii Uniri, a împăcării și bucuriei. Se huiduie în

fața simbolurilor naționale și se îndeasă căciula până la ochi, când se cântă Imnul național. Degeaba, prin versul lui de început, strămoșii noștri, pățiți în istorie de atâtea ori, ne îndeamnă să ne trezim. Nu ne putem trezi decât singuri și dezbinați, adică fără putere.

Liderii noștri nu mai vorbesc poporului despre înaintași, despre rezistența în fața primejdiilor, despre mândria și datorita de a apăra vatra strămoșească. Cântecul Ardealului de altădată cad în derizoriu. Mi-a rămas în minte imaginea săracilor ce apucaseră o porție de fasole cu cârnați și un pahar de rachiu, date de Ziua Națională și cântau „Noi suntem aici pe veci stăpâni!” Da, suntem aici pe veci stăpâni pe mizeria noastră și pe disprețul altora față de neputința noastră, ca să nu zic mai mult.

Veteranii de război, declarați în discursuri, în acelea câte au fost, simboluri vii ale istoriei trăite, au trăit după revoluție iluzia unui reviriment. Am crezut cu toții că libertatea ne-a adus dreptul de a-i venera ca pe niște sfinți. Li s-au dat câteva drepturi, nu ca să-i îmbogățească, Doamne ferește!, ci ca să se întrețină ideea de recunoștință a neamului.

Pensiile militare devenite decente prin încercarea de a-i aduce pe militari cât de cât spre nivelul celor din NATO, alianța despre care conducătorii vorbesc cu atâta emfază, au devenit brusc „nesimțite”. Legile în baza cărora s-au dat au devenit nesimțite, ca și cum le-ar fi votat junta militară, nu Parlamentul țării, ales de popor în mod democratic.

Cu câțiva ani în urmă, o ziaristă îl întreba, candidă, pe un veteran rănit în război ce a căutat acolo, de ce s-a dus, că ea nu s-ar fi



dus. Atât a mai rămas din credința taților și bunicilor morți în datoria sfântă de apărare a țării.

Ce să înțeleagă copiii de școală, dacă și manualele de istorie se împuținează ca informație și calitate, sunt în ungurește sau nu sunt deloc!? Că veteranii și cavalerii Ordinului „Mihai Viteazul” au fost în război și țara este câtă este datorită lor? Nu! Vor fi cel mult vrăjitorii din Oz ce trec întâmplător pe strada lor.

Urmele istoriei naționale se șterg zi de zi, nivelate de indiferență, de o jenă de neînțeles, de sărăcirea continuă a sufletului și a spiritului românesc.

Pe veterani îi ia Dumnezeu, în rânduri tot mai dese. Dintre cavalerii pelerinelor albe mai sunt cinci, șase, șapte, cine mai știe? Ceea ce a fost istorie vie moare în fiecare zi. Și ce mai rămâne?

Cinicii de azi mi-ar putea replica desigur că rămân veteranii noi și handicapații noilor războaie, din țări de departe, unde apărăm

preventiv omenirea. Au murit în Balcani, în Irak și în Afganistan și mor mereu în țară pe frontul nimănui, căzând din cer cu aparatele de zbor hodorogite și în poligoanele de instrucție. Pe niciunul însă nu-l va acoperi pelerina Ordinului „Mihai Viteazul”!

Cimitirele de război cad într-o rână, școlile nu mai au în grijă monumentele, primarii care le au sunt angajați cu strânsul fondurilor pentru cumpărat găleți de plastic și kile de zahăr pentru alegeri. Lui Tokeș, parlamentarul european al României, și alor lui le e rușine de Ziua Națională a României și românii care ne conduc spun să-i ignorăm, că nu e de actualitate!? Așa o fi, dar după legea nouă a învățământului împinsă forțat la aprobare, copiii români din satele majoritar ungurești vor învăța în altă limbă decât cea maternă. Dar maghiarizarea românilor făcută cu mâna noastră nu se pune.

Istoria moare treptat, dusă pe umeri de veteranii de război, și noi n-am învățat încă nimic din ea...■

În 2010, românii care mai păstrează sentimente naționale și cred că jertfa pe câmpul de luptă este o manifestare supremă a dragostei de țară au fost alături de veteranii de război la sărbătorirea a trei evenimente importante:

- împlinirea a 108 ani de la instituirea titlului de veteran de război în România;

- împlinirea a două decenii de la înființarea Asociației Naționale a Veteranilor de Război;

- împlinirea a 65 de ani de la încheierea ultimului război mondial.

Cine ar putea, oare, să trăiască mai profund semnificația acestor trei momente istorice decât veteranii și invalizii de război, ei, cei care cu aproape 65 de ani în urmă erau puternic marcați de bucuria încheierii celui mai sângeros și mai pustiitor război din istoria omenirii?

După încheierea unei păci nedrepte pentru România, veteranii întorși de pe câmpurile de luptă au suportat, timp de peste patru decenii, un regim străin intereselor pentru care luptaseră și nerecunoașterea meritelor tuturor celor care, din iunie 1941 și până la 9 mai 1945, s-au aflat, la ordinul țării lor, în tranșee.

În vremuri grele pentru țară, când granițele ei din est, din nord și din sud au fost smulse din teritoriul național, bărbații țării au plecat pe front, pentru dezrobirea provinciilor răpite. N-au șovăit și n-au pus întrebări, deși știau bine ce îi așteaptă. Au străbătut, prin

ANVR a împlinit 20 de ani!



luptă, mii de kilometri. Mulți nu s-au mai întors niciodată acasă. Osemintele lor sunt îngropate departe de țară, marcând mai bine de o jumătate de continent: de la Prut la Volga, în Crimeea și Caucaz, de la Stalingrad la Sf. Gheorghe, Oarba de Mureș, Cluj, Carei și Oradea, la Debrețin și Budapesta, la Zvolen și Banska Bistrița,

în Slovacia, la Brno și Moravia, în Cehia, până aproape de Viena și de Praga.

Alții, peste 330 000, s-au înapoiat răniți și invalizi, schilodiți pentru toată viața. Pe cei care s-au întors valizi i-au așteptat eforturi prelungite, ani în șir, pentru înlăturarea ruinelor și refacerea țării, pentru plata datoriilor de război. Dar nimeni nu s-a plâns niciodată.

Împreună, vârstnici și tineri, foști soldați și cei rămași la vatră, soldații activi și intelectualii au refăcut orașele, au construit drumuri, căi ferate, au regularizat cursuri de apă și au ridicat hidrocentrale și termocentrale electrice de mare putere, au edificat o importantă industrie de apărare, au construit Metroul și Palatul Parlamentului etc.

A durut îngrozitor lipsa de recunoștință, timp de aproape 45 de ani, a oficialităților politico-administrative față de o bună parte dintre veterani, cei ce luptaseră pe frontul de Est.



Instituirea „**Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial 1941-1945**” a avut drept consecință decorarea veteranilor, în majoritate din mediul rural, și acordarea unei modeste rente lunare. Acum ne rugăm lui Dumnezeu și îi solicităm Președintelui să nu-l lase pe Premier să taie sau să suspende aceste drepturi ale veteranilor. Criza, oricât ar fi ea de mare, nu poate fi un motiv suficient pentru a-i umili încă o dată, prin astfel de gesturi, pe bătrânii care au luptat pentru Țară.

În aceeași categorie sunt și văduvele de război și văduvele de veterani de război, care nu trebuie atinse măcar din respectul și prețuirea pe care li le datorăm pentru modul cum s-au luptat cu greutățile vieții și și-au crescut copiii, în lipsa soților. ■

Revoluția din decembrie 1989 a adus după sine dreptatea. S-au recunoscut meritele tuturor celor care au luptat indiferent de loc și de timp, căci ei s-au dus acolo trimiși de țară și de interesul poporului român.

Foștii luptători și-au constituit propria lor organizație – Asociația Națională a Veteranilor de Război – menită să le promoveze și să le apere interesele.

Pentru cinstirea acestor merite și omagierea la nivel național a bravilor combatanți, s-a instituit, prin Hotărâre de Guvern și prin Legea din 13 noiembrie 2007, Ziua Veteranilor de Război ai Armatei Române, sărbătorită în fiecare an la 29 aprilie.

Recunoașterea și răsplătirea eroilor căzuți la datorie sau aflați în viață sunt, după cum se știe, o normă morală universală careia, prin cele două acte normative, i s-a dat consistență juridică.

A fost aleasă această zi, întrucât la 29 aprilie 1902, Regele Carol I a instituit, prin Înalț Decret, calitatea de veteran de război pentru toți cei care au luptat în războiul din 1877-1878, pentru cucerirea Independenței de Stat a României. Este un act simbolic de mare importanță morală, deoarece recunoaște toți veteranii din toate timpurile și din toate războaiele acestui neam.

Recunoașterea acestei calități nu a venit de la sine, direct de la Suveran, nici de la alte instituții ale Statului, ci datorită demersurilor unor bărbați curajoși, foști luptători pe redutele de la Grivița, Plevna, Rahova, Vidin, Smârdan, care nu mai puteau suporta mizeria și sărăcia în care trăiau – istoria se repetă ca un blestem în această țară – și s-au adresat direct Regelui, care i-a primit la Palat. După ce i-a ascultat cu atenție, Carol I a considerat ca fiind îndreptățite cererile lor. Și a hotărât, printr-un decret special, instituirea calității de veteran de război. „*Pentru ca fiecărui ostaș să i se asigure liniștea și ocupațiunea pentru tot restul vieții – se preciza la articolul 2 – i se pun la dispoziție cele necesare în acest scop, ca stimulent pentru generațiile viitoare.*”

Cam târziu și forțat se prețuia astfel lupta și jertfa celor care sângeraseră în anii de glorie ai Armatei Române, 1877-1878.

Peste 105 ani de la acel Decret Regal, în noiembrie 2007, Legea 303 preciza: „*În semn de recunoaștere a meritelor veteranilor de război pe câmpurile de luptă pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României, se instituie Ziua Veteranilor de Război, care se organizează anual pe 29 aprilie.* (art. 2)

Acest act legislativ, care s-a făcut la propunerea A.N.V.R., a adus o rază

dreptul și calitatea de veteran de război ale celor care, în perioada iunie 1941-august 1944, au luptat pentru o cauză legitimă și sfântă, care a impus cele mai mari sacrificii – 624.740 de morți, răniți și dispăruți – au fost recunoscute legal și moral. Se sfârșea astfel o lungă perioadă de nedreptate în care din rațiuni politice s-a vrut să se șteargă din amintirea Oștirii Române acest parcurs eroic, deosebit de sângeros. Din același motiv ideologic, mari comandanți au fost declarați criminali de război, judecați și condamnați la ani grei de închisoare.

Încă de la începutul activității



În cei 20 de ani ai ANVR, veteranii și invalizii de război au fost avansați onorific în gradul următor, mulți dintre ei, prin aceste avansări, fiind promovați onorific în corpul superior. Este o recunoaștere publică târzie a meritelor de altădată, care face bine spiritului și moralului.

de speranță în rândul veteranilor. Ei au luptat pentru binele țării, al copiilor și nepoților, dar și pentru reconsiderarea statutului lor îndelung ignorat. N-au ezitat, unii dintre ei, să iasă în stradă în decembrie 1989. La numai câteva zile de la izbucnirea Revoluției, mai exact, la 27 decembrie 1989, s-a produs un act revoluționar și în viața veteranilor. Din inițiativa unui grup de foști luptători din ambele campanii din Est și din Vest, a fost desființată vechea structură, profund politizată, Comitetul Foștilor Luptători și Veteranilor de Război împotriva Fascismului. Astfel,

sale, Asociația Națională a Veteranilor de Război a luptat pentru redarea demnității, onoarei și respectului cuvenit veteranilor și invalizilor de război, pentru dobândirea unor drepturi și facilități, așa cum se petreceau lucrurile în țările civilizate ale lumii. Recunoscută ca persoană juridică și mai apoi, în 2004, ca instituție de utilitate publică, Asociația și-a asumat datoria morală de a contribui nemijlocit la cunoașterea și cultivarea tradițiilor națiunii și armatei, de a transmite tinerei generații un vibrant mesaj patriotic.

La structurile sale au aderat **Asociația Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul”**, cel mai înalt ordin militar de război instituit de Regele Ferdinand I, în 1916, care se acorda exclusiv ofițerilor și generalilor pentru fapte de arme cu totul și cu totul excepționale, săvârșite în contact direct cu inamicul; **Asociația Veteranilor de Război din M.A.I.**, **Asociația Invalizilor de Război**, **Asociația „Tradiția Cavaleriei”**, **Liga Navală Română**, **Liga Aeriană**, **Asociația Cavalerilor Ordinului „Virtutea Aeronautică”**, **Secțiunea „Detașamentul Păuliș”**, **Liga Virtus Daco-Romana Rediviva**.

La înființare, ANVR număra 900 000 de membri. După 20 de ani, mai sunt în evidență sa mai puțin de 75 500 de veterani de război, 3600 de invalizi, 3500 de văduve de război și peste 185 000 de văduve de veterani de război care nu s-au recăsătorit.

Asociația Națională a Veteranilor de Război este membră a Federației Modiale a Foștilor Combatanți (F.M.A.C.) și are relații bune cu organizații similare din țările cu care România a fost aliată în anii războiului. O colaborare strânsă are cu **Asociația Națională „Cultul Eroilor”**, cu **Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră a M.Ap.N. și a M.A.I.**, cu **Asociația Română pentru Propaganda și Istoria Aviației**.

Ziua în care s-a sfârșit războiul a fost cea mai importantă și mai binecuvântată zi de către toți combatanții. Pentru cei aflați în tranșee a fost marea șansă de a rămâne în viață. Este o satisfacție deosebită să te numeri în jumătatea de milion de ostași care au luptat împotriva răului și, favorizat de soartă, să te găsești printre cei întorși acasă, indiferent cum, sănătos, rănit sau invalid. ■

**Președintele ANVR
General de armată în retrageră
Marin DRAGNEA**



Frăția de arme dintre veteranii români și combatanții statelor aliate, cooperarea în marile bătălii s-au dovedit a fi hotărâtoare în obținerea victoriilor, în aceste lupte cimentându-se o prietenie sinceră, care durează și astăzi. Veteranii români au fost primiți și decorați cu prilejul unor aniversări la Paris, Londra, Moscova, la sediile președinților, guvernelor, ministerelor apărării celorlalte state sau la reședința ambasadelor din București ale SUA, Rusiei, Poloniei, Cehiei, Slovaciei, Franței, Angliei, Ucrainei, Ungariei, Croației, Serbiei, Greciei, Turciei.

Se sting veteranii...

La înființare, în 1990, Asociația Națională a Veteranilor de Război număra circa 900 000 de membri. După 20 de ani, mai sunt în evidență sa mai puțin de 3600 de invalizi de război, 3500 de văduve de război și în jur de 185 000 de văduve de veterani de război care nu s-au recăsătorit.

**“Se sting veteranii,
Se sting în tăcere
Și-n lacrimi se sting
Și nimeni nu-i plânge,
Pe nimeni nu-l doare
că mor veteranii.
Nici ei nu mai plâng!”**

Cu prilejul împlinirii a 65 de ani de la încheierea celui de-al doilea război mondial, Guvernul Cehiei a decorat, la Brno, 20 de veterani de război români; Guvernul Slovaciei a decorat 50 de veterani de război români; Guvernul Rusiei a decorat 35 de veterani de război români.

Președintele Slovaciei, cu ocazia vizitei în România, în 2008, a ținut personal să se întâlnească cu veterani români care s-au distins în luptele pentru eliberarea țării sale și să-i decoreze.

27 aprilie 2010. Sala de marmură a Palatului Cercului Militar Național. Adunarea solemnă în cinstea Zilei Veteranilor de Război. Manifestarea s-a bucurat de prezența unor personalități importante din viața publică și din conducerea Ministerului Apărării Naționale. S-au primit mesaje scrise din partea președintelului României și a altor demnitari, prin care sunt exprimate sentimentele de grațitudine pentru supraviețuitorii războiului, tot mai puțini la număr, tot mai bătrâni și șubreziți de boli, de griji și de o stare generală de nesiguranță.

Mesajul Președintelui României, Traian Băsescu

*Bravi veterani de război,
În urmă cu 108 ani, Regele Carol I institua, prin Înalt Decret, calitatea de veteran de război pentru cei care, în Războiul de Independență din 1877-1878, și-au sacrificat prezentul pentru a avea noi viitor.*

De același sacrificiu aveau să dea dovadă militarii români în timpul Primului Război Mondial, când au luptat pentru împlinirea idealului național, Unirea cea Mare.

În anii celui de-al Doilea Război Mondial, ostașii români, alături de care și dumneavoastră ați luptat cu vitejie și eroism, și-au făcut datoria până la sacrificiul suprem, pentru îndeplinirea misiunilor încredințate, conștinși fiind că jertfa lor nu va fi zadarnică.

Evenimentele pe care le celebrăm astăzi ne oferă posibilitatea de a constata că marile decizii politice, de substanță națională, au fost confirmate pe câmpurile de luptă.

Sărbătorirea Zilei Veteranilor de Război din România reprezintă un moment prin care marcăm un eveniment important din viața dumneavoastră, a celor mai în vârstă militari ai Armatei Române, care au fost implicați în luptele celei de-a doua conflagrații mondiale, de la terminarea căreia se împlinesc 65 de ani, iar mai târziu și în activitățile de instruire a generațiilor de soldați, precum și în economie.

Am fost onorat de posibilitatea de a promulga, la 13 noiembrie 2007, legea prin care s-a statuat în cadrul sărbătorilor naționale Ziua Veteranilor de Război din România, la data de 29 aprilie a fiecărui an, în semn de recunoaștere a meritelor dumneavoastră pe câmpul de luptă.

În executarea prerogativelor mele constituționale am acordat o constantă preocupare față de situația veteranilor de război, față de situația de ansamblu a Armatei României. În cadrul dialogului purtat permanent cu reprezentanții acestei instituții importante a statului român am manifestat un real interes pentru problemele cu care vă confrunțați, insistând îndeosebi asupra asigurării

integrale a drepturilor ce se cuvin veteranilor și invalizilor de război, atât a celor din ultima conflagrație mondială, cât și a celor care au participat sau participă la misiunile de pace din deceniile recente.

În spiritul respectului pentru istoria patriei, care va rămâne cartea dintâi a fiecărei nații, avem datoria să ne reamintim mereu faptele de vitejie ale înaintașilor și să ne recunoaștem valorile. Națiunile își cunosc și își cinstesc propria istorie și este firesc să fie așa, pentru că în acest fel, bazându-se pe faptele eroice din trecut, își plămădesc viitorul pe care și-l doresc.

Eforturile și suferințele dumneavoastră nu vor putea fi niciodată răsplătite la adevărata lor valoare. Sper că respectul pe care vi-l acordă instituțiile Statului, tinerile generații, copiii, nepoții și strănepoții, compensează măcar în parte pierderile și lipsurile pe care le-ați îndurat.

De asemenea, apreciez efortul asociației dumneavoastră, de la a cărei constituire se împlinesc două decenii. Cu toate greutățile existente în această perioadă, beneficiind de sprijinul conducerii Ministerului Apărării Naționale, ați acționat cu consecvență pentru organizarea, dezvoltarea și consolidarea acesteia, în scopul apărării drepturilor și intereselor legitime ale pensionarilor militari și realizarea unei cât mai bune protecții sociale.

Folosesc acest prilej pentru a exprima cele mai alese gânduri față de toți militarii Armatei Române, din care și dumneavoastră faceți parte, fără să uităm efortul celor care, în prezent, folosind exemplul dumneavoastră dovedit pe câmpul de luptă, desfășoară misiuni în teatrele de operații din Kosovo și Afganistan. Militarii români sunt apreciați pentru buna pregătire profesională, dăruirea și participarea cu succes în cadrul forțelor multinaționale, contribuind în acest fel la promovarea imaginii țării noastre în lume.

Vă adresez sincere felicitări și urări de sănătate, zile senine și bucurii alături de cei dragi! ■



**Din mesajul
Șefului Statului
Major General
Amiral dr.
Gheorghe Marin**

Mitraliera implacabilă a timpului a subțiat rândurile veteranilor, iar cei care au rămas printre noi poartă cu demnitate semnele trecerii prin viață și se roagă bunului Dumnezeu ca jertfa lor să fie spre binele acestei țări și spre aducerea aminte a ororilor războiului.

Armata României, păstrătoarea și continuatoarea nobilelor tradiții făurite de înaintași, își pleacă fruntea cu deosebit respect în fața memoriei milioanelor de eroi, a suferinței acestora și a familiilor lor și le prezintă onorul.

Vă încredințez, dragi camarazi, că sunteți pentru noi simbolul existenței libere pe aceste meleaguri, că sacrificiul generației căreia îi aparțineți a consolidat ființa noastră națională și ne permite să privim cu încredere viitorul.

**Din mesajul
Șefului Statului Major
al Forțelor Terestre
General maior dr.
Dan Ghica-Radu**

Acest moment aniversar îmi oferă prilejul să scot în evidență contribuția generației dumneavoastră care și-a închinat un număr însemnat de ani din viața carierei militare, care ați pus în slujba României întregul potențial fizic și intelectual, ați format sute, poate mii, de luptători în întreaga activitate și care, de fapt, prin efortul dumneavoastră ați adus nemijlocit contribuția la demararea procesului de transformare a organismului militar, proces a cărui ștafetă ne-a fost predată nouă celor care astăzi suntem încă sub arme, spre a o duce mai departe și a o desăvârși. ■



Bucuresti, Piața Palatului.
Defilarea veteranilor din Primul Război Mondial



Veteranul de război Constantin Țurcanu,
faimosul Peneș Curcanul, la o paradă militară



Orașul Vulcan, jud. Hunedoara.
La Monumentul ostașului român



Veterani și văduve de război din orașul Gheorgheni

Veteranii de război reprezintă eroii în viața ai războaielor

Prin hotărârea Judecătoriei Sectorului 1 București, Asociația Națională a Veteranilor de Război a fost recunoscută, sub această denumire, în ianuarie 1990.

Din grupul de inițiativă au făcut parte: generalii (r) Ion Tutoveanu, Vasile Bărboi, Vasile Teodorescu, Octavian Orban, Radu Capeti, cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul”, Alexandru Ionescu Saint-Cyr, Laurențiu Cupșa și alții.

Încă de la începutul activității sale, ANVR a situat pe primul plan redarea demnității, onoarei și respectului cuvenit veteranilor de război, precum și dobândirea unor drepturi și facilități, așa cum se petreceau lucrurile în țările occidentale.

Biroul Executiv are în componența sa reprezentanți din toate armele și categoriile de forțe, oameni de o mare probitate profesională și morală.

În cele două decenii de existență au fost inițiate și adoptate o serie de legi și de acte normative care să confere veteranilor de război un nou loc și rol în societate, să corecteze marile lipsuri care le-au afectat viața, să anuleze nedreptățile, umilințele la care au fost supuși. Uneori au fost întreprinse acțiuni de revedere a unor legi și acte normative, pentru a fi îmbunătățite în raport cu schimbările din viața socială. Veteranilor de război le-au fost create unele facilități. Le-au fost respinse unele cereri. Altele au fost amânate *sine die*. S-a revenit asupra unor prevederi de legi, prin care s-au retras câteva drepturi, și anume scutirile de impozite și taxe locale, arbitrar interpretate de unele administrații fiscale. Mari greutăți au întâmpinat în asigurarea gratuității transportului auto interjudețean, a medicamentelor, a билетelor de tratament, a protezelor.■

Președintele ANVR



Generalul în retragere Marin Dragnea

De 20 de ani este în fruntea Asociației Naționale a Veteranilor de Război.

Are o carieră militară de excepție, începută din fragedă adolescență, de la copil de trupă la gradul de general, de la comandant de pluton la comandant de Corp de Armată, locțiitor comandant de Armată și comandant al Comandamentului Teritorial Cluj. Președinte al Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și președinte al Comitetului Olimpic Român (1973-1984), funcții cu rang de ministru.

S-a născut la 30 mai 1923, în comuna Siliștea Gumești, județul Teleorman, fiind coleg de școală cu scriitorul Marin Preda. La vârsta de 12 ani, a îmbrăcat, ca și alți copii, uniforma militară, la Regimentul 4 Călărași. Copil de trupă fiind, și-a continuat studiile la școala elementară și apoi a absolvit liceul în București.

La 22 iunie 1941, a intrat ca voluntar în componerea Grupului 52 Cercetare, cu care a ajuns, după numeroase lupte, fiind decorat cu „Virtutea Militară”, la Stalingrad, unde a fost capturat prizonier, după ce, mai înainte, fusese grav rănit, la Kotelnikovo, în ziua de 6 august 1943.

Înscris în Divizia „Tudor Vladimirescu”, a urmat cursurile Școlii de Ofițeri de la Riazan, la absolvirea căroră, în martie 1944, a fost avansat sublocotenent, grad cu care, mai întâi la comanda unui pluton, apoi a unei companii, se distinge în luptele pentru eliberarea orașului Sfântu Gheorghe, a altor localități din zonele Târgu Mureș, Aiud, Munții Apuseni, la Stâna de Vale, Beiuș. În bătălia pentru eliberarea Oradei a fost grav rănit.

După mai multe internări și operații suferite, este clasat invalid de război, dar refuză acest

statut și cere să plece din nou pe front. Reia comanda companiei în Cehoslovacia, unde se remarcă printr-un curaj exemplar, fapt pentru care guvernul acestei țări l-a decorat în trei rânduri cu înalte ordine de război.

După terminarea războiului, îndeplinește funcții de comandă în unități și mari unități, face studii militare superioare în țară, la Academia Militară, precum și la Moscova. Comandă mari unități tactice și operative, un comandament teritorial, conduce sportul românesc timp de 12 ani, perioadă în care, întâmplător sau nu, acesta înregistrează cele mai însemnate realizări din întreaga sa istorie.

Majoritatea gradelor le-a obținut la excepțional, deci înainte de termen, președinții României și ai mai multor state l-au decorat cu înalte ordine și medalii. A fost distins, de asemenea, de președintele SUA, Gerald Ford, de Comitetul Olimpic Internațional, pentru că a fost artizanul actului de curaj și demnitate prin care România nu s-a alăturat celorlalte țări socialiste de a boicota Jocurile Olimpice de la Los Angeles. Aceasta era și o decizie a statului român.

Este inițiatorul și coordonatorul proiectelor tuturor legilor și actelor normative ce guvernează viața și activitatea veteranilor, invalizilor, văduvelor de război și văduvelor de veterani de război, al acțiunilor ce au dus la o largă colaborare cu organizații similare de peste hotare, al afilierii la Federația Mondială a Foștilor Combatanți, la o bogată activitate editorială în domeniul memorialisticii de război. ■

General de flotilă aeriană (r) Petre Bănă

Este riscant să faci statistici cu oameni ajunși la vârste înaintate, așa cum sunt veteranii de război. De la o zi la alta, rândurile veteranilor de război se răresc. La 1 iulie 2010, situația veteranilor ultimului război mondial se prezenta astfel:

C.N.P.A.S.

Veterani: 59642

Invalizi: 3500

Văduve de război: 900

Văduve de veterani: 183927

Total: 247.969

M.Ap.N.

Veterani: 1535

Văduve de război: -

Văduve de veterani: 2162

Total: 3697

M.A.I.

Veterani: 2822

Văduve de război: -

Văduve de veterani: 2654

Total: 5476

Total general pe țară: 351.594

Veterani: 63.999

Văduve de război: 9. 109

Văduve de veterani: 188. 743

Invalizi de război: 3.500



Veteranii de război în viață la 1 iulie 2010



*Delegația veteranilor de război depunând o coroană de flori la Mormântul Eroului Necunoscut.
Încadrat de doi cavaleri ai Ordinului Mihai Viteazul, regretatul general Ionescu-Saint Cyr.*

29 aprilie

Ziua Veteranilor de război

În semn de recunoaștere a meritelor veteranilor de război pe câmpurile de luptă pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României, s-a instituit – prin Legea nr. 303/2007 – Ziua Veteranilor de Război, care se organizează anual pe 29 aprilie.

Alegerea acestei zile este legată de un moment semnificativ: la 29 aprilie 1902, când se împlinea un sfert de veac de la decretarea, la 29 aprilie 1877, a mobilizării pentru războiul care avea să ducă la cucerirea Independenței de Stat a României, Regele Carol I a instituit, prin Înalt Decret, titlul de **veteran de război**. Deși venit cu întârziere, acest Decret Regal încerca să repare o nedreptate, recunoscând jertfa de sânge a celor care au luptat pe câmpurile de bătaie ale Griviței, Plevnei și Smârdanului: "pentru ca fiecărui ostaș veteran să i se asigure liniștea și ocupațiunea pentru restul de viață, i se vor pune la dispoziție cele necesare în acest scop, ca stimulant pentru generațiile viitoare."

Veteranii erau scutiți de unele taxe și impozite, de servicii de strajă etc.

La 4 iunie 1945, s-a semnat Decretul-Lege nr. 440 pentru acordarea calității de veteran din Războiul din 1913, precum și din cele două războaie mondiale. Veteranii de război beneficiau de scutiri de impozite pe pensiile de orice fel, de șase călătorii gratuite pe Căile Ferate și Navale, precum și de alte drepturi și facilități. Condițiile istorice prin care a trecut România au făcut ca aceste drepturi să fie ignorate sau anulate în anii care au urmat. Îndeosebi militarii care au luptat în Est, împotriva Uniunii Sovietice, au avut de suferit. Renumiți comandanți de Divizii, de Corpuri de Armată, de Armate, unii veterani ai Primului Război Mondial, care fuseseră distinși cu ordine și medalii românești și străine, inclusiv cu Ordinul "Mihai Viteazul", cel mai înalt ordin militar de război românesc, au fost condamnați la ani grei de închisoare sau au fost supuși la privațiuni și interdicții de tot felul. ■



Drepturile legale ale beneficiarilor Legii nr 44/1994 și Legii nr. 303/2007

- ◆ Veteranii de război decorați: 324 lei/lună
- ◆ Veteranii de război decorați cu Crucea Comemorativă: 246 lei/lună
- ◆ Veteranii nedecorați: 102 lei/lună
- ◆ Scutiri de la plata impozitelor la locuință, teren, telefon, radio-tv
- ◆ Medicamente și asistență medicală gratuite
- ◆ Transport gratuit cu trenul sau auto: 24 sau 12 călătorii
- ◆ Transport local gratuit
- ◆ Priorități la acordarea locuinței
- ◆ Veteranii decorați: acordarea unui loc de casă sau a unui hectar teren arabil (contravaloarea în bani)
- ◆ Acordarea unui ajutor anual (150 lei)
- ◆ Asigurarea de bilete de tratament gratuit și de proteze

- ◆ Internarea gratuită în cămine-spital
- ◆ Asigurarea gratuită a unui loc de veci sau de înhumare

În anul 2009 și 2010 s-au diminuat sau au fost anulate următoarele:

- drepturile la medicamente și proteze solicitate de veteranii de război și urmașii acestora;
- bilete la tratament (aproape în toate județele);
- bilete gratuite pe transportul auto (în unele județe);
- scutirea de impozite pe casă și teren agricol (aproape în toate județele și în municipiul București);
- R.A.P.P.S. nu respectă legea cu privire la vânzarea apartamentelor în care locuiesc veterani de război.

Prin Legea nr. 303/2007 s-au modificat prevederile

Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război. Astfel, au fost aduse o serie de îmbunătățiri drepturilor veteranilor de război, și anume:

- s-a dublat renta veteranilor de război decorați cu Medalia „Crucea Comemorativă a celui de al Doilea Război Mondial, 1941-1945” – de la 71 de lei la 142 de lei;
- s-a instituit scutirea de impozit pe teren până la 5 hectare;
- s-a prevăzut dreptul de utilizare a tichetelor de călătorie gratuite și de către soțul/soția sau alte persoane mandatate de titulari să le reprezinte interesele;
- s-a instituit obligația statului de a actualiza, anual, cuantumul despăgubirilor acordate

pentru teren, în situația în care nu s-a putut realiza împroprietărirea la care veteranii aveau dreptul.

Prin Legea nr. 205/2008 s-au adus modificări Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, prin care s-a mărit de aproximativ 4 ori valoarea indemnizațiilor (de la 23 de lei la 92 de lei) și a sporului de front (de la 5 lei la 10 lei pentru primul an; de la 3 lei la 5 lei pentru fiecare lună ce depășește primul an).

Prin noua **lege a pensiilor**, pensiile veteranilor de război se recalculează în defavoarea acestora. De aceea, veteranii de război consideră noua Lege a pensiilor ca fiind anticonstituțională și, mai presus de toate, ca o jignire la adresa întregii Armate și o umilire a tuturor militarilor, a căror menire a fost și va fi sacrificiul pentru Țară.

Istoria umilirii se repetă în România, deși țara este membră a Uniunii Europene.■

Drepturile veteranilor de război din unele țări europene

Franța

- ◆ Veteranul de război are o pensie între 5000 și 8000 euro/lună, dar și alte facilități pecuniare și materiale (medicamente, proteze, bilete de tratament);
- ◆ La Ziua Națională, președintele țării este însoțit de președintele veteranilor de război la primirea onorurilor naționale, iar veteranii de război au locul binemeritat în tribuna oficială;
- ◆ invalizii de război au facilități suplimentare și, în funcție de gradul de invaliditate, au însoțitor permanent.

Germania

- ◆ Veteranii de război care au luptat împotriva URSS au și statui, nu numai pensii cuprinse între 4000 și 8000 euro/lună, precum și alte facilități statale;
- ◆ Invalizii de război au un regim special, cu prioritate la bilete de tratament, inclusiv în străinătate.

Anglia

- ◆ În fiecare an la comemorarea încheierii celui de-al doilea război

mondial, regina Angliei oferă un dineu veteranilor de război;

- ◆ Drepturile veteranilor de război sunt cuprinse între 5000 și 12 000 lire, bucurându-se și de alte onoruri și facilități.

Italia

- ◆ Veteranii de război au drepturi bănești între 4000 și 10 000 euro/lună, cu facilități deosebite pentru toată viața;
- ◆ Statul îi omagiază la Ziua Națională, la Ziua Armatei etc.

Bulgaria

- ◆ Asigură veteranilor de război pensii între 500 și 1200 euro/lună;
- ◆ Facilități garantate pe toată viața.

Croația

Un veteran de război se bucură de o pensie de minimum 4500 euro/lună, gratuită de tratament, odihnă și refacere.

În toate aceste state, pensiile veteranilor de război și ale personalului militar nu sunt impozabile și au un statut separat, prevăzut prin Lege.

Pensiile invalizilor de război

Gradul 1 de invaliditate

România - 409 lei/lună

Polonia, Cehia, Ungaria, Germania, Marea Britanie, Franța, Rusia, Slovacia – 3000-4500 euro/lună

Indemnizații de război

Pentru întreaga perioadă a războiului

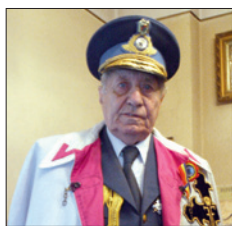
România – 222 lei/lună

Țările europene, membre ale NATO, precum și SUA – 2500-6500 euro.

În Rusia, circa 15 000 de veterani de război au fost împroprietăriți cu casele în care locuiau cu chirie la stat. Pentru veteranii care locuiau cu chirie în case proprietate privată, statul a cumpărat acele case și i-a împroprietărit pe veterani.■

Ultimii cavaleri ai Ordinului „Mihai Viteazul”

General locotenent în retragere Ion Dicezare



S-a născut la 18 august 1916, la București. În 1935, după absolvirea liceului, s-a înscris la o școală de pilotaj, la Aeroclubul IAR, unde, după un an, a obținut Brevetul nr. 225 de pilot civil. În 1939 a absolvit Școala de Ofițeri de Aviație de la Cotroceni și a fost avansat la gradul de sublocotenent. După un curs de perfecționare, la Buzău, a primit brevetul de pilot de vânătoare și, în același an, a fost trecut pe renumitul avion Messerschmidt 109 E.

La 22 iunie 1941, când generalul Ion Antonescu a dat istoricul ordin „Ostași, vă ordon, treceți Prutul!”, a executat, cu Grupul 7 Vânătoare, prima misiune de protecție a avioanelor de bombardament.

În toamna aceluiași an a fost distins cu Ordinul „Virtutea Aeronautică”. Avea doar 25 de ani!

Îndeplinește numeroase misiuni de luptă la Odesa și pe Frontul Stalingradului, fiind decorat cu „Crucea de Fier” clasa I, ordinul fiind semnat de mareșalul Göring.

La 20 decembrie 1943, „Pentru curajul,

energia și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă în cele 110 misiuni la inamic, realizând 11 victorii sigure” – așa cum se arată în Decretul semnat de regele Mihai – este distins cu cea mai înaltă decorație de război, Ordinul „Mihai Viteazul”.

În anul 1995 este declarat Cetățean de Onoare al municipiului București.

Este membru fondator și președinte al Ligii Aeriene Române.

General maior în retragere Constantin Nicolescu



Al nouălea fecior din cei unsprezece ai lui Ioan și Dumitra Nicolescu, țărani din Balaci, județul Ialomița, a venit pe lume la 17 mai 1917.

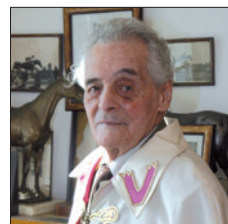
La absolvirea Școlii Militare de Ofițeri de Infanterie, în 1939, a fost avansat la gradul de sublocotenent și repartizat la Batalionul 6 Vânători de Munte Beiuș, unitate din Divizia 3 Munte, cu care a plecat pe Frontul de Est, în calitate de comandant de companie. În aprigele lupte din Caucaz, după ce a produs inamicului

pierderi grele, distrugând cazemate și alte obiective importante, ajungând în situația de a fi încercuit, a reușit să înșele vigilența adversarului și să se strecoare, cu efectivul complet, spre trupele proprii. Asta după ce au rezistat pe poziție trei zile, fără hrană și fără apă. În timpul acțiunilor de cercetare pe schiuri, în asprele ierni din Rusia, a reușit să captureze militari inamici de la care a obținut informații prețioase pentru luarea hotărârilor de luptă.

Pe 12 ianuarie 1943, a respins un atac prin surprindere, dezlănțuind cu tot armamentul din dotare un foc necruțător asupra inamicului, care a pierdut 50 de luptători, armament și muniție de toate categoriile și calibrele.

Ordinul „Mihai Viteazul” i-a fost înmănat personal, pe front, de către ministrul de război, generalul Constantin Pantazi.

General maior în retragere Nicolae Sebastian



Născut la 2 noiembrie 1914. Absolvent al Liceului militar Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu (1932) și al Școlii de Ofițeri de Cavalerie (1935). Și-a perfecționat studiile la Școala de Aplicație de Cavalerie. Participă pe front cu Regimentul 9 Roșiori. Este distins cu Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a „pentru eroismul, devotamentul și spiritul de jertfă de care a dat dovadă pe câmpul de luptă, în special la atacul cotei 20,2, cheia apărării portului Temriuk.” „În noaptea de 21 spre 22 august 1942 - se arată în Înaltul Decret Regal –, căzând comandantul liniei de luptă și toți ofițerii Escadronului 2, luptătorii rămași singuri încep a se clătina ca moral și a se replea. În această situație, luând comanda liniei de luptă, reușește prin curajul și exemplul său să redreseze moralul luptătorilor și să facă față pe timpul nopții la șase contraatacuri inamice.”

General maior în retragere Ioan Petria



Născut la 14 august 1916, în localitatea Cernavodă. A absolvit Școala de Ofițeri de Infanterie de rezervă din Făgăraș, în 1940, fiind mobilizat un an mai târziu la Regimentul 2 Grăniceri, compania armament.

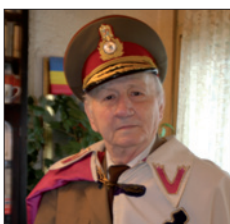
Pe front a participat cu Batalionul 2 Vânători de Munte. S-a remarcat ca un brav și iscusit comandant de subunitate de aruncătoare de mine și de tunuri anticar în bătăliile din Crimeea, Caucaz și Sevastopol.

Numit comandant de companie de cercetare, din august 1944 până la sfârșitul războiului, s-a distins în luptele de la Vâlcele, Sfântu Gheorghe, Miercurea Nirajului, Mureș, Panet și Band, unde subunitatea sa a executat numeroase misiuni de cercetare prin luptă și a distrus obiective importante ale inamicului, capturând tehnică de luptă, prizonieri.

Pentru „bravura și destoinicia cu care și-a condus compania de cercetare în luptele pentru cucerirea satului Vâlcele”, a fost distins cu Ordinul „Mihai Viteazul”.

Este Cetățean de Onoare al municipiului Târgoviște.

General maior în retragere Emil Grădinescu



Locuitorii comunei Deleni, din județul Vaslui – și nu numai ei – se mândresc cu seniorul lor, Emil Grădinescu. Absolvent al Liceului Militar

din Iași și al Școlii Militare de Ofițeri de Cavalerie (1944), a fost încadrat în Regimentul 2 Călărași „General David Praporgescu”, cu care a participat în cumplitele lupte din toamna anului 1944, din Podișul Transilvaniei, pe Mureș, în zonele Iernut, Bogata, Oarba de Mureș.

În calitate de comandant de escadron, s-a distins prin curaj, spirit de organizare și coordonare a plutoanelor, cu deosebire în aprigele confruntări duse la Borzova, pe teritoriul Cehoslovaciei. În ziua de 13 februarie a fost rănit, dar a refuzat să fie evacuat, rămânând la comanda subunității, în mijlocul călăreților săi, până la încheierea războiului.

Pentru faptele sale de excepție în confruntarea directă cu inamicul, a fost decorat, la 4 august 1945, cu Ordinul „Mihai Viteazul” pentru – așa cum se arată în motivația documentului – „zelul și abnegația de care a dat dovadă în luptele susținute de regiment din regiunea Borzova.”

În anul 1995, Consiliul Local al Municipiului București i-a înmănat titlul de Cetățean de Onoare al Bucureștiului.

General maior în retragere Ciprian Marin



S-a născut la 21 decembrie 1912, la Craiova. Șeful promoției 1932 a Liceului Militar din Craiova. Absolvent al Școlii de Ofițeri de Artilerie, cu gradul de sublocotenent, este repartizat la 1 iulie 1935 la Regimentul 26 Artilerie din Slatina. Absolvent al Școlii de Aplicație a Artileriei (1936).

Participă la Campania din Est din prima zi de război, luptând pentru eliberarea Basarabiei și dincolo de Nistru.

În ziua de 2 octombrie 1941, în zona orașului Odesa, s-a distins într-o aprigă luptă contra tancurilor și infanteriei inamicului, puternic susținute de bombardamente de

aviație. Comandant al Bateriei a 3-a, din Divizionul 1 Tunuri, Regimentul 54 Artilerie, trimis în sprijinul Diviziei 1 grăniceri, a reușit să scoată din luptă importante forțe inamice.

Distins cu Ordinul „Mihai Viteazul” pentru „bravura și spiritul de sacrificiu cu care a condus focul bateriei a III-a”. În luptele de la Cotul Donului și în zona Mării de Azov avea să fie decorat și cu alte înalte ordine de război.

Este Cetățean de Onoare al municipiului Craiova.

General maior în retragere Ion Pascale



La 1 aprilie 2010 a împlinit 95 de ani. Este din comuna Scărișoarea, județul Constanța. A absolvit Școala de Ofițeri de Cavalerie din Târgoviște, promoția 1938, fiind repartizat la Regimentul 6 Roșiori Purta. A intrat în război chiar din prima zi, participând la eliberarea Basarabiei. După forțarea Nistrului, a trecut la urmărirea inamicului spre Bug, între Bug și Nipru, continuând ofensiva în sudul Ucrainei, prin Câmpia Mării Negre, în Peninsula Crimeea. Aici, după cum consemnează talentatul și tenacele ziarist militar, colonelul în retragere Traian Bucurenciu – care în anul 2007 a realizat pentru Observatorul Militar pagini speciale despre supraviețuitorii acestui ordin – într-o acțiune temerară, care îi pune în valoare spiritul organizatoric, inițiativa și tăria de caracter, tânărul ofițer a reușit să deçoace încercările inamicului de a încercui și a lichida forțele Detașamentului „Colonel Radu Korne”, din care făcea parte, capturând o subunitate de artilerie sovietică, distrugând apoi o baterie de coastă. Pentru această bravură a fost înnobilit cu Ordinul „Mihai Viteazul”.

Este Cetățean de Onoare al municipiului Brăila. ■

Într-o zi a anului 2010, timpul s-a rupt din trupul lui și s-a risipit într-o ultimă suflare. În acel moment, generalul Teodor Halic a fost mutat în cealaltă dimensiune, printre strămoșii familiei și ai acestui neam pe care Dumnezeu îl tot încearcă și care începe să rădă, în loc să învețe ceva.

Venerabilul general se plimbă liniștit pe aleile de dincolo, poate cu boabe de tămăie și atinge cu pelerina lui albă, brodată cu semnul crucii, capetele zburlite ale îngerilor rebeli.

Șeful Cavalerilor Ordinului "Mihai Viteazul" e mutat în altă garnizoană, unde îi adună în jurul său pe cei plecați înaintea lui și își privește sub razele reci ale lunii degetele mâinilor în numărul cărora încap cei rămași.

Generalul a traversat lumea timp de 90 de ani, într-o vreme cu sușuri și coborâșuri abrupt pentru neamul său și al nostru deopotrivă.

S-a născut când România Mare abia se coagula după Primul Război Mondial, plină de speranță și încrezătoare în viitorul ei. Un viitor însă ce avea să fie tulburat grav de cea de-a doua conflagrație mondială care l-a prins pe tânărul Halic în vârtoarea tulburătoare în care moartea și viața se amestecau confuz în mașinăria frontului.

Tânăr ofițer, el a plecat unde l-a trimis Țara, convins că menirea lui, mai presus de orice calculi, este s-o apere, împreună cu tovarășii lui de arme. Viața lui conta doar în măsura în care putea fi de folos țării.

La vreme de pace, mai ales în zilele de acum, frazele acestea par lipsite de conținut. Dar când ești în situația critică a câmpului de luptă, ele capătă o realitate material, deși soldații nu le rostesc. Sunt în adâncul lor, încrustate pe o genă anume, care-i face să riște până la nebunie și să învingă dacă au inteligență, credință și noroc.

Teodor Halic a comandat în război mai multe subunități de cercetare, calitate în care a condus mai multe acțiuni în adâncimea teritoriului inamic. A îndrăznit să intre cu ai lui printre adversari, să-i surprindă și să-i deruteze, să-i ia cu el sau să-i anihileze, reușind astfel să determine soarta luptelor următoare ale unității și marii unități din care făcea parte.

Acțiunile lui au o încărcătură ciudată, un amestec de îndrăzneală sacrificială și stare de grație, ce l-au ajutat să învingă și să scape întreg dintre morți.

Ordinul "Mihai Viteazul", acordat de Rege, șeful supreme al oștirii, este o distincție supremă prin care i se recunoștea bravura. Pelerina Ordinului "Mihai Viteazul" purtată de cavaleri ne amintea celor ce-i priveam, militari ori civili, că ei sunt voievozii curajului și modele spre care ar trebui să aspirăm.

Dar, recunoștința la noi e scurtă și dușmăniile ideologice omoară valorile veritabile în încercarea detestabilă de a omori propria noastră istorie.



Vremea tristă a renegării l-a obligat pe el și pe ceilalți să-și ignore Gloria și să-și împăturească pelerine albă, să-și ascundă medalia de ochii vigilenți ai delatorilor. Aproape nimeni nu mai credea că roata istoriei își poate schimba direcția. Dar s-a întâmplat, când mizeria a explodat și clasa politică a sărit în aer. Atunci oamenii au crezut că timpul intră în normal și cireșii adormiți aproape o jumătate de veac vor înflori și răde în grădina Maicii Domnului.

Revoluția din 1989 a reînviat toate speranțele, toate posibilitățile. Mai ales a eliberat gândul de inhibiții și a lăsat să adie benefic vântul libertății. Teodor Halic și-a scos pelerine din ascunziș. Era întregă, deși bătrână și nepurtată. Era vremea să fie văzută din nou, chiar dacă generațiile tinere și neștiutoare credeau că este un semn Masonic. El a inițiat înființarea Asociației Cavalerilor Ordinului "Mihai Viteazul" și i-a scos pe cavaleri la evenimentele publice.

L-am cunoscut pe venerabilul veteran și mă simțeam atașat de el moral și sentimental. Vorbeam despre el adesea cu fiul său, și el ofițer active o vreme, acum profesor universitar, și-l numeam cu un soi de candoare filială Marele Ștrumf.

Mă privea calm și blajin, când ne întâlneam și dacă n-ar fi fost în uniform sau cu pelerină, nu l-ai fi bănuțit că a fost tânărul îndrăzneț de altădată. Dar aparențele înșală. Și da, și nu!

Pe cât de activ și plin de inițiativă fusese pe front, pe atât de dependent de familie devenise cu timpul. Doamna lui avea grijă

IN MEMORIAM

Mutarea Cavalerului

de el și de toate ale casei. Când ea a plecat pe neașteptate din lumea asta, s-a pomenit neajutorat, derutat, mai ales că și vârsta își spunea cuvântul. "Ce-o să facem noi acum?" mi-a spus la cimitir, împuținat de tristețe și speriat de perspectiva singurătății și neputinței. Dar n-a fost așa. Bogdan, excelențul său fiu, l-a luat în grijă, inversând rolurile. Îl trata ca pe un copil. Îi gătea, îl spăla, îi călca pelerina și-l trimitea printre camarazi, să-și rememorizeze luptele, să-și evalueze posibilitățile într-o realitate nouă și să-și retrăiască viața. A făcut-o cu prisosință, fiind până aproape de sfârșit unul dintre cei mai activi veterani de război.

Până într-o zi, când și-a pus pelerine pe umeri și a plecat pentru totdeauna. Spiritul lui se înălța alb și suveran să-i pună pelerina de glorie pe brațele crucii. ■

General de Brigadă (r) Grigore BUCIU

Ultimul veteran al Războiului de Reîntregire a Neamului Românesc, 1916-1919

Anul 1999. Moare Dumitrașcu Lăcătușu, ultimul veteran al Primului Război Mondial.

Născut în anul 1891, în comuna Piscu, județul Covurlui (azi, județul Galați), a urmat școala primară și cursurile seminarului teologic din Galați până în 1912, când a fost încorporat în Regimentul 11 Siret, unitate cu care a participat, din iunie 1913, la războiul balcanic. A fost decorat cu medalia „Trecerea Dunării”. La terminarea stagiului militar, în 1914, a fost concentrat. În 1916 a luat parte la luptele de la Târgu Jiu și Șelimbăr; după retragerea în Moldova, a luptat la Oituz și Mărășești. A fost avansat la gradul de sergent t.r. și decorat cu medaliile Virtutea Militară, Meritul Sanitar, Crucea Regina Maria și Crucea Comemorativă a Primului Război Mondial cu baretele Mărăști, Mărășești, Oituz. După încetarea ostilităților, ajunge secretarul particular al mareșalului Averescu, la îndemnul căruia se decide să rămână pe pământul Basarabiei, unde să-și întemeieze o familie.

În 1939, la izbucnirea războiului, pretorul Dumitrașcu Lăcătușu, mobilizat, ia parte la luptele armatei române până

la căderea Odesei; după această dată își reia vechiul serviciu în administrația provinciei proaspăt revenită la patria-mamă. A cunoscut calvarul celor două refugii (1940 și 1944), peregrinând cu familia prin țară: Brăila, Bacău, Deva, Târgu Mureș, Câmpulung Muscel. La pensionare s-a stabilit definitiv în București (1953).

Deși nu a fost militar de carieră, a înregistrat un record semnificativ: a fost veteran a trei războaie (războiul balcanic și cele două războaie mondiale). În anul 1991, la vârsta de 100 de ani, a fost avansat

onorific la gradul de locotenent și distins cu titlul de Cetățean de Onoare al Bucureștiului.

A murit la 13 august 1999, la vârsta de 108 ani și șapte luni, fiind declarat, la acea dată, de către Institutul de Istorie a Primului Război Mondial, aflat în componența Ministerului Apărării din Franța, drept cel mai vârstnic supraviețuitor din lume al mării conflagrații din anii 1914-1918. Rămășițele sale pământești se află în Cimitirul Ghencea Militar, lângă cele ale generalului Victor Siminel. ■



Dumitrașcu Lăcătușu (în mijloc, în primul rând), la împlinirea vârstei de 100 de ani, înconjurat de veteran de război, ziaristi militari și de familie.

Ultimul veteran al Războiului din 1877-1878

Anul 1957. La 80 de ani de la încheierea Războiului de Independență din 1877-1878, moare **plutonierul Gheorghe Maftei**. A avea vârsta de 104 ani! Ziarul armatei, „Apărarea patriei”, consemna: *S-a stins ultimul din glorioșii lui 1877. Amintirea lui și a tuturor celor ce au cunoscut victoria drapelului românesc la Grivița va însoți mereu pe apărătorul țării noastre. Iar pe cel din urmă drum al său, primește din partea acestora salutul ostășesc cuvenit înaintașilor eroi.* ■

Printre eroii supraviețuitori ai celui de-al Doilea Război Mondial, invalizii și marii mutilați de război, nedreptățiți de soartă, dar și de societate, și-au pus mari speranțe în schimbările radicale determinate de Revoluția română din 1989.

Ca urmare, în 1990, prin Hotărârea Tribunalului sectorului 1 București, din inițiativa unui grup de invalizi, s-a reînființat Asociația Invalizilor și Văduvelor de Război din România, care reprezenta la timpul respectiv 270 000 de invalizi de diferite grade de invaliditate și aproape 180 000 de văduve de război – ai căror soți au pierit în vâltoarea războiului, aflați pe întregul cuprins al țării.

Drepturile, reglementate prin Legea 794 din 1941, au fost încălcate sistematic, pensiile au fost ciuntite și anulate în cei 45 de ani de vechiul regim. Se impunea de urgență o acțiune hotărâtă și energică reparatorie.

Numărările apeluri, însoțite de audiență la factorii de decizie ai statului, sprijinul primit de la A.N.V.R., M.Ap.N. și Ministerul Muncii au dus la apariția H.G. din 1991 prin care se stabilesc concret și diferențiat pensiile invalizilor de război pe cele trei grade de invaliditate și ale văduvelor de război. Indemnizațiile și sporurile au fost incluse în Legea 49/1991, odată cu cele ale veteranilor de război.

După refacerea și completarea dosarelor de invaliditate, invalizii de război au fost incluși în două grade de invaliditate, pe lângă marii mutilați (adică cei din gradul 3 au fost incluși la gradul 2), iar prin Legea 49/1999 s-au restabilit pe criterii clare pensiile I.O.V.R.

Pe parcurs ne-am convins că singuri nu vom realiza prea multe și că numai într-o unitate de acțiune cu A.N.V.R. și cu ocrotirea M.Ap.N. vom izbândi. Ca urmare, în iulie 1994, a apărut Legea 44 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război.

Invalizii de război

Pentru prima dată în istoria României s-au reglementat unele drepturi și facilități și invalizilor de război li s-a restabilit calitatea de veteran de război rămași cu handicap în urma rănilor căpătate în luptă, care merită toată considerația și respectul societății.

În anul 2004, Comitetul de conducere al Asociației Invalizilor și Văduvelor de Război a hotărât să se dizolve, cu recomandarea ca toți membrii săi, rămași tot mai puțini, să se înscrie în A.N.V.R.

Scăderea numărului invalizilor și văduvelor de război, datorită vârstei înaintate și sănătății precare, a făcut ca astăzi, după 20 de ani de la constituire, aceștia să mai reprezinte doar 3500 de

invalizi și 2700 de văduve de război.

Problemele cu care se confruntă acești bătrâni eroi sunt cele ale tuturor veteranilor de război: lipsa medicamentelor, a protezelor, tratamentul superficial, neajunsuri la asigurarea biletelor la stațiuni de odihnă și tratament, neajunsuri în asigurarea gratuității pe transportul auto județean.

Ca membru al Biroului Executiv și al Consiliului Național al A.N.V.R., voi milita, alături de ceilalți camarazi, pentru depășirea acestora, pentru realizarea integrală a prevederilor legale ce ne privesc. ■

**General maior în retragere
Victor GOANȚĂ**



Invalizi români sosiți din lagărele austro-ungare. Martie 1918

Filialele ANVR

1. *Filiala A.N.V.R. ALBA – președinte: general bg. (r) Radu Ion*
2. *Filiala A.N.V.R. ARAD – președinte: general bg. (r) Rotaru Ilie*
3. *Filiala A.N.V.R. ARGEȘ – președinte: general bg. (r) Pintilie Gică*
4. *Filiala A.N.V.R. BACĂU – președinte: general bg. (r) Leonov Alexandru*
5. *Filiala A.N.V.R. BIHOR – președinte: general bg. (r) Roman Dumitru*
6. *Filiala A.N.V.R. BISTRIȚA NĂSĂUD – președinte: col. (r) (r) Birișiu Ion*
7. *Filiala A.N.V.R. BOTOȘANI – președinte: col. (r) Prăjinaru Gheorghe*
8. *Filiala A.N.V.R. BRAȘOV – președinte: general bg. (r) Vlaicu Mircea*
9. *Filiala A.N.V.R. BRĂILA – președinte: general bg. (r) Buzea Bartu*
10. *Filiala A.N.V.R. BUZĂU – președinte: general bg. (r) ing. Radu Dumitru*
11. *Filiala A.N.V.R. CARAȘ SEVERIN – președinte: col. (r) Junea Emil*
12. *Filiala A.N.V.R. CĂLĂRAȘI – președinte: general bg. (r) Onofrei Ioan*
13. *Filiala A.N.V.R. CLUJ – președinte: colonel (r) Mancaș Constantin*
14. *Filiala A.N.V.R. CONSTANȚA – președinte: general mr.a. (r) Constantin Gheorghe*
15. *Filiala A.N.V.R. COVASNA – președinte: col. (r) Grigorescu Ioachim*
16. *Filiala A.N.V.R. DÂMBOVIȚA – președinte: general bg. (r) Bădică Stan*
17. *Filiala A.N.V.R. DOLJ – președinte: general bg. (r) Popa Ionel*
18. *Filiala A.N.V.R. GALAȚI – președinte: aspirant (r) Turcu Stan*
19. *Filiala A.N.V.R. GIURGIU – președinte: general bg. (r) Netejoru Gheorghe*
20. *Filiala A.N.V.R. GORJ – președinte: general bg. (r) Ispas Constantin*
21. *Filiala A.N.V.R. HARGHITA – președinte: col. (r) Baltă Nicolae*
22. *Filiala A.N.V.R. HUNEDOARA – președinte: slt. (r) Homoștean George*
23. *Filiala A.N.V.R. IALOMIȚA – președinte: general bg. (r) David Costache*
24. *Filiala A.N.V.R. IAȘI – președinte: general bg. (r) Bucos Constantin*
25. *Filiala A.N.V.R. MARAMUREȘ – președinte: col. (r) Cacina Haralambie*
26. *Filiala A.N.V.R. MEHEDINȚI – președinte: lt. (r) Petcu Dumitru*
27. *Filiala A.N.V.R. MUREȘ – președinte: general mr. (r) Scriciu Ion*
28. *Filiala A.N.V.R. NEAMȚ – președinte: general mr. (r) Pruteanu Neculai*
29. *Filiala A.N.V.R. OLT – președinte: văduvă veteran de război Mazilu Zoica*
30. *Filiala A.N.V.R. PRAHOVA – președinte: general bg. (r) Răucea Gheorghe*
31. *Filiala A.N.V.R. SATU MARE – președinte: Codrean Nicolae*
32. *Filiala A.N.V.R. SĂLAJ – președinte: col. (r) Dreptate Teofil*
33. *Filiala A.N.V.R. SIBIU – președinte: col. (r) Morar Geratimus*
34. *Filiala A.N.V.R. SUCEAVA – președinte: general bg. (r) Badea Crăciun*
35. *Filiala A.N.V.R. TELEORMAN – președinte: col. (r) Androne Ilie*
36. *Filiala A.N.V.R. TIMIȘ – președinte: col. (r) Mărăcine Constantin*
37. *Filiala A.N.V.R. TULCEA – președinte: Contraamiral (r) Stoica Ioan*
38. *Filiala A.N.V.R. VASLUI – președinte: maior (r) Adam Vasile*
39. *Filiala A.N.V.R. VÂLCEA – președinte: Praporgescu Ioan*
40. *Filiala A.N.V.R. VRANCEA – președinte: general mr. (r) Zanfir Nicolae*
41. *Filiala A.N.V.R. ILFOV – președinte: cdr. (r) Popescu Ion*
42. *Filiala A.N.V.R. Sector 1 – președinte: general bg. (r) Bancea Nicolae*
43. *Filiala A.N.V.R. Sector 2 – președinte: general bg. (r) Tudora Alexandru*
44. *Filiala A.N.V.R. Sector 3 – președinte: general mr. (r) Stoleru Ilie*
45. *Filiala A.N.V.R. Sector 4 – președinte: general lt. (r) Didulescu Constantin*
46. *Filiala A.N.V.R. Sector 5 – președinte: general lt. (r) Pletos Dumitru*
47. *Filiala A.N.V.R. Sector 6 – președinte: general mr. (r) Epuran Nicolae*

Notă. În numărul viitor al revistei România Eroică vor fi prezentate toate filialele din teritoriu.

S.O.S. Monumentul Galata din Iași

A trecut mai bine de un an de când am lansat primul „S.O.S. Monumentul Galata”. Un an în care nu s-a întâmplat nimic. Cărțile, se pare, au fost făcute! Mai ales că au și parafa Justiției! O Justiție, desigur, oarbă!... Căci așa trebuie să fie Justiția! Astfel se încheie povestea profanării celei mai impunătoare opere comemorative de război a Iașului. Un act incalificabil, care arată că, în cele două decenii de „tranziție”, n-am învățat nimic despre ceea ce înseamnă democrație, libertate, civilizație. Dimpotrivă! Lăcomia, abuzul, complicitatea n-au avut limite, n-au avut frică de Lege și nici măcar de Dumnezeu.

Un individ oarecare a reușit să-și taie o halcă de teren din zona de protecție a Mausoleului Galata, pe care și-a ridicat – în disprețul legilor, al istoriei și al memoriei celor care s-au jertfit pe câmpul de luptă – o vilă și, culmea, nu i s-a întâmplat nimic!!! Ba, aș zice că doarme liniștit și mulțumit de sine, că a reușit, prin tot felul de tertipuri și hoții, să-și ridice casa în una din zonele cele mai scumpe ale Iașului, dar pe osemintele eroilor, sfidând, cu banii lui, nu numai locuitorii orașului, dar și istoria acestuia. Ce contează că pe prispa casei sale, noaptea, la lumina Lunii, se întind umbrele crucilor celor căzuți la datorie?

Dincolo de profanarea în sine, „Cazul Galata” este o palmă pe obrazul instituțiilor locale, plătite din bani publici să apere legea și interesele comunității.

Mausoleul Galata, așa cum arăta în anii interbelici



Povestea monumentului

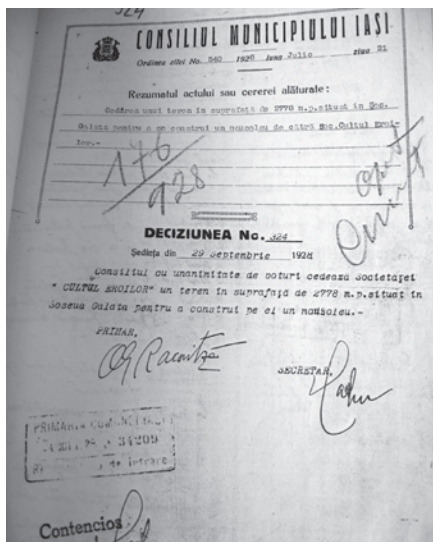
În acest an, Mausoleul Galata împlineste 80 de ani de existență. Se va fi gândit, oare, cineva să marcheze în vreun fel acest eveniment? La interesul pe care comunitatea locală îl acordă monumentelor Iașului, răspunsul vine singur: NU!

Istoria Monumentului Galata a început în anul 1928, când Societatea „Cultul Eroilor”, filiala Iași, a decis să ridice un mausoleu în care să fie depuse osemintele celor căzuți la datorie în Războiul de Întregire a Neamului Românesc, oseminte aflate în morminte risipite pe teritoriul a 15 comune ale județului. Trei personalități ale timpului – Pimen Georgescu, mitropolitul Moldovei, generalul Iacob Zadik, vicepreședintele Societății „Cultul Eroilor”, și

Osvald Racoviță, primarul Iașului – au ales locul pe care să se construiască mausoleul: dealul Galata, nu departe de mănăstirea cu același nume. În acea vreme, dealul Galata oferea o perspectivă minunată monumentului, acesta fiind vizibil din aproape toate zonele orașului.

La 29 septembrie 1928, Consiliul Municipal Iași, cu unanimitate de voturi, cedează Societății „Cultul Eroilor” o suprafață de 2.778 mp pentru construirea mausoleului. De asemenea, municipalitatea donează și o suprafață de teren de 4.400 mp – zona de protecție!!! – în care **era interzisă orice construcție privată care ar fi știrbit din caracterul solemn al ansamblului comemorativ.**

La realizarea monumentului au participat arhitectul Ioan Bălău (arhitectura și pictura murală interioară) și viitorul savant Henri Coandă (sculptura). Antrepriza lucrării a aparținut fraților Marconini. În mai puțin de doi ani, mausoleul este gata, fiind inaugurat în anul 1930. Astfel, orașul Iași se putea mândri, la acea vreme, cu unul dintre cele mai frumoase monumente închinat eroilor. O construcție din beton armat – în forma unui pătrat supraetajat în trei niveluri succesive – la baza căreia se află un cub cu latura de 20 m. Întregul ansamblu era format din mausoleul propriu-zis, unde erau depuse osemintele ofițerilor și subofițerilor căzuți pe câmpul de onoare; cimitirul, reprezentat prin 6 cruci mari și 600 de cruci mici, din ciment, fiecare reprezentând câte 10 eroi; cantonul paznicului monumentului; suprafața de protecție (4400 mp). Ani de-a rândul, Mausoleul a fost reperul principal al ceremoniilor militare și religioase organizate – sub egida Societății „Cultul



Copie după Decizia Consiliului municipal Iași, 1928

Mausoleul Galata, așa cum arată astăzi



Eroilor" (din 1940, Așezământul Național „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor) – întru cinstirea memoriei ostașilor căzuți la datorie.

În 1948, Așezământul Național „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor este desființat, iar ansamblul comemorativ Galata trece în administrarea Consiliului popular al municipiului Iași. Treptat, monumentul începe să intre în anonimat. Alte vremuri, alte obiceiuri, alți eroi...

O împrăștiere monumentală!...

Ultimul paznic al monumentului din dealul Galatei a fost Bălan Adam, decedat în 1983. Acesta nu a fost niciodată proprietar al cantonului și al terenului aferent monumentului. Nu există nici un document oficial (autenticat, legalizat) care să demonstreze contrariul. Cu toate acestea, un anume Baciuc Gheorghe susține, folosindu-se de un „act de vânzare-cumpărare” scris de mână, că ar fi cumpărat, încă din 1969, clădirea-canton!? Culmea, acest înscris – care se va dovedi că a fost falsificat – este luat în seamă de instanță, care, prin sentința

civilă nr. 23055/12.11.2002, definitivă și irevocabilă, admite acțiunea civilă (dosar nr. 17321/2001) și, în baza art. 1890 Cod civil, „constată că Baciuc Gheorghe a dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului situat în Iași, Șos. Galata nr. 61, compus din casă și teren în suprafață de 1200 mp prin uzucapiunea de 30 ani.” Și astfel, cetățeanul Baciuc Gheorghe ajunge – caz rar în istorie! – proprietarul unui loc sacru: Mausoleul Eroilor Galata din Iași!

Această hotărâre judecătorească – cu adevărat monumentală! – este adusă, de către Asociația Națională „Cultul Eroilor”, filiala județului Iași, la cunoștința organelor locale – Prefectură, Comisia Monumentelor Istorice, Primăria Iași. Totodată, ANCE, filiala Iași, solicită acțiunea de anulare a sentinței civile nr. 23055, din noiembrie 2002, a Judecătoria Iași, pe calea recursului extraordinar. În urma procesului (dosar nr. 16642/2005), instanța constată vinovăția lui Baciuc Gheorghe (fapta inculpatului constând în aceea că, folosind un înscris sub semnătură privată falsificat, a indus în eroare instanța de judecată) și îl condamnă la pedeapsa de un an închisoare, cu suspendare, pentru „săvârșirea infracțiunii de uz de fals prevăzută și pedepsită de dispoziția art. 291 Cod penal.” De asemenea, dispune anularea înscrisului intitulat „act de vânzare-cumpărare”, datat 18.08.1969.

...și o logică fără comentarii!

Recursul – solicitat de Baciuc Gheorghe – nu schimbă cu nimic problemele de

fond ale dosarului. Falsul este dovedit! Iată însă cum interpretează justiția acest fapt: „...Astfel, s-a stabilit că în anul 2001 învinuitul Baciuc Gheorghe a promovat la Judecătoria Iași o acțiune de constatare a dreptului de proprietate, ocazie cu care a prezentat un înscris sub semnătură privată din care reieșea că a cumpărat de la numitul Bălan Adam un teren cu o construcție în anul 1969 și l-a propus ca martor pe învinuitul Bălan Florin, care a confirmat acest aspect. Prin rechizitoriul cu nr. 3487/P/2005, Baciuc Gheorghe a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 291 C.p., constatându-se că înscrisul prezentat de el în fața instanței este fals, dar acest lucru nu înseamnă că tranzacția din anul 1969 nu a avut loc în realitate și implicit nici că învinuitul Bălan Florin ar fi declarat mincinos. Baciuc Gheorghe a susținut în mod constant că actul a fost întocmit de către Bălan Adam, însă acest aspect și realitatea tranzacției nu s-a putut stabili (sic!) întrucât Bălan Adam a decedat. În fața instanței, învinuitul Bălan Florin a declarat că știe că din anul 1969 Baciuc Gheorghe este proprietarul terenului, aspect pe care l-a susținut și în prezent.

Este posibil ca într-adevăr să fi fost întocmit un act la acea dată, acesta să fi fost pierdut și pentru a se putea constata dreptul de proprietate, învinuitul Baciuc Gheorghe să fi procedat la întocmirea în fals a unui nou înscris.”

Fără comentarii! Cu o asemenea logică nu te poți pune! Urmarea: chiar dacă falsul a fost demonstrat, tot hoțul i s-a dat dreptate!? Și astfel, după trei ani de procese, Asociația Națională „Cultul



Frescele capelei în pericol de degradare...

Eroilor”, filiala Iași, s-a văzut învinsă și obligată la plata cheltuielilor de judecată. Iar Judecătoria Iași s-a înscris cu un caz unic în istoria justiției române. Nici nu-i de mirare, când vezi că cei chemați să facă dreptate confundă – culmea, într-un document oficial! – Asociația Națională „Cultul Eroilor” cu Asociația Națională „Cultul Evreilor”!? Cum ar putea să existe în România o asociație **națională** „Cultul Evreilor”? Ori doamna Nica Andreea Oana, de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași, habar n-are pe ce lume trăiește, ori are ceva cu evreii din... Galata. Dragă doamnă NICA, cred că nu v-ar strica (la imagine) să mai puneți mâna, din când în când, și pe o carte



Numele eroilor, săpate în piatră, abia mai pot fi citite!

de istorie, și pe gramatica limbii române. Cât privește justiția pe care o promovați, ce să mai spun? NICA!

Trist este și faptul că însăși Primăria Municipiului Iași a rămas indiferentă față de acest caz incredibil de împroprietărire. Iată ce răspunde primarul Gheorghe Nichita la o adresă a ANCE, filiala Iași:

„Prin sentința civilă nr. 13055/2002 a Judecătoriei Iași instanța a constatat dreptul de proprietate al numitului Baci Gheorghe în temeiul uzucapiunii de lungă durată pentru terenul în suprafață de 1200 mp și casa de locuit situate în Iași, șos. Galata nr. 61. Din motivarea soluției dată (sic!) reiese că terenul proprietatea numitului Alexandroae Ioan a fost cumpărat prin act sub semnătură privată de Baci Gh. care l-a stăpânit neîntrerupt din anul 1959 (sic!).

Întrucât dvs. susțineți că terenul cu privire la care s-a constatat dreptul de proprietate numitului Baci Gheorghe ar fi domeniul public al municipiului Iași, conform legii

213/1998, ținem să precizăm că din actele înaintate de dvs. nu reiese că amplasamentul terenului ce a făcut obiectul donației este același cu terenul precizat în sentința civilă nr. 13055/2002.

Cu precizarea că vom reanaliza cererea dvs. în cazul în care ne veți înainta acte doveditoare, vă asigurăm de întreaga noastră considerație.”

După cum se poate constata din acest răspuns, primarul vorbește când de „cumpărare”, când de „donație”. Ca să nu mai spunem că și numărul sentinței civile și anul „cumpărării/donației” sunt greșite... Dar poate că la primărie asemenea amănunte contează mai puțin!

Din dosarul „cazului Galata”

◆ În registrul posesorilor pe municipiul Iași din anul 1977, la pag. 165, figurează Monumentul de Onoare al Eroilor (1916-1918), Galata, în administrarea Consiliului popular al municipiului Iași, cu suprafața de 0,4400 ha. (Oficiul de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol, Iași, adresa nr. 2075 din 18 iunie 1998).

◆ Terenul are forma din planul anexat închizând o suprafață de 2778 mp. Suntem de părere ca afară de acest teren municipiul să creeze o zonă de protecție a perspectivei mausoleului după cum se arată în plan, ea începând din șos. Galata până în pâraul Nicolina. (Procesul verbal din 16 iunie 1928)

◆ Acest teren este format din trei trupuri alăturate și are următoarele megieși:

Trupul I are forma triunghiulară și se mărginește: la Sud cu via Malcoci pe lungime de 35 m, la Nord-Vest cu șoseaua Galata pe lungime de 27 m și la Nord-Est cu imașul comunal pe lungime de 27,4 m. **Trupul II** are forma patrulateră și se mărginește: la Sud-Vest cu via Malcoci pe lungime de 17,6 m, la Vest cu trupul I pe lungime de 27 m, la Nord-Vest cu șoseaua Galata pe lungime de 54 m, la Est cu drumul spre fântână pe 5 m, tot la Est cu imașul comunal pe 58 m și la Nord cu imașul comunal pe 40 m. **Trupul III** este drumul spre fântână și se mărginește: la Nord cu imașul comunal pe lungime de 30 m, la Est tot cu imașul pe 5 m, la Sud tot cu imașul pe 30 m și la Vest cu trupul II pe lungime de 5 m. (Act de Donație al Primăriei Municipiului Iași, 1928).

◆ Monumentul Eroilor Galata a fost în evidența Asociației Naționale a Veteranilor de Război, filiala Iași, din 1990 până în 1993, când a fost preluat de Asociația Națională „Cultul Eroilor”, filiala județului Iași, care a fost înființată în baza Hotărârii Judecătorești nr. 664/1991.

◆ În 1992, Comisia Veteranilor de Război din Iași constată o gravă profanare a Monumentului și Cimitirului Eroilor Galata, o degradare a materialelor din dotarea Ansamblului comemorativ, unele fiind dispărute (Cartea de Aur; butelii de aragaz pentru flacăra eternă; drapele, candelă, precum și 474 de cruci din cele 600). Toate aceste lipsuri și degradări nu au putut fi justificate de cetățeanul Baci Gheorghe, care ocupa în acel moment cantonul paznicului, deși nu a fost angajat niciodată ca paznic al monumentului.

◆ În 1998, Asociația Națională Cultul Eroilor, cu sprijinul Asociației Veteranilor de Război, a refăcut pictura interioară a Cupolei Mausoleului. ■

M-am tot întrebat ce rost mai are să mai vorbim despre acest caz? Și totuși, el merită reluat, pentru că este un caz tipic vremurilor pe care le trăim. În cele două decenii de tranziție s-a furat în draci: s-au furat fabrici, s-a furat flota comercială, s-au devalizat bănci... Dar nu mi-aș fi închipuit vreodată că se vor fura și monumentele eroilor... Există „acte doveditoare”, așa cum ne cere primarul Nichita! Este timpul ca Oficiul Național pentru Cultul Eroilor – continuatorul prin lege al Așezământului Național „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor – să redeschidă cazul Galata pentru a demonstra care este adevărul. Poate că așa se va pune capăt hoțiilor și profanărilor monumentelor și cimitirelor eroilor. ■

Dumitru ROMAN

Incredibilul care doare până la refuz

Cei vii împotriva celor morți!

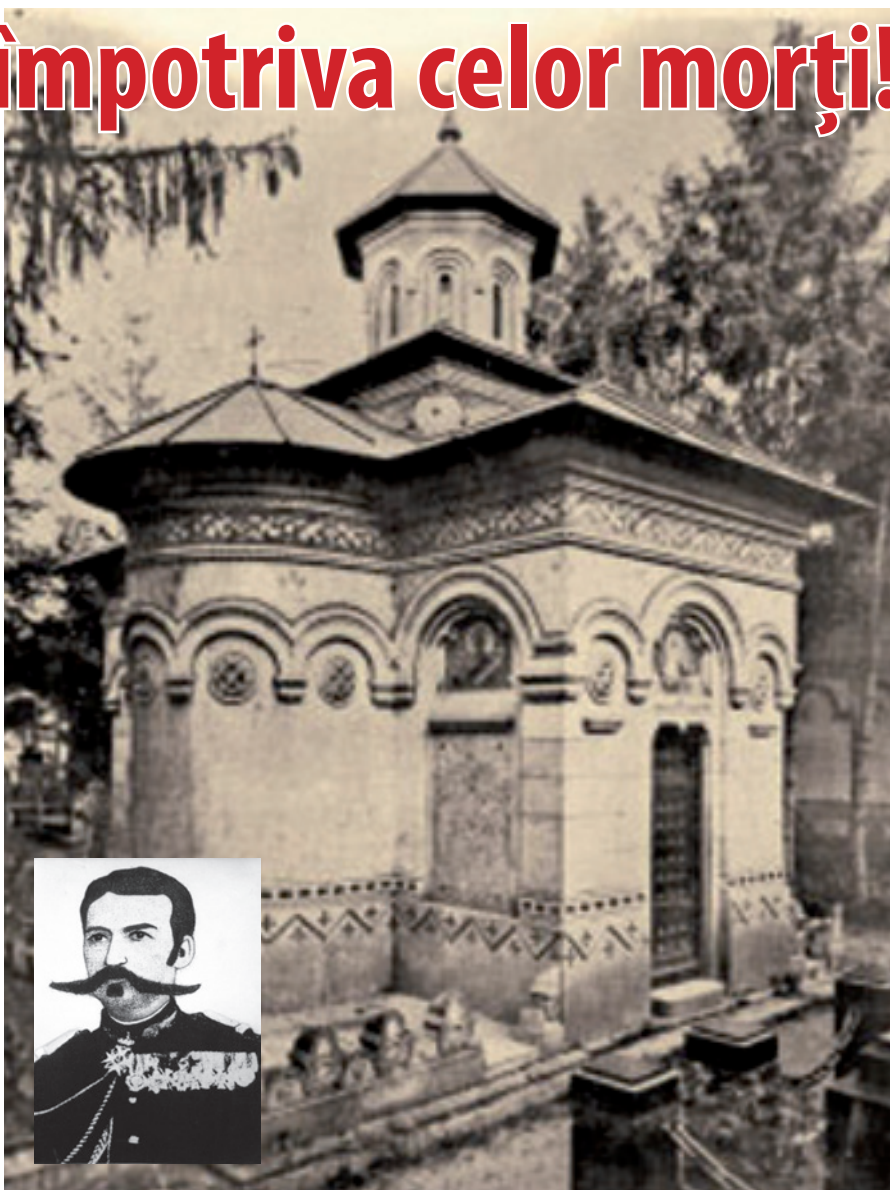
Este incredibilă această goană sălbatică după locuri de morminte în cimitire renumite, în coasta locurilor de veci ale marilor personalități ale istoriei sau chiar în cavourile lor.

Este tristă și inexplicabilă înverșunarea cu care cei vii, în micimea și tembelismul lor, sunt gata să se lege frate și cu dracul, ca să poată să-i dea la o parte pe cei morți, pentru a-și face loc ei și neamurile lor. Oamenii aceștia n-au nici credință, nici frică de Dumnezeu, nici rușine. În schimb, au bani! Banii îi fac, chipurile, puternicii zilei. Cu averile lor, de cele mai multe ori obținute prin furt, sunt gata – culmea nerușinării – să-l cumpere chiar și pe Dumnezeu!

Și mai trist este faptul că primii care cad victime lăcomiei acestor indivizi fără suflet sunt eroii. Lăsate în voia soartei, parcelele cu mormintele eroilor sunt scoase la mezat chiar de cei care administrează cimitirele. Firește, totul contra unor sume de bani sau a altor avantaje materiale.

În cei douăzeci de ani de tranziție, ne-au fost semnalate zeci de cazuri în care mormintele eroilor au fost, pur și simplu, desființate, iar în locul lor și-au instalat cavourile – adevărate cazemate!? – indivizi care n-au nici o legătură cu eroii sau cu istoria.

Cazul cel mai revoltător – diabolic, așa spune, prin grosolanția și mârlnia lui, s-a consumat în cea mai mare necropolă a Bucureștiului – Cimitirul Bellu –, „eroul” lui fiind nimeni altul decât vremelnicul primar al Sectorului 5, numitul Marian Vanghelie, renumit prin incultură și agramatism, și nicidecum prin vreo faptă demnă să rămână în istoria acestui neam. Oare ce-o fi fost în capul lui Vanghelie când l-a dat afară din cavoul de la Bellu pe generalul Iacob Lahovary? Oare va fi știind cine a fost generalul Iacob Lahovary și ce a însemnat el pentru istoria românilor?



Capela familiei Lahovary, așa cum arăta ea în 1920. În medalion: generalul Lahovary

Cazuri de profanări de morminte ne-au fost semnalate și la Iași. Colonelul (r) Ion Chiriță, vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor, filiala Iași, are o situație a parcelelor eroilor desființate abuziv: Cimitirul Sf. Vasile – 49 de eroi; Cimitirul Sf. Treime-Păcurari – 57 de eroi; Cimitirul Socola Deal – 106 eroi; Cimitirul Galata – o groapă comună cu un număr necunoscut de eroi; Cimitirul Spitalului Dr. Clulunet (Vila „Greierul”) – 22 de eroi. Spre meritul ei, conducerea

filialei A.N.C.E. Iași are evidența nominală a mormintelor desființate. Ce folos însă, când pe nimeni nu interesează aceste evidențe? În fața acestor barbarii, care amintesc de vremuri întunecate din istorie, ne întrebăm ce au făcut până în prezent primarii localităților, care, conform Legii nr. 379/2003, au obligația să se îngrijească de toate cimitirele eroilor și de operele comemorative de război?

Dumitru ROMAN

O scrisoare din Turnu Măgurele, de la locotenent-colonelul (r) Alexandru Popovici, ne avertizează despre starea în care se află patrimoniul istoric al acestui oraș de la Dunăre. Autorul este pe cât de concis, pe atât de exact în prezentarea realității:

● **Monumentul Eroilor Români** din campaniile 1913 și 1916-1919, aflat în Cimitirul municipal, este foarte bine conservat și îngrijit datorită administratorului Marius Dragodan, omul care merită toate laudele pentru modul cum înțelege să-și facă datoria.

● **Monumentul Eroilor Sovietici.** Este situat în același cimitir, pe partea stângă de la intrare. În decembrie 1989, niște exaltați și ignoranți (probabil de la Primărie) au dat jos placa originală și-au scris, în limba rusă și în limba română, următorul text: „Slavă eroilor Armatei Sovietice care au căzut în luptele în Marele Război pentru Eliberarea României în anii 1941-1945”. Inscripție aberantă! Din care se vede că autorii textului nu numai că nu au habar de istorie, dar își bat joc și de locuitorii orașului Turnu Măgurele. Să sperăm că municipalitatea va înlătura, cât de curând, această ineptie! În ce privește starea monumentului, el este bine îngrijit, datorită administratorului Marius Dragodan.

● **Statuia domnitorului Mircea cel Bătrân.** Ridicată în anul 1908, statuia a devenit, de-a lungul timpului, o adevărată emblemă a orașului. Din păcate, în anii din urmă, acest monument impozant a fost lăsat în voia soartei. Placa din bronz pe care era înscris numele domnitorului, dar și plăcile din marmură au fost furate. Măcinat de vreme, fără nume și fără stăpân, neîngrijit de nimeni, monumentul riscă să cadă într-o zi peste



trecătorii care, din întâmplare, vor fi prin preajmă. Probabil că asta se și așteaptă... Spre bucuria hoșilor. Și spre rușinea orașului...

● **Bustul generalului David Praporgescu,** erou al Războiului de Reîntregire a Neamului. Deși se află în fața Policlinicii orașului, pe unde trec zilnic zeci de oameni, monumentul arată deplorabil. Plăcile din bronz și cele din marmură albă și neagră au fost furate. Sufocat de gunoarie, prăfuit, scorjot, este de mirare că bustul din bronz a rezistat până acum!... Chiar așa: oare ce minune îl mai ține în picioare?

● **Statuia lui Tudorică Dorobanțu.** Într-un oraș atât de mic și atât de cochec, precum este Turnu Măgurele, m-aș fi așteptat ca și monumentele sale – de altfel, destul de puține – să-i dea strălucire și, mai ales, să-i glorifice trecutul. Ce păcat că noi, locuitorii acestei urbe, nu știm să ne respectăm istoria, eroii!... Oare câți dintre tinerii care își poartă pașii pe lângă statuia lui Tudorică Dorobanțu îi știu povestea? Oare câți s-au revoltat, văzând că placa din bronz cu numele eroului a fost furată? Pe cine interesează că monumentul se degradează de la o zi la alta?...

● **Monumentul Independenței.** Altădată mândrie a orașului, monumentul pare să fi ajuns, astăzi, un simplu reper pentru orientarea noilor veniți în această parte a lumii. Din păcate, așa cum arată astăzi, el nu prea mai face mândrie

Monumente în uitare



Este o creație a sculptorului italian Raffaello Romanelli, în anul 1907, reprezintă un dorobanț cu căciula puțin dată pe spate. Pe soclul monumentului se află două basoreliefuli, ilustrând scene de luptă și un vultur cu aripile desfăcute purtând în gheare un "hrisov" cu numele eroilor teleormăneni din războiul de independență. De o parte și de alta a monumentului se află două tunuri turcești capturate de ostași români la Plevna. În amintirea caporalului Tudorică Nicolae, căzut eroic în luptele din acest război, ostașul monumentului poartă numele popular "La Tudorică Dorobanțu"

orașului: plăci din marmură distruse sau furate; locul florilor a fost luat de buruieni; grupul statuar plin de praf și mucigai. O pată urâtă pe obrazul orașului. Păcat! ■

Locotenent-colonel (r) Alexandru POPOVICI



Monumentul amplasat la intrarea în parcul central al orașului comemorează Războiul de independență al României din 1877-1878. Este un monument realizat în anul 1985, în semicerc pe al cărui soclu, în partea centrală se înfățișează un grup statuar compus din trei soldați din cele trei arme: dorobanți, marină și grăniceri. În dreapta și în stânga grupului statuar se situează un soclu cu basoreliefuli din bronz care reprezintă victoria armatei române la Plevna.



A fost furat bustul din bronz al generalului Ion Culcer!

Colonelul în retragere Ion Gociu, din Târgu Jiu, ne scrie:

Din Cimitirul Eroilor din Târgu-Jiu, înființat după Primul Război Mondial, a fost furat bustul din bronz al generalului Culcer. Este o profanare și o mare rușine pentru municipiul nostru.

Am luat legătura cu primarul Florin Cârciușmaru și, din spusele dânsului, a reieșit: cimitirul respectiv nu este în administrarea primăriei; din acest motiv nu are pază organizată și nici personal de întreținere; lângă cimitir, la circa 50 m de statuia generalului Culcer, este un foșor de pază al unui obiectiv militar, care, pe timpul nopții, are în consemn și supravegherea Cimitirului Eroilor. Oare cum au reușit hoșii să fure acest bust de bronz, greu de sute de kilograme, fără ca santinela să nu vadă și să nu audă nimic?!

Sufletește sunt legat de acest cimitir, unde a fost înmormântat, „la grămadă”, și bunicul meu, militar, mort în spitalul din Târgu-Jiu, bolnav de tifos exantematic la sfârșitul războiului.

Ne-am adresat conducerii Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, care, prin adresa nr. 723/07.04.2010, ne-a dat următorul răspuns:

“Multumindu-vă pentru că ne-ați semnalat cazul sustragerii din cadrul Cimitirului Eroilor a Bustului generalului Ion CULCER, monument istoric, vă aducem la cunoștință faptul că Oficiul Național pentru Cultul Eroilor – organ de specialitate al administrației publice centrale, a întreprins deja demersurile necesare pentru reîntregirea ansamblului comemorativ.

În acest sens, au fost sesizate Instituția Prefectului județului Gorj și Primăria Municipiului Târgu-Jiu, organele abilitate – în conformitate cu prevederile legale – să ia măsurile necesare pentru buna administrare și protejare a acestei necropole de război.

Față de acestea, vă asigur că Oficiul urmărește rezolvarea cazului de sustragere a bustului generalului Ion CULCER în vederea readucerii monumentului la forma lui inițială și luării măsurilor ce se impun, pe viitor, pentru protejarea lui.”

Să sperăm că, în cele din urmă, hoșii vor fi prinși și bustul generalului va fi reinstalat acolo unde îi este locul.

■

D. ROMAN

De câțiva ani, Liga Navală Română se zbate să găsească fonduri financiare pentru restaurarea și transformarea canonierei *Locotenenat comandor EUGEN STIHI* în navă muzeu. Ar fi prima navă muzeu din țara noastră. O premieră pe care această navă simbol a Marinei Române o merită cu prisosință. De altfel, revista *România Eroică* a fost printre primele publicații care au salutat și au susținut cu căldură această inițiativă. Promitem să fim alături de Liga Navală Română și să venim, număr de număr, cu informații și date care să ne convingă și pe noi, românii, că împlinirea acestei idei este benefică nu numai pentru nava în sine, dar și pentru turismul românesc.

În cele ce urmează, aducem drept argument „impresiile americane” ale unui român, colonelul (r) ing. Nicolae Măruntelu, care a vizitat o asemenea navă-muzeu.

Cine și-ar fi închipuit vreodată că o navă de război poate avea și o altă destinație decât aceea strict militară? Bunăoară, a atracție turistică. Ei bine, așa ceva se întâmplă în America și poate nu numai acolo. Acești coloși din lemn și oțel au ajuns, prin ingeniozitatea întreprinzătorilor, un spațiu foarte bine valorificat din punct de vedere turistic. Astfel, câteva dintre navele de război care au fost scoase... la pensie au devenit puncte de atracție pentru turiști. Una dintre ele este celebrul **USS CONSTELLATION**, aflat în rada portului Inner Harbor Baltimore (statul Maryland). Zilnic, zeci de curioși urcă la bord pentru a vedea, pe viu, cum arată cabinele, armamentul și echipamentul marinarilor, dar și pentru a cunoaște istoria fascinantă a unei nave de război care a însoțit mai bine de un secol și jumătate istoria Americii.

USS CONSTELLATION este navă unicat în marina americană. Se spune că a supraviețuit tuturor vitregiilor istoriei grație mândriei americanilor. Și cum să nu fii mândru cu o asemenea navă și să faci tot ce poți pentru a o

ține în viață, întru fala generațiilor viitoare. Într-adevăr, vasul acesta, velier din US Navy, este piesă integrantă și fascinantă din istoria Americii. O istorie nu lipsită de pete întunecate, de barbarism și cruzime împinsă până dincolo de granițele sălbăticiiei. Așa cum a fost comerțul cu sclavi, de care, din câte mi-am dat seama, analizând gravurile vremii, USS CONSTELLATION nu a fost chiar străin. Dimpotrivă. Este adevărat că americanii luptau împotriva comerțului cu sclavi

au intrat în această afacere pe cât de profitabilă, pe atât de barbară.

Așadar, am urcat la bordul USS CONSTELLATION dornic să aflu cât mai multe despre o perioadă neagră din istoria omenirii. Întâmplător sau nu, nava-pensionar din portul Baltimore a fost părtașă la această istorie.

Înregistrat în categoria bricurilor, USS CONSTELLATION a fost al doilea vas de război al marinei americane care a purtat acest nume. Primul – o fregată –, lansat la apă în 1797,

Nava muzeu USS CONSTELLATION



practicat de spanioli, portughezi, francezi, dar aveau grijă, în același timp, să-și asigure propriile nevoi de forță de muncă.

Povestea comerțului cu sclavi pe continentul american a început pe la 1619, în Statul Virginia, unde câțiva englezi au adus și au vândut primii sclavi.

Marile puteri coloniale ale timpului (Anglia, Franța, Olanda, Portugalia, Spania) au avut cel mai mult de câștigat de pe seama comerțului cu sclavi din Africa. Au fost, însă, și țări mai mici, ca Danemarca și Suedia, care

avea să fie demontat în 1853, unele componente de lemn din corpul său fiind folosite la construcția bricului USS CONSTELLATION.

Lansat la apă la 26 august 1854, bricul a fost supranumit „Calul de curse yankeu”. Aventura acestei nave a început la 20 aprilie 1859, când Departamentul Marinei SUA i-a încredințat misiunea dificilă de lichidare a comerțului cu sclavi care se practica nestingherit între coasta vestică a Africii și America.*

USS CONSTELLATION a capturat trei dintre corăbiile care făceau comerț

cu sclavi: DELICIA (1859); CORA (1860) și TRITON (1861). La bordul COREI au fost găsiți 705 sclavi într-o stare de epuizare totală. Îngrijiți de personalul navei americane, aceștia aveau să fie debarcați și eliberați în Monrovia (Liberia). Pentru această ispravă, guvernul american i-a recompensat pe membrii echipajului de pe USS CONSTELLATION cu câte 25 de dolari pentru fiecare sclav eliberat. În cele 22 de luni, cât s-a aflat sub comanda lui William Inman, USS CONSTELLATION a pus în libertate 3754 de sclavi. Asta înseamnă că echipajul s-a procopsit cu suma de 93 850 de dolari!

După încheierea războiului, nava a participat la transportul exponatelor americane la Expoziția Internațională din Paris (1878) și din Columbia (1890). De asemenea, a venit în ajutorul Irlandei, amenințată de foamete (1880), debarcând cantități importante de alimente și medicamente. Din 1894 a primit însărcinarea de a se constitui în navă de antrenament pentru echipajele marinei americane, având baza în Newport, statul Rhode Island. Pe navă au fost instruiți peste 60.000 de recruți, care aveau să participe la Primul Război Mondial. În timpul celui de Al Doilea Război Mondial s-a constituit ca navă port-drapel a amiralului Ernest J. King și, ulterior, a viceamiralului Royal Ingersoll.

După 100 de ani de serviciu pe mare, la 15 august 1955 a fost scoasă definitiv din Registrele Marinei Militare

americane, fiind ultimul dintre vasele cu pânze care au participat la Războiul Civil. Deși, în momentul de față nu mai execută misiuni pe mare, nava este în perfectă stare. Ea a fost restaurată în 1999, operațiunea costând 9 milioane de dolari. De altfel, vasul și-a păstrat, în continuare, statutul de navă școală, aici fiind pregătiți viitorii marinari militari.

Pentru cunoscători, cred că nu sunt

lipsite de interes câteva amănunte tehnice: nava are un deplasament de 1400 tone, o lungime de 199 de picioare și un echipaj de 20 ofițeri și 265 de marinari. Este dotată cu 23 de tunuri. ■

*Guvernul american a declarat ilegal comerțul cu sclavi în anul 1808, cei găsiți vinovați fiind condamnați la moarte.



3

1. Puntea tunurilor
2. N. Mărunțelul la bordul navei
3. Echipajul în acțiune
4. Sala de mese a echipajului
5. Nava muzeu USS Constellation
6. Piesa de artilerie la bordul navei



4



5



2



6

Să vii, tăticule drag

Tăticule, îți scriu ca să nu vadă
Scrisoarea asta mama, ci numai eu;
Of! De-ai ști cum privesc soldații pe stradă
Ca să te văd, dar tu nu ești.
Să ne scrii, tăticule, când ai să vii!

De ziua ta pusesem flori pe masă,
Flori multe, ca-n toți anii, știi.
Dar tu lipseai, ce trist era în casă!
Și mă-ntrebam mereu:
Când ai să vii, tăticule? Vezi să ne scrii.

Ce n-ai luat, tăticule, cu tine
Le-a strâns mămica într-un sac, plângând
De ce plângea și se uita la mine
Și nu-mi spunea ce-avea în gând?
Tăticule, să vii curând!

Mi-a spus mămica azi, ca niciodată,
Că mâine dimineată, de cu zori,
Mergem la cimitir cu toții;
Să-mi spui, tu, tată, cui ducem noi, acolo, flori?
Să ne scrii, tăticule, când ai să vii!

Scrisă în anul 1942 de Floarea Stanciu, fetița unui ostaș român din comuna Căiuți, județul Bacău, plecat pe front.

Devizele românilor

Devize militare

Românii nu sunt, orice s-ar spune, un popor care să fi trăit după niște precepte morale intangibile. În lungul istoriei lor, rareori au fost călăuziți și au fost gata să moară pentru o idee, pentru o deviză. De aceea, nici nu vom găsi prea multe expresii cu adevărat celebre, dătătoare de energie și forță morală, care să fi însemnat ceva, la vremea lor, așa cum au fost la alte popoare ale Europei. Explicațiile pentru această sărăcie trebuie căutate, probabil, în însuși felul nostru de a fi, în psihologia acestui neam și, desigur, în cultura sa.

O deviză are menirea nu numai să individualizeze o instituție, o unitate militară, o armă etc., ci și să o călăuzească, să o mobilizeze pentru împlinirea unui ideal nobil.

Să începem cu mediul militar, armata fiind una dintre instituțiile care a cultivat, prin excelență, idealurile eroice și preceptele morale menite să fortifice forța combativă a luptătorilor.

Honor et Patria! Înscrisă pe drapelele tricolore ale armatei, înmănată de domnitorul Al. I. Cuza, la 1/13 septembrie 1862, în tabăra militară de la Cotroceni, această deviză se mai păstrează și astăzi în armata noastră. Cu deosebirea că, acum, nu mai este scrisă în latină, ci în limba română: Onoare și Patrie!

Pe aici nu se trece! Dintre toate cuvintele memorabile care au răsunat vreodată pe pământul românesc, deviza „Pe aici nu se trece!” s-a bucurat de cea mai mare popularitate. Născute pe câmpul de luptă al Mărășeștilor, aceste cuvinte au intrat în conștiința neamului românesc prin jertfa a peste 27 000 de români. Ele au fost lansate de generalul Eremia Grigorescu (1863-1919), comandantul Armatei 1 române, în momentul în care a trecut de pe frontul de la Oituz pe acela al Mărășeștilor (august 1917).

„Ofițerul de cavalerie trebuie să fie și călăreț și cavaler!” Cuvintele aparțin regelui Ferdinand și au fost adoptate ca deviză a Cavaleriei Române. Deviza a fost înscrisă pe frontispiciul clădirii comandamentului Școlii Speciale de Cavalerie din Târgoviște. Ea mai poate fi citită și astăzi, grație curajului generalului (r) Andrei Kemenici, care a refuzat să o distrugă, așa cum primise ordin, în anii regimului comunist, preferând să o acopere cu un strat subțire de mortar în speranța că va veni o zi în care... După decembrie 1989, inscripția a fost scoasă la lumină.

„Pentru Țară, pentru Glorie, pentru Drapel!” Inscripția de pe Poarta Regimentului „Argeș” nr. 4, din Pitești.

Acta non verba! *Fapte, nu vorbe!* Deviza actualului Batalion 72 Apărare NBC „Negru Vodă”, din Sighișoara.

Audaces et Devotio. Curaj și Sacrificiu. Deviza Inspectoratului General pentru Situații de Urgență din România.

Pro Patria et Ordine Iuris! Pentru Patrie și Ordinea de Drept! Deviza Ministerului Internelor și Reformei Administrative.

Labor omnia vincit improbus! Munca îndârjită învinge

orice! Cunoscuta deviză, aparținând poetului latin Vergiliu (70 î.Hr.-19 î.Hr.), a fost adoptată, după decembrie 1989, de Academia de Înalte Studii Militare, din București, devenită între timp Universitatea Națională de Apărare. Deviza este înscrisă și pe blazonul familiei domnitoare Ghica (Valahia).

Devize revoluționare

Virtus Romana Rediviva! Virtutea romană reînvie! Deviză înscrisă pe tricolorul românilor ardeleni, arborat la Adunarea Națională de la Blaj, din 26 aprilie 1848. În acel moment, tricolorul românilor ardeleni a fost cu benzile albastru, alb, roșu dispuse pe orizontală, deviza amintită fiind înscrisă cu litere auriu pe culoarea albă. Pe parcursul revoluției, toate drapelele românilor ardeleni vor înlocui albul cu galben.

În timpul revoluției din Țara Românească, Guvernul revoluționar, prin decretul nr. 1, din 14 iunie 1848, a hotărât ca drapelul țării să aibă "trei culori: albastru, galben și roșu", iar pe pânză să fie înscrise cuvintele "**Dreptate, Frăție**".

Dreptate și Frăție! A fost și deviza societății secrete „Frăția”, înființată în 1843 de către viitorii revoluționari pașoptiști Nicolae Bălcescu, Christian Tell, Ion Ghica și C.A. Rosetti.

Devize personale

Vitejia dreaptă să biruească! deviză înscrisă pe steagul lui Șerban Cantacuzino, domn al Țării Românești între anii 1678-1688. Steagul este din mătase, cu trei fâșii orizontale cusute cu ață galbenă, având o singură față. În mijloc se află chipul Mântuitorului Iisus Hristos, așezat pe tronul împărătesc, ținând cu o mână Sf. Evanghelie deschisă, sprijinită pe genunchi, pe care se află o inscripție, iar cu cealaltă binecuvântează. În dreapta Mântuitorului, sus, este scris în românește "Vitejia dreaptă să biruească", iar dedesubt sunt trei stele cu câte șase raze. Câmpul steagului este galben auriu, haina cu care este îmbrăcat Iisus Hristos are culoarea roșu aprins, iar veșmântul de deasupra – albastru-azur. Un exemplar al acestui steag se află la Muzeul Militar Național din București.

Totul pentru țară, nimic pentru mine! Este deviza sub care a domnit regele Carol I al României, rege al datoriei și al onoarei, despre care regina Maria spunea: „...Își stăpâna cu aceeași putere inima, ca și nervii și dorințele, lăsase în urma lui toate patimile, nu-l mânau nici o simpatie și nici o antipatie personală, era nepărtinitor, impersonal, prevăzător și credea în dreptul lui de a domni.” Pe lângă această deviză, casa regală avea înscrisă pe blazonul familiei deviza „Nihil Sine Deo!”

Prin noi înșine! Deviza Ordinului **Coroana României**, 1881, instituit de Carol I.

Patria și dreptul meu. Deviza orașului București. Înscrisă pe eșarfa tricoloră de pe stema orașului (stemă stabilită în 1921 de către Comisia consultativă de heraldică al cărei președinte era istoricul Dimitrie Onciul), deviza a fost utilizată pentru prima dată în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, consfințind legătura dintre libertatea individuală și statutul politic al țării.

Pro Fide et Patria! Deviza familiei savantului Bogdan Petriceicu Hașdeu.

Honor et Patria! Onoare și Patrie! Deviza familiei boierești Năsturel (Herescu), din Țara Românească.

Patria și Religia! Deviza faimoasei familii boierești Olănescu, din Țara Românească.

Virtus! Virtute! Deviza Văcăreștilor, mare familie de boieri din Țara Românească, din care face parte și celebrul lenăchiță Văcărescu.

Honneur toujours! Onoare întotdeauna! Deviza familiei Blaremborg, de origine flamandă, stabilită în Valahia la 1828.

Vom fi ce-am fost și mai mult decât atât! Celebră în zilele noastre, ca deviză a publicației "România Mare", această expresie s-a păstrat într-o scrisoare pe care Petru Rareș, domnitorul Moldovei, a trimis-o, în 1540, din Constantinopol, bunului său prieten, Toma Boldorffer din Bistrița. Fraza întreagă este următoarea: "Aici nu ne lipsește nimic și te rog pe d-ta să te sârguiești cu ce poți, să faci bine nevestei și copiilor cu hrană și cu alte cele, pentru care vei fi plătit, căci voi fi acela ce-am fost și încă mai mult decât atât!..."

Eu nu socot omul, ci dreptatea, nu lucrul, ci legea! Deviza domnitorului Vasile Lupu (1634-1653; 8 mai 1653-16 iulie 1653). Vechile cronici spun că domnitorul Moldovei era mare iubitor al dreptății și că își ținea divanul în fiecare zi, uneori chiar de două ori pe zi. Oricine se putea judeca împotriva oricui, chiar și împotriva rudelor lui Vodă. Gheorghe și Gavril, frații domnitorului după mamă, au stat trei zile la închisoare pentru o vină dovedită din pâra unui străin. "Eu nu socot omul, ci dreptatea, nu lucrul, ci legea – zicea Vasile Vodă. Nu-mi pasă de frate, de fiu sau de fiică, ci dreptatea este una și singură pentru toți. Dacă ar fi ca jumătate din Moldova să fie rea, să piară, numai să rămâie cea bună!" ■



Știați că?...

- În Biserica Domnească de la Curtea de Argeș se păstrează cel mai vechi portret de cavaler român echipat pentru luptă. Cavalerul poartă o cuirasă de piele, cu solzi metalici, lame de fier protectoare, prinse pe coapse și în față, o „coiffé de mailles a camail”, în jurul gâtului, și o cingătoare, lăsată pe șolduri, după moda vremii. Ca armament, are o spadă cu mânerul lung și garda în formă de cruce.

- În a sa „Istorie a fondării a orașului București” (1891), Dimitrie Papazoglu pomenște de niște soldați zugrăviți pe Turnul Colții, care purtau uniforme ale armatei suedeze. Picturile i-au intrigat pe turci, care au poruncit să fie șterse de pe zidurile turnului. Motivul? Evocau o armată străină, alta decât cea otomană.

- Prima unitate militară care a arborat drapelul tricolor românesc a fost compania a 5-a comandată de căpitanul Nicolae Pleșoianu? Evenimentul a avut loc la 9 iunie 1848, pe câmpia Regenerării de la Izlaz, când colonelul Christian Tell a înmănat soldaților companiei căpitanului Nicolae Pleșoianu al doilea steag tricolor sfințit de popa Șapcă. Primul steag, ținut de Ion Heliade Rădulescu în timpul ceremoniei, a fost încredințat poporului adunat la Izlaz.

- Cimitirul militar Pro Patria din București a fost înființat de autoritatea militară de ocupație, în 1918, și a fost dat în primire Primăriei Capitalei la evacuarea teritoriului de către trupele germane.

- Pe lângă nume de străzi pitorești, care amintesc de trecutul orașului, în Timișoara se află și 59 de străzi, piețe și locuri publice care eternizează memoria eroilor căzuți în Revoluția din Decembrie 1989. ■

Eroismul Goleștilor

Sub frumos săpată piatră de mormânt zac, la mânăstirea Vieroș, rămășițele pământești ale aceluia care a fost Albu Golescu.

Fiu al marelui clucer Radu Golescu (bun gospodar și destoinic luptător pe vremea domniilor lui Radu Paisie și a lui Pătrașcu-cel-bun), Albu Golescu, născut în anul 1551, luptă vitejește în bătălia de la Jiliștea (24 aprilie 1574), jertfindu-și viața spre a scăpa pe cea a domnului său Alexandru Voievod, nepot de fiu a lui Mihnea-cel-rău. În aceeași bătălie este rănit, pe când lupta cu destoinicie asemănătoare, fratele său Ivașcu, care ocupă, în urmă, multe dregătorii de seamă, până la săvârșirea sa din viață, în 1584.

Credincioși datoriei lor, slujbași destoinici, necruțători de sângele lor, se arată, prin ceața vremurilor, Goleștii de acum patru veacuri.

Urmașii lor luară necurmat parte, în vremurile de apoi, la gospodăria și la cârmuirea Țării Românești.



București. Monumentul Goleștilor.

La începutul veacului al XIX-lea, împrejurările se schimbaseră. Țările românești, stăpânite de vechilii greci ai Sultanului, decăzuseră. Cultura grecească constantinopolitană avea o puternică influență asupra clasei de sus, iar marea muțime de jos era lipsită de cele mai elementare cunoștințe. Nu mânuirea săbiei putea da, poporului român, în cele împrejurări, ceea de ce avea mai multă nevoie: lumina. Urmași de ai vechilor familii boierești pricepură această nouă cerință și se puseră pe lucru. În primele lor rânduri se găsiră și frații Dinicu și lordache Golescu, fii ai marelui ban Radu Golescu. Bărbați cuțli, inimoși,

Nicolae, fiu al lui Alexandru G. Golescu, fusesă născut în 1875. Înalt, subțire, brun, cu ochii negri, își făcuse studiile de inginerie la Paris și se afla în serviciul C.F.R. la Constanța. Toți acei cari l-au cunoscut îl arată ca un om fin, foarte cult, bun de inimă, tăcut, exteriorizând rar ceea ce simțea, și laudă discrețiunea sa. Mobilizat la un serviciu, a cerut, a stăruiț și nu s-a lăsat până ce a fost trimes pe front, la Regimentul 54 Infanterie. Porni imediat la acel corp de trupă, pe care-l găsi pe Băta Rătăcelului, între Mureș și munții Călimanului. Când se prezentă, comandantul regimentului vru să-l rețină ca specialist la comanda

Sângele apă nu s-a făcut

de general Radu ROSETTI

idealiști sinceri, stăpâniți de un călduros și practic patriotism, ei s-au pus în serviciul culturii neamului, prin publicări de cărți folositoare, prin creări de școli și prin înființarea – împreună cu alții – a societății literare.

Renașterea României, la a cărei începuturi au lucrat astfel cu destoinicie, găsește în fiii lor, crescuți cu îngrijire în dragostea de glia strămoșească și în credința către neam și către menirea sa, ostași credincioși. Frații Ștefan, Nicolae, Alexandru și Radu C. Golescu și vărul lor Alexandru G. Golescu (supranumit Arăpila) luptară cu dărzenie și cu credință, prin sfaturi, prin scris, prin cheltuirea fără preget a averii lor, pentru îndeplinirea celor trebuincioase ridicării neamului. De la 1848 și până-n 1881 nu a fost faptă de seamă în istoria României la care să nu fi fost părtaș un Golescu.

Apoi, atunci când, acum în urmă, Țara-și chemă din nou fiii la luptă grea pentru desăvârșirea, mult visată, a întregirii neamului, Goleștii răspunseră: prezent!

regimentului, însă fu silit să cedeze în fața refuzului, politico dar statornic, și a cererii hotărâte pe care o făcu locotenentul Neculai Golescu, de a fi întrebuițat pe front. Îi se dădu atunci comanda plutonului l-u, din compania l-a, iar mai pe urmă, îmbolnăvindu-se comandantul titular, i se încredințează comanda aceleiași companii. El împărtăși, cot la cot cu soldații săi, cu abnegație și cu seninătate, toate greutățile și toate primejdiile. După retragerea spre vechea graniță, compania lui Nicolae Golescu ocupă sectorul din apropierea muntelui Cipcheș, pe care-l apăra cu hotărâre în contra atacurilor necurmuate, de zi și noapte, ale dușmanilor superiori numericește. Predă, apoi, sectorul său – neatins – rușilor și pleacă cu regimentul în împrejurimile Bucureștilor. Aci dădu o nouă pildă de conștiinciozitate. Aflat la câțiva kilometri de ai săi, nu se mișcă dela unitatea sa spre a se conforma consemnului.

Dela București, regimentul fu

trimes în munții Argeșului, în regiunea Poenei Spinului. Compania lui Golescu era în linia I-a, pe marginea de jos a poenei. "Luptele erau în toi, scrie un camarad de-al lui Golescu, clocotea pădurea de sgomotul gloanțelor, cădeau arborii frânți din rădăcină de ploaia de proiectile de mari calibre, pe cari ni le trimeteau din deal dușmanii. La un moment dat, se făcu puțină liniște. Golescu, conștiincios cum era, se duce în primele linii ale tranșelor, ca să mai îmbărbăteze soldații lui iubiți. Inamicul de vis a vis îi urmărește silueta în timpul mișcării prin tranșee și un glonț îl răpune la pământ. Ordonanța sa, credinciosul Onofrei, a povestit în urmă că spusese șefului său să-și înlocuiască chipiul printr-o capelă de soldat (cum era ordin dealtfel), dar Golescu a răspuns: "ce-o fi să fie!". A fost înmormântat în cimitirul bisericii din Sălătruc.

Dimitrie, fratele mai mic a lui Neculai, născut în 1877, își făcuse studiile tot la Paris. Înalt, oacheș, dar șubred de sănătate, fusese dispensat de serviciul militar. Cult, interesându-se îndeosebi de artă și de literatură, mai puțin tăcut ca fratele său, exteriorizând mai ușor, având un haz liniștit, modest; a fost magistrat.

Soldat voluntar în 1913, a luat parte la expediția din Bulgaria, cu regimentul 70 infanterie, dar nu într-un stat major sau în automobil, cu atâți soldați amatori în acea expediție, ci pe jos, la cot cu soldații, a căror greutate le-a împărțit fără șovăire.

Din nou soldat voluntar, în același regiment, în 1916 a făcut parte din grupa I-a, a companiei I-a.

În ziua de 2 septembrie 1916, batalionul I-u, din care este însărcinat să facă o recunoaștere ofensivă la Cocargea. Soldatul Dimitrie Golescu, deși putea să se cruțe, ia loc în linia I-a, care ocupă creasta unei înălțimi, la nord de Enigea, creastă de pe care Bulgarii își retrag avanposturile. Pe la ora 17 se dă ordin batalionului a se retrage pe poziția de pe care plecase. În retragere, batalionul este urmărit de Bulgari, cari cauzează pierderi



Busturile de la Monumentul Goleștilor din București.



serioase alor noștri. Retragerea se face dela o vreme cam dezordonat. Golescu se oprește. A doua zi trupul său a fost găsit de brancardierul Bidirigă; era străpuns de gloanțe și avea gâtul împuns de baionete. A fost înmormântat în curtea bisericii de la Cocargea; acolo a zăcut "sub o cruce modestă, nu un om – ci o virtute, un

simbol, o speranță pentru Patria care are asemenea fi", scris-a un tovarăș de arme a lui Dumitru Golescu.

Cu liniște, fără ifos, dar cu hotărâre, căzut-au frații Neculae și Dumitru Golescu, cu fața la dușman. Ei odihnesc, azi, alături unul de altul, în cimitirul Bellu.

Sângele apă nu s-a făcut! ■

Sculptorul Dumitru Mățăuanu



S-a născut la 16 aprilie 1888, în Câmpulung-Muscel, în familia lui Toma și Maria Mățăuanu, originari din Mățău, sat aflat la circa 5 km sud-est de oraș.

Rămas orfan de tată, la vârsta de 10 ani, Dumitru urmează școala primară și gimnaziul în Câmpulung-Muscel, unde este remarcat de profesorul de desen și sculptorul D. D. Mirea, care îl îndrumă în arta modelajului. Sfătuit de profesorul Mirea, se înscrie la Școala de Belle-Arte din București (1904-1909), fiind elevul sculptorului Dimitrie Paciurea. În acești ani este medaliat de 14 ori și trimis cu o bursă (acordată de Societatea femeilor Române, prin Sofia Andreescu, președinte, și Elena Al. Mușatescu, secretară) la Paris, la Școala Națională Specială de Beaux-Arts, secția sculptură, unde a reușit al șaselea din 300 de concurenți.

În cei patru ani petrecuți la Paris este studentul sculptorului Antoniu Mercie și al lui Ernest Henri Dubois, în atelierul căruia a învățat – după cum mărturisește într-un interviu apărut în săptămânalul "Clipa", în 7 noiembrie 1926 – "a monta statui de proporții mari în cinci metode speciale."

Când s-a înapoiat în țară, în 1913, avea 25 de ani. După opt ani de studii universitare de sculptură (1905-1913), este un artist format, dornic de afirmare. Numit profesor de sculptură la Școala de Belle-Arte din București, își deschide un atelier în strada Griviței nr. 22, care va deveni în scurt timp "o adevărată școală a sculpturii acelor ani". (Ion I. Șucu ș.a., *Comuna Mioarele. Monografie*, Editura Litera, București, 1976). Expune în fiecare an, fie la Expoziția oficială a artiștilor în viață (1916), unde se face remarcat pentru protretistica sa (busturi, reliefuri).

În anii Războiului pentru Întregirea Neamului Românesc (1916-1919) este mobilizat pe lângă Marele Cartier General al Armatei, alături de alți artiști (sculptorul Ion Jalea, pictorul D. Stoica etc.) și trimis pe front, printre ofițeri și soldați, unde face

numeroase schițe și crochiuri. Simțămintele trăite pe front, uneori chiar sub iureșul gloanțelor, alături de soldații-țărani, se vor revărsa în lucrările sale monumentale, cele mai multe de for public, realizate în ultimul deceniu de viață (1919-1929), după demobilizarea Armatei la 1 aprilie 1921.

În 1918 participă la concursul pentru Monumentul Eroilor Ceferiști din anii 1916-1919. Macheta pe care o propune este expusă la Expoziția de la Ateneul Român, alături de alți șase concurenți. Câștigătorul concursului este Cornel Medrea. În anul 1920, în Cimitirul Bellu Militar, este dezvelit Monumentul funerar al lui Aurel Vlaicu, creație de excepție a lui Mățăuanu, precum și a arhitecților C. Ioțu și Arghir Culina.



Mormântul lui Aurel Vlaicu, din Cimitirul Bellu Militar, operă a artistului Dumitru Mățăuanu

În 1922, face parte din echipa de sculptori, condusă de Dimitrie Paciurea, solicitată să decoreze Arcul de Triumf din București, proiectat de arhitectul Petre Antonescu. Realizează statuia Soldatul Român, înaltă de 5,5m.

În anul următor, Ateneul Român îi găzduiește prima expoziție personală, cele 54 de lucrări, majoritatea în marmură de Carrara, reprezentând portrete în basorelief, busturi, lucrări decorative, câteva statui monumentale – *Soldatul Român*, care avea să fie plasată la baza Arcului de Triumf; *Eroina de la Jiu* (Ecaterina Teodoroiu), ridicată mai târziu în orașul Slatina – mai multe proiecte de monumente – *Monumentul Unirii* de la Alba Iulia (care nu s-a mai realizat, din lipsă de bani, deși concursul a fost organizat de Ministerul Cultelor și Artelor); *Monumentul Eroilor* de la Băilești-Muscel; *Monumentul Eroilor* de la Alexandria.

Cât privește lucrările decorative de la Arcul de Triumf, ocazionate de încoronarea Regelui Ferdinand I și a reginei Maria la Alba Iulia, în octombrie 1922, și primirea la București – capitala României întregite, nu și-au mai găsit amplasamentul la refacerea definitivă, în anii 1935-1936, a Arcului de Triumf, așa cum este astăzi.

Realizează un număr impresionant de monumente dedicate eroilor din Războiul pentru Întregirea Neamului: Provița de Sus (jud. Prahova), Mățău, Băilești (fostul județ Muscel, azi jud. Argeș), Dragana (jud. Prahova), Tîncăbești (jud. Ilfov), Grecii de Sus (fostul județ Ilfov), Galați, Roșiori (jud. Teleorman), Grădiștea (fostul județ Ilfov), Budișteni (fostul județ Muscel, azi jud. Argeș), Cimpulung-Muscel, Alexandria (jud. Teleorman), Pătirlagele (jud. Buzău), Poiana Mare (jud. Dolj), Pietroșani (jud. Giurgiu), Zimnicea (jud. Teleorman), Techirghiol (jud. Constanța), Găiești (jud. Dâmbovița).

În palmaresul lucrărilor sale se înscriu și alte sculpturi care immortalizează chipul ostașului-erou (soldat sau ofițer) în războiul din anii 1916-1919, precum *Ultima grenadă* sau *Apoteoza soldatului român*, statuie de 4 m, Monumentul generalului dr. Demosthene, amplasat în curtea fostului spital militar "Regina Maria", astăzi Spitalul Militar Central București.

La 1 iulie 1929 Dumitru Mățăuanu se sinucide din motive necunoscute încă. Este înmormântat în Cimitirul Sfânta Vineri din București. ■

Comandor (ret.) dr. Aurel PENTELESCU

Piatra Neamț în anii Primului Război Mondial

O monografie a unei localități în preajma și în timpul unei conflagrații mondiale, cu toate consecințele ce au decurs după aceea, este un lucru rar și cu atât mai lăudabil. Deși foarte bine documentată, lucrarea nu-și propune o tratare exhaustivă a subiectului.

Parcurgând-o, fie și numai în trecut, îți faci o idee despre situația și starea urbei înainte de conflict și de toate relele și restricțiile care se abat asupra cetățenilor, distrugerii, bombardamente, raționalizări, rechiziții, sărăcie, deznădejde, armata rusă și cea română care produc pagube, morți pe câmpul de luptă, văduve, orfani, prizonieri, dispăruți.

În 1918, telemeaua sărată era 7 lei kilogramul. Acum este peste 12 lei și nu este război. Sau este și nu știm!

Pentru generațiile tinere de azi, care nu au niciun fel de amintire despre ultimul război mondial, lucrarea are aerul unui manual după care s-ar putea concepe intrarea într-o astfel de stare viitoare. Și mai ales i-ar stimula simțul patriotic și responsabilitatea civică și morală pentru susținerea apărării patriei.

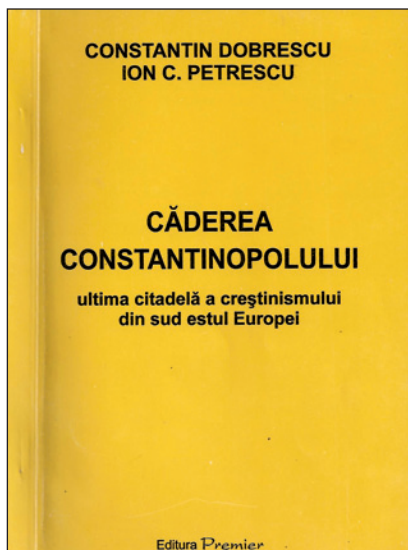
Doar războiul și nenorocirile pe care le generează, cunoscute fie și numai printr-o lucrare documentară precum cea de față, îți pot da dimensiunea valorii păcii și stabilității precum și importanța covârșitoare a evitării intrării în conflict.

Este o carte plăcută și utilă pentru cei interesați de istorie. ■

Grigore BUCIU



Dr. Mihai Șurubaru, *Piatra-Neamț în anii Primului Război Mondial (1914-1919)*, Editura „Cetatea Doamnei”, Piatra-Neamț, 2010, 256 p, preț neprecizat.



Cetatea lui Constantin cel Mare, primul împărat roman creștin, ne-a fascinat dintotdeauna. Ea a fost uriașul centru cultural al antichității târzii și al Evului Mediu.

Despre splendoarea palatelor, bisericilor, stadionului, portului, despre rezistența și frumusețea zidurilor de apărare și a porților s-au scris multe cărți. Cu certitudine, timp de o mie de ani aici a fost creuzetul cosmopolit unde s-au topit culturile orientale cu

Căderea Constantinopolului

cele occidentale pe fondul clasic al culturii grecești și latine.

Profesorii Constantin Dobrescu și Ion C. Petrescu fac, în lucrarea de față, o radiografie a momentului în care surprind atât cetatea depopulată și în starea ei de decădere proverbială, cât și tabăra otomană și curtea lui Mahomed al II-lea. Este o carte a asediului și a ultimei bătălii căreia cetatea de pe Bosfor nu-i poate rezista. Ne este prezentat un imperiu creștin, agonizant, sclerosat, cu o aristocrație fără simț patriotic și civic, atât de indiferentă în decăderea ei încât îi sunt anihilate și instinctele de conservare. Armata bizantină întărită cu forțe genoveze și venețiene luptă admirabil, zidurile se refac miraculos în fiecare noapte, dar presiunea turcilor otomani este imensă, în raport de 20 la 1. Și totuși, soarta bătăliei nu este hotărâtă de acest dezechilibru strategic, ci de întâmplări simple care generează o forță morală și o stare de spirit aproape miraculoasă. Concluzia este că istoria se modifică prin citirea eronată a

mesajelor și semnelor, prin trădare și abandon. Adică erorile se repetă și nu învățăm nimic.

Mahomed al II-lea, un strateg de numai 20 de ani în fruntea unui imperiu al timpului său, învinge un imperiu sclerosat, depășit și corupt, condus de un bazileu în vârstă de 48 de ani.

Căderea Bizanțului e o enormă lovitură morală și o replică dură dată cruciadelor creștine.

Descrierea celor două armate, a strategiilor, armamentelor, a moravurilor și disciplinei, portretele excelente ale celor doi suverani și al eroului genovez Giustiniani fac din lucrare o carte interesantă, fluidă și captivantă precum un roman. ■

Grigore BUCIU

Constantin Dobrescu, Ion C. Petrescu, *Căderea Constantinopolului, ultima citadelă a creștinismului din sud-estul Europei*, Editura Premier, Ploiești, 2009, 199 p, preț neprecizat.

Publicațiile ANCE

Despre publicațiile editate de filialele județene ale Asociației Naționale "Cultul Eroilor", cu eforturi proprii sau în colaborare cu alte instituții, s-a mai scris în paginile revistei noastre. Am salutat fiecare început de drum, bucurându-ne de împlinirile camarazilor noștri, le-am lăudat reușitele publicistice și profesionale. De data aceasta, revenim cu o prezentare a tuturor publicațiilor existente la acest moment.

● **ARADUL EROIC.** Revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului, editată de Filiala județului Arad. Apare trimestrial. Director: col. (r) Constantin Bursa; redactor-șef: mr. (r) Dorin Ocneriu; redactor: mr. (r) Constantin Berbec.

● **ARGEȘ-CULTUL EROILOR.** Revistă de suflet, istorie și cultură, editată de filiala județului Argeș. Director: col. (r) Marius Balaban; director adjunct: lt.col. dr. Petrișor Florea; redactor-șef: prof. Constantin Vărășcanu; redactor-șef adj.: dr. Cornel Țucă; secretar de redacție: av. Ion Bulacu; redactori: prof. Cristian Ștefan, prof. Cristina Predoiu, prof. Loredana Dascălu, prof. Cornelia Ghinea, ing. Vali Dumitrescu, av. Cristi Florescu; grafică, foto, editare: ec. Ștefan Alexandrescu, ec. Adriana Balaban-Arnăuțescu, prof. Florina Alexandrescu, ing. Dan Ilie Arnăuțescu; consultanți: prof. univ. dr. Petre Popa, prof. univ. dr. Vasile Novac, prof. univ. dr. Gheorghe Nicolescu, cdr. dr. Marian Moșneagu, dr. Dan Ovidiu Pintilie, George Rotaru, drd. Filofteia Palli, dr. Octavian Sachelarie, lt.col. Georget Druță, prof. Vintilă Napoleon Purnichi.

● **BACĂUL EROIC.** Revistă de cultură, educație patriotică și de cinstire a eroilor, editată de Filiala județului Bacău. Director fondator: col. (r) Paul Valerian Timofte; redactor-șef: col. (r) George Gheorghiu; redactori: Corneliu Cristea, col. (r) Nicolae Irimia, Daniela Manolache, Dănuț Voicu; tehnoredactare: Florin Botezatu, foto: Ioan Biscă, mr. Marcel Bălan, Liviu Maftei; colaboratori: general (r) conf. univ. dr. Vasile

Apostol, prof. dr. Anton Coșa, col. (r) Năstase Ghirău, lt.col. (r) Gheorghe Lungu, prof. dr. Ioan Mitrea, prof. dr. Ioan Murariu, prof. Vilică Munteanu, prof. Gheorghe Oprea, col. (r) Gheorghe Pavel, col. (r) Ioan Petrescu, prof. Corneliu Stoica, prof. Ioan Ungureanu.

● **CETATEA BIHARIEI.** Revistă de cultură și istorie militară, editată de Comisia de istorie militară, filiala Oradea, în colaborare cu Filiala județului Bihor a A.N.C.E. Redactor-șef: Antonio Faur; colaboratori: Viorel Faur, Barbu Ștefănescu, Petre Out, Antonio Faur, Gheorghe Nicolescu, Alexandru Baboș, Gheorghe Vartic, Dan Poinar, Aurel Pentelescu, Dumitru Stavarache, Ion Dănilă, Alexandru Oșca, Constantin Moșincat, Alexandru-Alin Spănu, Neculai Moghior, Vasile Sabău.

● **BRĂILA EROICĂ.** Revistă de cultură și educație patriotică, editată de Filiala județului Brăila a ANCE în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean și Asociația Națională a Veteranilor de Război, filiala Brăila. Director: lt.col. (r) Ionel Teodorescu; redactor-șef: col. (r) Petru Gurău; redactori: mr. (r) Viorel Marcoșanu, M.M. pr. (r) Petre Grigore, M.M. pr. (r) Petre Maravela.

● **ARMA PONTICĂ.** Revistă de cultură, informare și atitudine, editată de Filiala județului Constanța a A.N.C.E. Consiliul editorial: președinte: col. (r) Remus Macovei; membri: cdr. (r) Ivan Toma, col. (r) Constantin Crăciun, cdr. (r) Oțelea Pavel. Redactor-șef: col. (r) Constantin Crăciun; redactori: lt.col. (r) Mihai Istrati, cdr. (r) Pavel

Oțelea, Coroban Costel; secretar de redacție: cpt. cdr. (r) Mareș Panait; tehnoredactor: col. (r) Constantin Crăciun; procesare texte: Violeta Popescu.

● **EROICA.** Revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului. Apare sub egida Filialei "Mihai Viteazul" a ANCE județul Dâmbovița, a Societății de Științe Istorice din România, a Societății Scriitorilor Târgovișteni și a Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România. Fondator și coordonator principal: gl. Bg. (r) Constantin Tănase; fondator și redactor șef: dr. George Coandă; redactor șef adjunct: prof. Constantin Voicu; fondator-secretar de redacție: col. (r) Emil Petrescu; seniori editori: dr. Marian Curculescu, col. (r) Iulică Matei, conf. univ. dr. Victor Petrescu, prof. Mihai Gabriel Popescu; redactori asociați: prof. Lucian Grigorescu, prof. Marioara Pavel, pr. prof. Ion Stan; Foto: plutonier adjutant Adrian Robu.

● **GALAȚIUL EROIC.** Revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului, editată de Filiala județului Galați a ANCE, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Galați. Director onorific: col. (r) Gheorghe Lipan; director: gl. Bg. (r) Toma Munteanu; redactor-șef: prof. Melu Partene; secretar de redacție: col. (r) Vasile Dumitriu; redactori: col. (r) ing. Vasile Hulea, col. (r) Valentin Severin, lt.col. (r) Iulian Iliescu, mr. (r) Iordache Iacob; tehnoredactor: student Dan Cojocar.

● **EROII NEAMULUI.** Periodic de educație și de cinstire a eroilor neamului,

editat de Filiala județului Iași a ANCE. Director: Ionel Pintilii; redactor-șef: col. (r) ing. Ioan Timofte; culegere computerizată: Silvia Pintilii; tehnoredactare: Andreea Toma.

● **PRO UNIONE.** Revistă de cultură istorică și educație patriotică, editată de Fundația Culturală "Pro Unione", cu sprijinul Consiliului Județean Maramureș și al Consiliului local al municipiului Baia Mare. Colegiul redacțional: Augustin Micu, Valeriu Achim, Ștefan Bellu, Dumitru Iuga, Emil Micu, Lucia Pop, dr. Aurel Vaida, Augustin Cozmuță, Ioan Dragoș, Pamfil Bilțin, Ioan Pomianu, Maria Maris Dărăban, Viorel Rusu, Teodor Ardelean, Teresia Tătaru, Augustin Botiș, Ion Mihai, Andrei Bălan; redactor șef: prof. dr. Valeriu Achim; redactor-șef adjunct: prof. Ștefan Bellu; secretar de redacție: prof. Dan Achim; culegere și tehnoredactare computerizată: ing. Dan Săsărman. În această publicație, Filiala județului Maramureș a A.N.C.E. are afectat un număr de pagini potrivit cerințelor sale.

● **COLUMNĂ 2000.** Revistă de cultură. Editori: Despărțământul "Ioachim Miloia" Timișoara al Astei, Societatea Culturală Patrimoniul, Liceul Teoretic "Vlad Țepeș" și Filiala județului Timiș al A.N.C.E. Publicație deschisă românilor de pretutindeni. Director fondator: prof. dr. Tiberiu Ciobanu; redactor-șef: Aurel Turcus; redactor-șef adjunct și secretar general de redacție: Otilia Breban; secretar de redacție: Diana Sarca, Daniela Eremi; redactori: Ana Caia, Alina Berneker, Aurelia Florea, Raluca Vâlceanu, Corina Rujan, Cristian Săhleanu, Dan Lupulescu, Mariana Coreniuc, Elena Gazda, Dana Felicia Ghelbere, Marius Stoicevici, Laurențiu Nistorescu, Petru Vasile Tomoiogă, Sorin Precup; tehnoredactare computerizată: Dorin Davideanu; design coperti: Traian Abruda; corespondenți externi: Vasile Barbu (Serbia), Dorel Usvad (Belgia), Afrodita Carmen Cionchin (Italia), George Roca (Australia). Revista apare sub egida Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române, Mitropoliei Banatului, Inspectoratului Școlar al Județului Timiș, Institutului de Studii Banatice al Academiei Române.

● **CULTUL EROILOR NOȘTRI.** Revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului, editată de Filiala județului Satu Mare a A.N.C.E., în colaborare cu Asociația Civică Tempora și Muzeul județean Satu Mare. Director: col. (r) Nicolae Danciu; redactor coordonator: col. (r) Voicu Șichet; redactori: col. (r) Mircea Blideran, prof. Ion Viman, dr. Ion Ciubotă, drd. Viorel Câmpean, drd. Gheorghe Toduț.

● **DESTINE EROICE.** Revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului, editată de Filiala județului Vâlcea a A.N.C.E. Coordonator: mr. (r) Călin Matei; redactor-șef: Zenovia Zamfir; redactori: prof. Theodor Ionescu, preot Nicolae State Burluși, col. (r) Gheorghe Giurcă.

● **ROMÂNIA – VATRĂ DE GLORIE ȘI EROISM.** Revistă a Cercurilor școlare "Cultul Eroilor" din județul Vâlcea. Coordonator: mr. (r) Călin Matei; redactor-șef: preot Nicolae State Burluși; redactori: col. (r) Gheorghe Giurcă, prof. Theodor Ionescu, învățător Alina Rogobete.

● **IANCA, VATRĂ DE ISTORIE.** Revistă realizată de Cercul școlar "Cultul Eroilor" al Grupului Școlar "Nicolae Oncescu", în colaborare cu Muzeul orașului Ianca, județul Brăila. Fondator și coordonator: prof. Ion Bărbuceanu; redactori: elevii Ciucă Alexandru, Glăvan Ramona, Bercaru Andra, Boboc Mădălina, Mocanu Andreea.

● **DACOROMANIA.** Revistă editată de Fundația "Alba Iulia 1918 pentru Unitatea și Integritatea României". Are afectat un capitol pentru Asociația Națională "Cultul Eroilor", Filiala județului Alba. Director: ec. Ioan Străjan; redactor-șef: Ion Mărgineanu; secretar de redacție: prof. Georgeta Ciobotă, prof. Ioan Popescu, redactori: prof. Ioan Pleșa, prof. dr. Gheorghe Anghel, prof. Ilie Furdui, prof. Valentin Pașca.

● **MUREȘUL EROIC.** Revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului, editată de Filiala ANCE "General Ștefan Gușă", județul Mureș, în colaborare cu

Despărțământul Central Județean al ASTRA. Director și redactor-șef: col. (r) Ioan Judea; redactor și secretar de redacție: I. Chițacu.

În curând va fi lansată revista filialei județene Dolj a ANCE, denumită OLTUL EROIC, revistă de cultură istorică și de cinstire a eroilor neamului.

Toate publicațiile prezentate evidențiază eforturile membrilor ANCE, care, în cei paisprezece ani de la fondarea revistei ROMANIA EROICĂ, serie nouă, au reușit să tipărească un număr de șaisprezece reviste ale filialelor județene și să colaboreze cu două reviste locale pentru publicarea articolelor. Aceste reviste încearcă să trezească un suflu nou de care este nevoie mai mult ca oricând în fiecare părticică a țării, fiind scrise cu dragoste și pasiune de către oameni talentați, iubitori ai istoriei noastre.

Păstrând adevărul istoric, acestea sunt adevărate icoane ale eroismului românesc, oglindind cultul eroilor noștri, istoria făuritorilor de istorie, având un rol și o contribuție sporită la formarea unei imagini favorabile și la creșterea prestigiului filialelor și al Asociației, fiind un real imbold și pentru celelalte filiale care nu au reușit până acum să-și editeze propriile publicații.

Avem convingerea că toți căutătorii tainelor istoriei, culturii și civilizației poporului român își vor structura identitatea lor creștinească și românească din conținutul bogat în învățăminte al acestor reviste. Cu această ocazie, conducerea Asociației Naționale "Cultul Eroilor" adresează călduroase mulțumiri președinților filialelor județene, colaboratorilor civili și militari – scriitori, publiciști și istorici – care, apreciind însemnătatea și rolul educativ al revistelor ANCE, ne-au acordat prețiosul lor sprijin pentru eternizarea memoriei eroilor neamului românesc. Mulțumim, de asemenea, organismelor și persoanelor care ne-au sponsorizat, lucru fără de care nu am fi realizat aceste publicații, rugându-ne la bunul Dumnezeu să-i răsplătească cu sănătate și bucurii pentru aceste fapte de seamă pe care le-au săvârșit.

General de brigadă (r) Petre STOICA

În căutarea celor dispăruți

Cu această rubrică, **România Eroică** încearcă să vină în ajutorul familiilor care se mai zbat și astăzi, după atâția ani de la încheierea ultimei conflagrații mondiale, să afle despre soarta celor dragi, care nu s-au mai întors niciodată acasă. În locul lor, cel mai adesea, a venit un plic de culoare albastră, cu un text oficial, prin care familia era anunțată că... „fiul dvs a căzut la datorie!”

- Caporalul Vasile D. Roman, din localitatea Tanacu, județul Vaslui, dispărut în campania din Est. Numele lui a fost înscris pe Monumentul Eroilor ridicat în curtea Bisericii din satul Burghelești, comuna Tanacu.

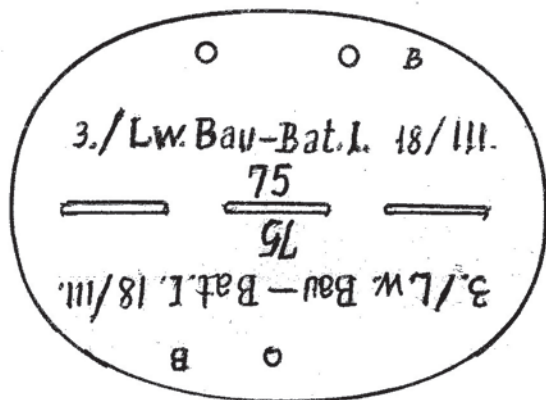
- Istorical Gheorghe Sbărnă, din București, ne-a solicitat sprijinul în aflarea împrejurărilor în care a dispărut în timpul luptelor de la Țiganca, în 1941, unchiul său, Aron Sbărnă, fiul lui Gheorghe și Maria Sbărnă din localitatea Moeciuc.

- Și scriitorul Viorel Domenico ne-a vorbit despre unchiul său Domenico Carol Ion, din Breaza de Jos. Înrolat în Regimentul 7 Prahova, a murit în luptele de la Căineni, în 1916. Din păcate, familia nu a reușit nici astăzi, după atâția ani, să afle împrejurările în care a căzut și unde a fost îngropat. Sau, dacă a căzut prizonier, care i-a fost soarta.

Semn personal de identificare

Acest semn a fost găsit în cimitirul comunei Tulucești, județul Galați, de familia decedatului Nistor P. Iordache (1927-2007), în ziua de 16 octombrie 2007, pe când se săpa mormântul în locul de veci dublu, printre osemintele militarului necunoscut.

Semnul (foto) poartă inscripția: **3. Lw. Bav.-Bat. 1. 18/III 75.** ■



TANCA, ZACRA SORATECARE DE ISCORE
Fundator: prof. Ion M. BĂRBUCEANU
Revista de cultură și educație patriotică

ARGES - CULTUL EROILOR
ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ "CULTUL EROILOR" FILIALA ARGES
Revista de cultură și educație patriotică

BRĂILA EROICA
Revista de cultură și educație patriotică

Mureșul Eroic 1848-2008
ROMÂNIA EROICA
CONSELIUL JUDEȚEAN MUREȘ
PREMIERĂ MUNICIPIULUI TÂRGIU-MUREȘ
"CULTUL EROILOR" MUREȘ

DESTINE EROICE
REVISTA DE CULTURĂ ISTORICĂ ȘI DE CÎNȘTIRE A EROILOR NEAMULUI ROMÂNESC
LA ASOCIAȚIEI NAȚIONALE "CULTUL EROILOR" FILIALA VĂLCEA

EROII NEAMULUI
Revista de cultură și educație patriotică

ROMANIA - VATRA DE GLORIE ȘI EROISM
REVISTA DE CULTURĂ ȘI DE CÎNȘTIRE A EROILOR NEAMULUI ROMÂNESC
LA ASOCIAȚIEI NAȚIONALE "CULTUL EROILOR" FILIALA VĂLCEA

"Statuile, monumentele și lăcașurile de odihnă ale eroilor și martirilor neamului sunt pentru trupul țării, ca și icoanele din casele noastre."
NICOLAE IORGA
EROII NEAMULUI
Revista de cultură și educație patriotică
de la Trianon
Detractorii neamului

FUNDAȚIA "ALBA IULIA 1918, PENTRU UNITATEA ȘI INTEGRITATEA ROMÂNIEI"
DACOROMANIA
Revista de cultură și educație patriotică

ARMA PONTICA
REVISTA DE CULTURĂ, INFORMARE ȘI ACTIVITĂȚI DE CÎNȘTIRE A EROILOR - FILIALA CONSTANȚA
Anul I, Nr. 1, Decembrie 2009

GALAȚIUL EROIC
Generalul Alexandru Cernat
Revista de cultură și educație patriotică

COLUMNNA
2009
Revista de cultură și educație patriotică

EROICA
REVISTA DE CULTURĂ ISTORICĂ ȘI DE CÎNȘTIRE A EROILOR NEAMULUI ROMÂNESC
Anul 10, Nr. 1, 15 Martie 2009

CETATEA BIHARIEI
ISSN 1222-0948
Revista de cultură și educație patriotică

ROMÂNIA EROICĂ
Revista de cultură și educație patriotică, de chestire a scriitorilor
Fundată în 1939 sub numele "Cultură Eroilor Noștri"
Nr. 2 (25) • Anul XI • aprilie-iunie 2008 • Serie nouă
Anul XI, Nr. 2
Ziua eroilor în județele țării

ROMÂNIA EROICĂ
Revista de cultură și educație patriotică, de chestire a scriitorilor
Fundată în 1939 sub numele "Cultură Eroilor Noștri"
Nr. 2 (25) • Anul XI • aprilie-iunie 2008 • Serie nouă
Anul XI, Nr. 2
Ziua eroilor în județele țării

ROMÂNIA EROICĂ
Revista de cultură și educație patriotică, de chestire a scriitorilor
Fundată în 1939 sub numele "Cultură Eroilor Noștri"
Nr. 2 (25) • Anul XI • aprilie-iunie 2008 • Serie nouă
Anul XI, Nr. 2
Ziua eroilor în județele țării

Bucovina înaripată

Monumentul eroilor și martirilor bucovineni sau Bucovina înaripată – lucrare de for public realizată de artistul plastic Mircea Dăneasă – a fost dezvelit anul trecut, la Ziua Eroilor.

Amplasat în Piața 22 Decembrie din Suceava, monumentul are o înălțime de 8,5 m, cântărește circa 550 kg și este realizat din rășină polimerică fixată pe textură din fibră de sticlă. Este alcătuit din două tronsoane îmbinate între ele prin sudură, pe axul metalic. Lucrarea reprezintă o siluetă înaripată, care îmbină simbolismul crucii cu cel al zborului, patinată în bronz nobil polizat, are reflexe de aur, verde smarald și roșu venețian.

Statuia este închinată memoriei martirilor din nordul și sudul Bucovinei „care dorm sub zăpezile din Siberia, necunoscuți, neștiuți și cvasineștiuți” (Mircea Dăneasă).

